

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

**0304 «ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ**

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

III. ՈՒՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՊԼԱՆԸ

N	Առարկաների անվանումը և մոդուլները	Ատեստավորում ըստ կիսամյակների			Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը (ժամ)			Բաշխումն ըստ կուրսերի և կիսամյակների						
		Քննութ.	Ստուգարք	Կուրս. աշխ.	Պարտադիր լսարանային բեռնվածություն			2-րդ կուրս		3-րդ կուրս		4-րդ կուրս		
					Ընդամենը	Այդ թվում		3-րդ կիս.	4-րդ կիս.	5-րդ կիս.	6-րդ կիս.	7-րդ կիս.	8-րդ կիս.	
						Տեսակ. ուսուցում	Լաբոր. և գործն. աշխ.	Սեմինար պարապմունք	17 շաբ.	18 շաբ.	14 շաբ.	16 շաբ.	11 շաբ.	14 շաբ.
1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՒՄԱՆԻՏՅԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ													
1.1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		3;4տ		72	54	18	36	36					
1.2	Տնտեսագիտության հիմունքներ		5տ		54	46	8			54				
1.3	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		4տ		54	46	8		54					
1.4	Իրավունքի հիմունքներ		5տ		36	28	8			36				
1.5	Պատմություն		3տ		54	44	10	54						
1.6	Ռուսաց լեզու		3;4տ		72	12	60	36	36					
1.7	Ֆիզիկական կուլտուրա		3-7,8տ		180	6	174	34	36	28	32	22	28	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				522	236	268	18	160	162	118	32	22	28
2.	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ													
2.1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		3տ		36	30	6	36						
2.2	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		3տ		54			54						
2.3	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		3տ		18	18		18						
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				108			108						
3.	ԱՈՒՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ													
3.1	Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ		3տ		54	24	30	54						
3.2	Հաղորդակցման հմտություններ		3տ		36	20	16	36						
3.3	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		4տ		36	20	16		36					
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				126	112	68	90	36					
4.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ													
4.1	Հոգեբանություն		3տ		72	30	38	72						
4.2	Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները		3տ		36	20	16	36						
4.3	Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում		3տ		36	18	18	36						
4.4	Դաստիարակության գործընթաց		4տ		18	10	8		18					
4.5	Կրթության բովանդակություն		4տ		18	10	8		18					
4.6	Ուսուցման գործընթաց		4տ		36	20	16		36					
4.7	Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում		4տ		18	12	6		18					
4.8	Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում		4տ		18	9	9		18					
4.9	Համագործակցային ուսումնառություն		8տ		18	10	8							18
4.10	Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում		5տ		18	9	9			18				
4.11	Դասի նախապատրաստում		5տ		36	18	18			36				
4.12	Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա		4տ		36	22	14		36					

4.13	Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների համակարգ	6տ		36	22	14					36		
4.14	Լեզվի համակարգը և կառուցվածքը	6տ		36	25	11					36		
4.15	Արտադասարանային և արտադպրոցական աշխատանք	4տ		36	20	16			36				
4.16	Կրթության օրենսդրությունը	6տ		36	18	18					36		
4.17	Ինքնակրթություն	8տ		36	18	18							36
4.18	Մատենավարություն և փաստաթղթերի ստեղծում	8տ		36	18	18							36
4.19	Էկոլոգիական դաստիարակության հիմունքներ	8տ		72	46	26							72
4.20	Անատոմիա, ֆիզիոլոգիա, հիգիենա և առողջապահության հիմունքներ	5տ		108	64	44				108			
4.21	Հատուկ մանկավարժություն	7տ		36	20	16						36	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ			792	439	349		144	180	162	108	36	162
5.	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ												
5.1	Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	7տ		36	24	12						36	
5.2	Օտար լեզվի դասի կազմակերպում	8տ		36	16	20							36
5.3	Օտար լեզվի տեսական քերականություն	3տ		108	56	52		108					
5.4	Երկրագիտություն	4տ		54	42	12			54				
5.5	Օտար լեզու, ընթերցանություն, մակարդակ 1	4տ		144		144			144				
5.6	Օտար լեզու, ընթերցանություն, մակարդակ 2	4;5տ		144		144			72	72			
5.7	Օտար լեզու, ընթերցանություն, մակարդակ 3	5տ		144		144				144			
5.8	Օտար լեզու, ընթերցանություն, մակարդակ 4	6տ		144		144					144		
5.9	Օտար լեզու, ընթերցանություն, մակարդակ 5	6;7տ		144		144					72	72	
5.10	Օտար լեզու, ընթերցանություն, մակարդակ 6	7տ		144		144						72	72
5.11	Օտար լեզու, բանավոր խոսք, մակարդակ 1	6տ		144		144					144		
5.12	Օտար լեզու, բանավոր խոսք, մակարդակ 2	6;7տ		144		144					72	72	
5.13	Օտար լեզու, բանավոր խոսք, մակարդակ 3	7;8տ		144		144						72	72
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ			1530	138	1392		108	270	216	432	324	180
6.	ԸՆՏՐՈՎԻ	8տ		90									90
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ							610	648	496	572	382	460
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			300									
	ՊԱՀՈՒՄՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ			72				2		8	4	14	44
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ							612	648	504	576	396	504
	Շաբաթվա ժամերի քանակը							36	36	36	36	36	36

IV. ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ			N	VII. ԱՆԴՐԱԺԵՇՏ ԿԱՔԻՆԵՏՆԵՐԻ, ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ԵՎ ԱՐՉԵՍԱՆՈՑՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ	
1	Դպրոցական մանկավարժություն			ԿԱՔԻՆԵՏՆԵՐ	
2	Համակարգչային գործ		1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի	
3	Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա		2	Օտար լեզուների (ըստ լեզուների ընդգրկման)	
4	Դպրոցական հոգեբանություն		3	Համակարգչային	
			4	Լինգվաֆոնային	
	V. ՊՐԱԿՏԻԿԱ	Կիսամյակ	Շաբաթ	5	Տեսակարարներ
1	Ուսումնական	4-8	14	6	Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական առարկաների
2	Մասնագիտական	6-8	8		
3					
		ԸՆԴԱՄԵՆԸ	22		ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐ
VI. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՏՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱԿՈՐՈՒՄ Երկու քննություն՝ 1. Օտար լեզու 2. Մանկավարժություն				1	Համակարգչային
				2	Տեսա- և լսամոնիտաժման, բազմացման, պատճենման, տեսագրման
				ԱՐՉԵՍԱՆՈՑՆԵՐ	
				ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ	
				1	Մարզադահլիճ
				2	Մարզահրապարակ

VIII. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

- Ուսանողների գիտելիքների յուրացման մակարդակը ստուգելու, ինչպես նաև ուսումնառության արդյունավետությունը վերահսկելու նպատակով, հաստատության ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող են անցկացվել առանձին առարկաների/մոդուլների/ընթացիկ/միջամակայ/ քննություններ, ստուգարքներ, ստուգողական աշխատանքներ: Ստուգարքներն, այդ թվում՝ տարբերակված, անցկացվում են առարկայի/մոդուլի/ համար սահմանված ժամերի հաշվին: Ըստ առարկաների/մոդուլների/ ստուգողական աշխատանքների թիվը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը: Քննությունների և ստուգարքների անցկացման կարգը սահմանում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը:
- Լաբորատոր աշխատանքների, օտար լեզուների, համակարգչային, գործնական, սեմինար, ֆիզիկական կուլտուրայի ինչպես նաև ուսումնամեթոդական խորհրդի կողմից երաշխավորված առանձին առարկաների/մոդուլների/ գծով ուսումնական պարապմունքների, կուրսային նախագծման և արհեստանոցներում արտադրական ուսուցման ժամանակ ուսումնական խումբը բաղկացվում է համապատասխան միջոցների առկայության դեպքում կարող է բաժանվել ենթախմբերի՝ յուրաքանչյուրում առավելագույնը 8 ուսանող՝ ելնելով ուսուցանվող առարկայի/մոդուլի/ յուրահատկությունից: Համապատասխան միջոցների առկայության պայմաններում ուսումնական պարապմունքները կարող են անցկացվել առանձին ուսանողների հետ/անհատական պարապմունքներ, ուսուցման անհատական ստեղծագործական ձևեր և այլն/: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ առանձին առարկաների/մոդուլների/տեսական դասընթացը կարող է կազմակերպվել հոսքային պարապմունքի ձևով: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշումներն ու երաշխավորությունները ուսումնական տարվա սկզբում քննարկում է քոլեջի խորհուրդը, հաստատում՝ տնօրենը:
- Նախասիրական առարկաները, դրանց ծավալը և ուսուցման ժամկետը, քայլերը, քան շաբաթը 4 ժամ, որոշում է քոլեջը: Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների կողմից ներկայացված նախասիրական առարկաների ծրագիրը հաստատում է քոլեջի ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
- Ֆիզիկական կուլտուրայի առարկայական ծրագրով նախատեսված նյութը կարող է իրացվել նաև արտաուսումնական պարապմունքների տարբեր ձևերով՝ մարզական ակումբներում, սեկցիաներում, խմբակներում:
- Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ելնելով տեղական պայմաններից, կարելի է փոփոխել՝ պարտադիր պահպանելով տեսական և գործնական ուսուցման, մոդուլների ամփոփման, պրակտիկայի, արձակուրդի ընդհանուր տևողությունը:
- Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների ներկայացրած խորհրդատվությունների անցկացման ձևը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
- Պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից հանձնարարված փաստաթղթերի ուսումնասիրումը կատարվում է համապատասխան առարկաների ժամերի հաշվին:
- Պահուստային ժամերը տնօրինում է քոլեջը՝ ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանած կարգի պահանջներին համապատասխան:
- Ուսումնական պրակտիկան կարող է անցկացվել կենտրոնացված, կամ տեսական պարապմունքների հետ հաջորդաբար՝ պահպանելով պլանով նախատեսված ժամաքանակը: Պրակտիկայի անցկացման ժամկետը կարելի է տեղաշարժել ուսումնական տարվա նույն կիսամյակի ընթացքում: Պրակտիկայի յուրաքանչյուր ձև ավարտվում է հաշվետվությամբ՝ գնահատումով:
- Նախաավարտական պրակտիկան անց է կացվում կենտրոնացված կարգով, ուսումնական պլանով նախատեսված ժամկետներում:

11. Քոլեջը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ստեղծել լրացուցիչ կաբինետներ, մասնագիտացված լսարաններ:

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

Սողուլի դասիչը՝ ԸԱՅ 3 -08-001

Սողուլի նպատակը՝

Սովորողին գիտելիքեր տալ աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ

Սողուլի տևողությունը՝ 54 ժամ

Տեսական ուսուցում՝ 24 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 30 ժամ

Սուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. տիրապետի աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների.
2. դրսևորի անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ.
3. տիրապետի աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատի փնմունք.
4. իմանա աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի ղեկավարի հետ.
5. դրսևորի քննադատական մտածողություն.
6. կառավարի սթրեսը և ժամանակը, առաջացած պրոբլեմներին և կոնֆլիկտներին տա համապատասխան լուծումներ:

ԱՐԴՅՈՒՔ 1. Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները.
- գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV).
- դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ճիշտ է կազմում ինքնակենսագրությունը (CV) և մանրամասն բանավոր ներկայացնում իր կենսագրությունը:

ՄԵԹՈԴԱԲՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև տեսաֆիլմեր:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում գործընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ.
- գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսևերումներ.
- դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ:

ԳՆԱԳԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը տվել է հիմնավոր և ճիշտ պատասխաններ հարցերի առնվազն 60 %-ին:

ՄԵԹՈԴԱԲՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև տեսաֆիլմեր:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 3 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները,
- դ. թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրսևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին:
- ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ.
- զ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում:

ԳՆԱԳԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողն ըստ առաջադրված իրավիճակի ճիշտ է կառուցում միջանձնային հարաբերությունները, կարողանում է հանդես գալ որպես թիմի անդամ՝ համագործակցելով մյուսների հետ, ճիշտ է կողմնորոշվում վիճահարույց հարցերում և դրանց տալիս է համապատասխան լուծումներ կամ պատասխաններ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև տեսաֆիլմեր:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ

Գործնական պարապմունք՝ 8 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվել ղեկավարի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ճշտապահության կարևորությունը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ըստ առաջադրված իրավիճակի հանդես է բերում պատշաճ հարաբերություն դրսևորելու կարողություն:

ՄԵԹՈԴԱԲՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև տեսաֆիլմեր:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 2 ժամ

Գործնական պարապմունք՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Դրսևորել քննադատական մտածողություն:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը.
- բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ.
- գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑԸ

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ըստ առաջադրված իրավիճակի հանդես է բերում կառուցողական քննադատություն ցուցաբերելու կարողություն:

ՄԵԹՈԴԱԲՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև տեսաֆիլմեր:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ

Գործնական պարապմունք՝ 3 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6. Կառավարել սթրեսը և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները.
- բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատանքային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան).
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները.
- դ. բացահայտում և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում.

- ե. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը.
- զ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները.
- է. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է դրանց տալ արագ ու արդյունավետ լուծումներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ճիշտ է ներկայացնում սթրեսին դիմակայելու մեթոդները և ճիշտ կազմում պայմանական աշխատանքային պլանը, ըստ առաջադրված իրավիճակի առաջարկում է պրոբլեմի լուծման ճիշտ տարբերակ, ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի պատճառները և առաջարկում ճիշտ լուծումներ:

ՄԵԹՈՂԱԲՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՅՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, աշխատանքային պլանների օրինակներ, անհրաժեշտության դեպքում՝ տեսաֆիլմեր:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

- Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
- Գործնական պարապմունք՝ 8 ժամ

Մոդուլի անվանումը «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝ ԱՀՀ-4-09-001

Մոդուլի նպատակը

Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև անձնական կյանքում արդյունավետ և ակտիվ հաղորդակցվելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

- Տեսական պարապմունք 20 ժամ
- Գործնական պարապմունք 16 ժամ

Մուտքային պահանջները չկան

Արդյունքները

1. Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
2. Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
3. Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
4. Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ
5. Կատարել փաստաթղթավորում

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

Արդյունք 1. Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները,
- բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները,
- դ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները:

Գնահատման միջոցը

Սովորողը կներկայացնի հակիրճ զեկույց, որտեղ կարտահայտի իր անձնական պատկերացումները ուսումնառության նպատակների և գործընթացների, ինչպես նաև ուսումնառության տարբեր եղանակների մասին: Այդ գրավոր խոսքը պետք է պարունակի ոչ ավելի, քան 50 բառ:

Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը

Տեսական պարապմունք՝	2 ժամ
Գործնական պարապմունք՝	2 ժամ

Արդյունք 2. Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի համապատասխան կառուցվածք,
- բ. հաղորդումը պարունակում է ճիշտ և պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ,
- գ. տեղեկատվության առանձնացում/խմբավորումը կատարվում է ճիշտ նպատակային,
- դ. հաղորդումը ճիշտ է իրականացվում հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:

Գնահատման միջոցը

Սովորողին կհանձնարարվի որևէ պարզ թեմա և/կամ ոչ գեղարվեստական տեքստ, ըստ որի նա պետք է կազմի մեկ կամ մի քանի մասից բաղկացած գրավոր հաղորդում և կատարի բանավոր ներկայացում: Այդ գրավոր խոսքը պետք է պարունակի ոչ ավելի, քան 50 բառ, իսկ բանավոր ներկայացումը պետք է տևի մոտ մեկ րոպե: Լրացուցիչ ժամանակ պետք է տրամադրվի նաև հարցերի համար, և ուսանողը պետք է իր կարծիքը արտահայտի ուրիշների կողմից հնչեցված տեսակետների կամ հարցերի վերաբերյալ: Անհրաժեշտ է կազմել համատեքստի կամ օգտագործված աղբյուրի բնութագիր, որը կարող է ստուգման թերթիկի կամ արձանագրության տեսք ունենալ: Կատարման բոլոր չափանիշները պետք է ձեռք բերվեն և գրավոր, և բանավոր խոսքի ընթացքում միաժամանակ:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը

Տեսական պարապմունք՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունք՝	2 ժամ

Արդյունք 3. Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը),

- բ. ճիշտ և ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները,
- գ. ճիշտ է ցուցաբերում համոզելու կարողություն,
- դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում/եզրափակում:

Գնահատման միջոցը

Կներկայացվի տեքստ, որը նկարագրում է որևէ ոչ միանշանակ իրավիճակ, խնդիր և/կամ գաղափար: Սովորողը կընդգրկվի երկու և/կամ ավելի հոգուց կազմված խմբում, որի անդամներից մեկը կարող է լինել դասավանդողը: Քննարկման համար տրվող առավելագույն ժամանակը 3 րոպե է (յուրաքանչյուր մասնակցի համար): Սովորողը պետք է ամենաանհրաժեշտ տեղեկություն տա տեքստում առկա հարցերի մասին և խմբի անդամներին ներկայացնի իր տեսակետները և նկատառումները: Այն կարող է լինել մեկ տեսակի տեղեկատվություն և/կամ փաստացի նկարագրություն:

Գնահատման համար հատկապես պետք է ուշադրություն դարձվի ուսանողի կողմից դիմացինի տեսակետը լսելու և դրանից հետևություններ անելու հմտությանը: Անհրաժեշտ է կազմել համատեքստի կամ օգտագործված աղբյուրի բնութագիր, որը կարող է ստուգման թերթիկի կամ արձանագրության տեսք ունենալ: Քննարկումը ըստ դասավանդողի հայեցողության կարող է փոխարինվել տրված թեմայով հարցազրույցի:

Բոլոր կատարման չափանիշներն էլ պետք է ձեռք բերվեն մեկ առաջադրանքի շրջանակում:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը

Տեսական պարապմունք`	6 ժամ
Գործնական պարապմունք`	4 ժամ

Արդյունք 4. Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների, աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև եղած տարբերությունները,
- բ. ճիշտ է մեկնաբանում առաջադրված սխեմաները, աղյուսակները, դիագրամները, քարտեզները և նկարները,
- գ. մեկնաբանման ընթացքում ճիշտ է օգտագործում խոսքի, համապատասխան կառուցվածք:

Գնահատման միջոցը

Սովորողին կհանձնարարվի տարբեր տեսակի սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ: Ուսանողը պետք է կարողանա ճիշտ մեկնաբանել առաջարկվածները և ճիշտ բնութագրել դրանց տարբերությունները:

Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա: Խոսքի համապատասխան կառուցվածքի ճիշտ օգտագործումը անհրաժեշտ պայման է:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, տարբեր տեսակի սխեմաների, աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների օրինակներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը

Տեսական պարապմունք`	4 ժամ
Գործնական պարապմունք`	4 ժամ

Արդյունք 5. Կատարել փաստաթղթավորում

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ դրանց նշանակության,
- բ. ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղն ու դերը,
- գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը:

Գնահատման միջոցը

Սովորողին կհանձնարարվեն կազմել տարբեր տեսակի փաստաթղթեր, ինչպիսիք են.

- դիմում,
- ինքնակենսագրություն (տրված տարբեր տեսակի ֆորմատներով),
- աշխատանքային հաղորդագրություններ,
- պահանջների հայտեր,
- գործնական նամակներ:

Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, տարբեր տեսակի փաստաթղթերի օրինակներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը

Տեսական պարապմունք՝	4 ժամ
Գործնական պարապմունք՝	4 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը՝ ԱԱՕ 4- 09 – 001

Մոդուլի նպատակը՝

Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել կազմակերպություններում աշխատանքային անվտանգության պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական ուսուցում	20 ժամ
Գործնական պարապմունք	16 ժամ

Մուտքային պահանջները՝

Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. իմանա աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները.
2. իմանա անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում.
3. իմանա արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները.
4. ցուցաբերի առաջին օգնություն:

Գնահատման կարգը՝

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները.

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները:
- ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը.
- զ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին հարցեր կառաջադրվեն աշխատանքի պաշտպանության բնագավառի օրենսդրության, այլ նորմատիվ ակտերի, կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ընդհանուր հարցերի վերաբերյալ:

Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե ուսանողը գիտի անհրաժեշտ նյութը, կարողանում է կատարել որոշակի եզրահանգումներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ աշխատանքի պաշտպանության բնագավառի օրենքներ, այլ նորմատիվ ակտեր, ուսումնական գրականություն, հրահանգներ, լրացվող փաստաթղթերի նմուշներ:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները:
- դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կտրվի թեսթ՝ ոչ պակաս 10 հարցերով, յուրաքանչյուր հարցի վերաբերյալ առնվազն 3 պատասխանով, որոնցից մեկը ճիշտ է: Ուսանողը պետք է նշի, թե յուրաքանչյուր կոնկրետ հարցում որն է ճիշտ պատասխանը:

Արդյունքի ձեռքբերումը կհամարվի բավարար, եթե թեսթի հարցերին տրվեն անսխալ պատասխաններ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական ուսուցում և գործնական աշխատանք: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական գրականություն, անվտանգության կանոնների հրահանգներ, անվտանգության նպատակներով օգտագործվող միջոցներ և այլն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները.

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները.
- գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումը կատարվելու է թեսթի միջոցով, որը պարունակելու է դասասենյակներին ներկայացվող սանիտարական և հիգիենիկ պահանջները, օրգանիզմի վրա ազդող հիմնական տարբեր բացասական ազդակների և դրանց ազդեցության տակ առաջացող հնարավոր վնասվածքները: Առանձին հարցերով պարզաբանվելու է յուրաքանչյուր իրավիճակում վնասակար ազդեցությունները կանխելու և դրանցից պաշտպանվելու քայլերը:

Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է համարվում, եթե թեսթի առաջադրանքը կատարվում է առնվազն 60 տոկոսով:

Մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները

Տեսական ուսուցում և գործնական աշխատանք: Անհրաժեշտ է ունենալ ցուցադրական միջոցներ, ուսումնական գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակը

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Ցուցաբերել առաջին օգնություն:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը.
- բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը.
- գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ.
- դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները.
- ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը
- զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողը կոնկրետ գործողությունով պետք է ցույց տա մի քանի իրավիճակներում առաջին օգնության ցուցաբերելու կարգը:

Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար կհամարվի, եթե առաջին օգնությունը ճիշտ ցուցաբերվի :

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄԱՆԵՐ

Տեսական ուսուցում և գործնական աշխատանք: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ առաջին օգնությանը վերաբերող գրականություն, տեսաֆիլմեր, ցուցապաստառներ, առաջին օգնության միջոցներ և այլն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Դասախոսություն՝ 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հոգեկանի զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունների, գործընթացների, որակների և վիճակների մասին, ինչպես նաև ձևավորել դպրոցական տարիքի երեխաների հոգեկան ձևավորման և զարգացման գործընթացը ճիշտ ուղղորդելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 68 ժամ

Տեսական ուսուցում	30 ժամ
Գործնական պարապմունք	38 ժամ

Մուտքային պահանջները

Չկան

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

- տիրապետի աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների.
- դրսևորի անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ.
- տիրապետի աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատի թիմում.
- իմանա աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի դեկավարի հետ.
- դրսևորի քննադատական մտածողություն.
- կառավարի սթրեսը և ժամանակը, առաջացած պրոբլեմներին և կոնֆլիկտներին տա համապատասխան լուծումներ:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ հոգեբանության դերն ու նշանակությունը, նրա ուսումնասիրման մեթոդները, սկզբունքները, ֆունկցիաները և բնագավառները

Կատարման չափանիշներ

ա.Ճիշտ է բացատրում հոգեբանությունը որպես գիտություն, նրա զարգացման հիմնական փուլերը.

բ.Ճիշտ է բացատրում հոգեբանության ուսումնասիրության մեթոդները անձի հոգեկան կառուցվածքի ուսումնասիրության ժամանակ.

գ.Ճիշտ է ներկայացնում հոգեբանության սկզբունքները, ֆունկցիաները և հոգեկանի ռեֆլեկտոր բնույթը.

դ.Ճիշտ է բացատրում հոգեբանության բնագավառները և միջառարկայական կապերը:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ճիշտ է կազմում ինքնակենսագրությունը (CV) և մանրամասն բանավոր ներկայացնում իր կենսագրությունը:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում նաև տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ

Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ անձը և ճանաչել նրա գործունեության ձևերը:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է բացատրում անձ, անհատ, անհատականություն և մարդ հասկացությունները և ճանաչում է անձը որպես օբյեկտ և սուբյեկտ,
բ. ճիշտ է ներկայացնում անձի գործունեությունը և նրա գործունեության տեսակները տարբեր տարիքային փուլերում,
գ. ճիշտ է ներկայացնում տարիքին բնորոշ գործունեության առաջատար ձևը (խաղ, աշխատանք, ուսումնառություն),
դ. ճիշտ է ներկայացնում անձի վարքը, նրա ինքնակառավարման հնարավորությունները:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը տվել է հիմնավոր և ճիշտ պատասխաններ հարցերի առնվազն 70 %-ին:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ անձի ճանաչողական (իմացական) գործընթացները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում անձի ուշադրությունը, նրա տեսակները, հիմնական որակները, դպրոցականի ուշադրությունը, որպես ճանաչողաիմացական գործընթաց.
բ. ճիշտ է ներկայացնում զգայությունը, նրա առանձնահատկությունները, տեսակները դպրոցականի զգայությունները.
գ. ճիշտ է ներկայացնում ընկալումները, նրա տեսակները, առանձնահատկությունները և նրանց իմացական դերը.
դ. ճիշտ է ներկայացնում հիշողությունը, նրա տեսակները, հիմնական գործընթացները և դպրոցականի հիշողությունը, որպես ճանաչողաիմացական գործընթաց.
ե. ճիշտ է ներկայացնում իմացական գործընթացներից երևակայությունը, նրա տեսակները, դպրոցականի տարիքի երեխաների երևակայական զարգացումը.
զ. ճիշտ է ներկայացնում խոսքը որպես հաղորդակցման միջոց, նրա տեսակները և զարգացնել դպրոցականի տարիքի երեխաների խոսքը.
է. ճիշտ է բացատրում մտածողությունը, նրա հիմնական գործընթացները և դպրոցականի մտածողությունը:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողն ըստ առաջադրված իրավիճակի ճիշտ է կառուցում միջանձնային հարաբերությունները, կարողանում է հանդես գալ թիմի անդամ՝ համագործակցելով մյուսների հետ, ճիշտ է կողմնորոշվում վիճահարույց հարցերում և դրանց տալիս է համապատասխան լուծումներ կամ պատասխաններ:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում նաև տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Իմանալ անձի գործունեության հուզականային ոլորտը:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում անձի հուզականային ոլորտը և նրանց արտաքին դրսևորումները,
բ. ճիշտ է բացատրում հույզերը և զգացմունքները, նրանց տեսակները.
գ. ճիշտ է ներկայացնում կամքը, կամային ոլորտի դրսևորումները և հիմնական գործառույթները.
դ. ճիշտ է ներկայացնում հոգեկան վիճակներից սթրեսը, ֆրուստրացիան, աֆեկտը, կիրքը և դրանց հնարավոր հոգեբանական խաթարումների նախադրյալները:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ըստ առաջադրված իրավիճակի հանդես է բերում պատշաճ հարաբերություն դրսևորելու կարողություն:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում նաև տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական ուսուցում՝ 4 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Իմանալ անձի հոգեկան որակները կամ անհատական առանձնահատկությունները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում հոգեկան որակներից խառնվածքը դրա հոգեբանական բնութագիրը և նյարդային համակարգին համապատասխան տիպերը.
բ. ճիշտ է բացատրում բնավորությունը, դրա դրսևորումները, գծերը և դպրոցականի տարիքի երեխաների բնավորությունը.
գ. ճիշտ է ներկայացնում ընդունակությունները, դրանց դրսևորման պայմանները, տեսակները և դպրոցականի ընդունակությունները.
դ. ճիշտ է ներկայացնում դիրքորոշումների կառուցվածքը, ֆունկցիաները և տեսակները:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ըստ առաջադրված իրավիճակի հանդես է բերում կառուցողական քննադատություն ցուցաբերելու կարողություն:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում նաև տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

ՈՒՏՈՒՄՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 6. Իմանալ մանկավարժական հոգեբանության կապը տարիքային հոգեբանության հետ:

Կատարման չափանիշներ

ա.Ճիշտ է բացատրում տարիքային և մանկավարժական հոգեբանությունը, դրա մեթոդներն ու սկզբունքները.

բ.Ճիշտ է բացատրում տարիքային տարբեր փուլերում գտնվող երեխաների զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները.

գ.Ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի մանկավարժական ընդունակությունները, կարողությունները և հմտությունները.

դ.Ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի անձի ազդեցությունը դպրոցականների անձի ձևավորման վրա:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի յուրացումը գնահատվելու է հարց ու պատասխանի, ինչպես նաև գործնական կատարման հիման վրա: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է դրական, եթե սովորողը ճիշտ է ներկայացնում սթրեսին դիմակայելու մեթոդները և ճիշտ կազմում պայմանական աշխատանքային պլանը, ըստ առաջադրված իրավիճակի առաջարկում է պրոբլեմի լուծման ճիշտ տարբերակ, ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի պատճառները և առաջարկում ճիշտ լուծումներ:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, աշխատանքային պլանների օրինակներ, անհրաժեշտության դեպքում տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական ուսուցում`	6 ժամ
Գործնական պարապմունք`	8 ժամ

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆ ԻՐԻԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆՐԱ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Մոդուլի դասիչը` ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002

Մոդուլի նպատակը`

Մոդուլի նպատակն է` սովորողին տալ գիտելիքներ մանկավարժության առարկայի, խնդիրների, հիմնական գործառույթների և հասկացությունների, ինչպես նաև մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի փոխադարձ կապի մասին:

Մոդուլի տևողությունը` 36 ժամ

Տեսական պարապմունք`	20 ժամ
Գործնական աշխատանք`	16 ժամ

Մուտքային պահանջները` Չկան

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

ՈՒՏՈՒՄՆԱԶՈՒՅՄԱՆ արդյունք 1. Իմանալ մանկավարժության առարկան, խնդիրները, գործառույթները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության առարկան.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության խնդիրները.
- գ. ճիշտ է թվարկում և մեկնաբանում մանկավարժության գործ առույթները:

ԳՆԱԴԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի մեկ ճիշտ պատասխանով գրավոր թեստ գիտելիքի ստուգման համար: Արդյունքի գնահատումը կարելի է իրականացնել նաև բանավոր հարցման միջոցով: Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ և լիարժեք են ներկայացված:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսումնառության և դասավանդման մոտեցումները պետք է ուսանողին օգնեն սահմանել իրենց ձեռքբերումները և ստացած գիտելիքները և հմտությունները, դրանք կիրառել այլ համատեքստերում:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ մանկավարժական գիտության զարգացման փուլերը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժական մտքի զարգացման պատմական բոլոր հիմնական փուլերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում հայ մանկավարժական մտքի պատմության բոլոր հիմնական փուլերը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության՝ որպես գիտության ձևավորման ընթացքը.
- դ. ճիշտ է մեկնաբանում կրթական համակարգի բարեփոխումներին միտված տեսությունները (Ջ.Դյուի, Է.Թորնդայք, Մ.Մոնտեսորի, Ա.Բինե):

ԳՆԱԴԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Կհանձնարարվի նախագծերի պաշտպանություն, իսկ արդյունքի գնահատումը կիրականացվի գնահատման սանդղակի միջոցով:

Ուսուցման ընթացքում ուսանողին հանձնարարվում է 3 նախագիծ՝

- հետազոտական նախագիծ՝ ներկայացնել հայ մանկավարժական մտքի զարգացման պատմական փուլերը
  - հետազոտական նախագիծ՝ ներկայացնել եվրոպական մանկավարժական մտքի զարգացման պատմական փուլերը.
- հետազոտական նախագիծ՝ ներկայացնել կրթական համակարգի բարեփոխումներին միտված տեսությունները (Ջ.Դյուի, Է.Թորնդայք, Մ.Մոնտեսորի, Ա.Բինե):

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսումնառության և դասավանդման մոտեցումները պետք է ուսանողին օգնեն սահմանել իր ձեռքբերումները, գիտելիքներն ու հմտությունները, դրանք կիրառել այլ համատեքստերում: Ուսանողը պետք է աշխատանքի պլանավորման, ինքնուրույն որոշումների կայացման, նախաձեռնություն և ինքնուրույնություն ցուցաբերելու, խմբերում միասնաբար աշխատելու հնարավորություն ունենա: Թուղթ, ֆլոնաստեր, գունավոր կավիճներ, համակարգիչ, ինտերնետ, գրականություն՝ տեսությունների վերաբերյալ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ մանկավարժության հիմնական հասկացությունները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում «Կրթություն» հասկացությունը.

- բ. ճիշտ է ներկայացնում «Դաստիարակություն» և «Ուսուցում» հասկացությունները և դրանց փոխկապակցվածությունը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում «Ձարգացում» և «Ձևավորում» հասկացությունները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում տարիքային պարբերությունների իմացության անհրաժեշտությունը ուսուցչի համար:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Օգտագործելով «չավարտված նախադասություն» մեթոդը՝ ուսանողները խմբային աշխատանքի միջոցով պետք է ավարտեն նշված /«Դաստիարակություն», «Ուսուցում», «Ձարգացում», «Ձևավորում»/ հասկացությունների սահմանումը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, գործնական աշխատանքների համար՝ մշակված անկետաների, հարցաթերթիկների և պրակտիկայում կիրառվող այլ միջոցների մմուշորինակներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՒՆՈՒՄՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ մանկավարժական գիտությունների համակարգի զարգացման արդի ուղղությունները և դրանց դերը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի փոխադարձ կապը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ավանդական մանկավարժության ուղղությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության հումանիստական ուղղությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվում է հարց ու պատասխանի միջոցով: Նյութը համարվում է յուրացված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված են մանկավարժության գիտության և պրակտիկայի կապը, ավանդական մանկավարժության ուղղությունները, այդ թվում նաև հումանիստական ուղղությունը: Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ և լիարժեք ներկայացված են:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

Թուղթ, ֆլումաստեր, գունավոր կավիճներ, համակարգիչ, ինտերնետ, գրականություն տեսությունների վերաբերյալ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂԻ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՄԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՁԵՎՎՈՐՈՒՄ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003

Մոդուլի նպատակը՝

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ մարդկանց հետ հաղորդակցման դերի, մանկավարժական արդյունավետ հաղորդակցման բաղադրիչների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել

արդյունավետ հաղորդակցվելու, հաղորդակցային սխալներից խուսափելու, խոչընդոտները ճանաչելու և վերացնելու կարողություն:

Մոդուլի տևողությունը` 36 ժամ

Տեսական պարապմունք` 18 ժամ
Գործնական աշխատանք` 18 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ԱՅՅ 4-09-001 «Հաղորդակցման հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Հոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ հաղորդակցվելու մոդելը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է նկարագրում ուղարկող-ստացող հաղորդակցական մոդելը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում երկկողմանի հաղորդակցման առավելությունները միակողմանի հաղորդակցման նկատմամբ.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ոչ խոսքային հաղորդակցման նշանակությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կտրվի կարճ պատասխանով հարցաշար, որտեղ կպահանջվի նկարագրել ուղարկող-ստացող հաղորդակցական մոդելը, երկկողմանի հաղորդակցման առավելությունները միակողմանի հաղորդակցման նկատմամբ, ոչ խոսքային հաղորդակցման նշանակությունը:

Կարելի է սովորողներին հանձնարարել նաև և խմբային աշխատանք և օգտագործել խմբային աշխատանքի գնահատման սանդղակը:

Արդյունքի ձեռքբերումը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Խորհուրդ է տրվում, որ այս առաջադրանքները քննարկվեն և պլանավորվեն այնպես, որ գնահատման ենթակա արդյունքը ստեղծվի ընթացիկ աշխատանքների ընթացքում և ոչ թե առանձին վարժության շրջանակում: Հաղորդակցության մոդուլի մեջ ուսումնառությունը և դասավանդումը պետք լինեն ակտիվ և ուսանողակենտրոն: Ուսանողը պետք է պլանավորելու և ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, նախաձեռնություն և ինքնուրույնություն ցուցաբերելու, խմբերում միասնաբար աշխատելու հնարավորություն ունենա: Ուսանողները պետք է ներգրավված լինեն այնպիսի գործողություններում, որտեղ հնարավոր կլինի լեզուն օգտագործել իրական իրավիճակներում` իրական նպատակներով: Նրանք պետք է հնարավորություն ունենան մասնակցել նախագծերում, հաղորդակցության մոդուլի ծրագրով սահմանված վարժություններում կամ այլ մասնագիտական և սոցիալական բնույթի գործողություններում: Բոլոր ամփոփիչ գնահատումների կարևորագույն մաս պետք է կազմի ուսանողներին տրված` նորից գրելու, վերանայելու, կրկնելու հնարավորությունը: Ուսանողները պետք է ներգրավված լինեն իրենց կարողությունները ընդարձակող գործողություններում: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք` 6 ժամ
Գործնական աշխատանք` 6 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ հաղորդակցման արժանիքները և խոչընդոտները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում հաղորդակցման խոչընդոտները և դրանց նշանակությունը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ուղերձի նշանակությունը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում «մանկավարժական հաղորդակցում» հասկացությունը.
- դ. տրված իրավիճակում ցուցադրում է հաղորդակցման օրինակներ՝ շրջանցելով խոչընդոտները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատման համար կազմակերպել խմբային աշխատանք երեք թեմայով ըստ կատարման չափանիշների՝ օգտագործելով խմբային աշխատանքի գնահատման մեթոդը: Ուսանողին կտրվի տաս հարց հաղորդակցման մեթոդների առավելությունները և թերությունները ճիշտ նկարագրելու պահանջով,

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Խորհուրդ է տրվում, որ այս առաջադրանքները քննարկվեն և պլանավորվեն այնպես, որ գնահատման ենթակա արդյունքը ստեղծվի ընթացիկ աշխատանքների ընթացքում և ոչ թե առանձին վարժության շրջանակում: Հաղորդակցության մոդուլի մեջ ուսումնառությունը և դասավանդումը պետք լինեն ակտիվ և ուսանողակենտրոն: Ուսանողը պետք է պլանավորելու, ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, նախաձեռնություն և ինքնուրույնություն ցուցաբերելու, խմբերում միասնաբար աշխատելու հնարավորություն ունենա: Ուսանողները պետք է ներգրավված լինեն այնպիսի գործողություններում, որտեղ հնարավոր կլինի լեզուն օգտագործել իրական իրավիճակներում՝ իրական նպատակներով: Նրանք պետք է հնարավորություն ունենան մասնակցել նախագծերում, հաղորդակցության մոդուլի ծրագրով սահմանված վարժություններում կամ այլ մասնագիտական և սոցիալական բնույթի գործողություններում: Բոլոր անփոփոխ գնահատումների կարևորագույն մաս պետք է կազմի ուսանողներին տրված նորից գրելու, վերանայելու, կրկնելու հնարավորությունը: Ուսանողները պետք է ներգրավված լինեն իրենց կարողությունները ընդարձակող գործողություններում: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

- Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
- Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ և կիրառել առաջնորդության ցանկալի ոճերը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է նկարագրում դասավանդողի ցանկալի ոճերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում առաջնորդության ոճերը.
- գ. ճիշտ է տարբերակում ոճերի հատկանիշները.
- դ. տրված իրավիճակում ցուցադրում է առաջնորդման ճիշտ ոճի կիրառում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Օգտագործելով «չավարտված նախադասություն» մեթոդը՝ ուսանողները խմբային աշխատանքի միջոցով պետք է ավարտեն նշված նախադասությունը բնութագրելով ճիշտ ոճը, դերային խաղի միջոցով ցուցադրեն առաջնորդության ոճերը, կատարեն համապատասխան հետազոտություն, պարզելու համար գերակայող ոճերը տարբեր իրավիճակներում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Խորհուրդ է տրվում, որ այս առաջադրանքները քննարկվեն և պլանավորվեն այնպես, որ գնահատման ենթակա արդյունքը ստեղծվի ընթացիկ աշխատանքների ընթացքում և ոչ թե առանձին վարժության շրջանակում: Հաղորդակցության մոդուլի մեջ ուսումնառությունը և դասավանդումը պետք լինեն ակտիվ և ուսանողակենտրոն: Ուսանողը պետք է պլանավորելու, ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, նախաձեռնություն և ինքնուրույնություն ցուցաբերելու, խմբերում միասնաբար աշխատելու հնարավորություն ունենա:

Ուսուցման երկուսուսակցական ժամաօրենս

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004

Մոդուլի նպատակը՝

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ դաստիարակության գործընթացի էության ու կառուցվածքի, մարդու կյանքում դաստիարակության դերի, դաստիարակության՝ որպես անձի սոցիալականացման գործոնի, դաստիարակության հիմնական հասկացությունների, հունանիստական դաստիարակության էության, դաստիարակության կաղապարների և ոճերի, ինչպես նաև անձի դաստիարակության և զարգացման նպատակի, առանձնահատկությունների, խնդիրների ու գործառույթների մասին:

Մոդուլի տևողությունը՝ 18 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 10
Գործնական պարապմունք՝ 8

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Հոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները» և ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ դաստիարակության նպատակը, էությունը, օրինաչափությունները և հիմնական հասկացությունները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է նկարագրում դաստիարակության զարգացումը հասարակության զարգացման գործընթացում և դաստիարակության նպատակի ձևավորումը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության օրինաչափությունները և դրանց իմացության անհրաժեշտությունը.
- գ. ճիշտ է ձևակերպում և մեկնաբանում դաստիարակության հիմնական հասկացությունները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում ինքնադաստիարակության դերն անձի ձևավորման գործընթացում

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական կատարման, անհատական կամ խմբային նախագծերի (պրոյեկտների), ներկայացման (պրեզենտացիաների) միջոցով: Ուսանողը տարբեր պատմական աղբյուրներից /ամսիկ, հայ, եվրոպական մանկավարժություն/ հավաքում և համեմատում է դաստիարակության նպատակի ձևակերպումները և համադրում դրանք: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը իր համեմատությունների ժամանակ դրսևորում է կատարման չափանիշներում նշած՝ նյութի իմացություն:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լսարանային և գործնական աշխատանք խմբերով: Մասնագիտական գրականություն: Խրախուսելի են գործնական աշխատանքների կատարումը՝ օգտագործելով ուսումնառության տարբեր

Ենթակառուցվածքներ: Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

Ուսուցման երկնահավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ դաստիարակության սկզբունքները և դրանց դերը ամբողջական մանկավարժական գործընթացում:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է թվարկում դաստիարակության սկզբունքները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության սկզբունքների ձևավորման սոցիալական հիմքերը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության սկզբունքների կիրառման հնարավորությունները ամբողջական մանկավարժական գործընթացում:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

- Գործնական աշխատանք դեպքի ուսումնասիրության միջոցով: Առաջարկած նյութի հիման վրա
  - բացահայտել սխալները
  - ուղղել սխալները
  - նշել ուժեղ և թույլ կողմերըԱրդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն: Գործնական աշխատանքների համար մշակված անկետաների, հարցաթերթիկների և պրակտիկայում կիրառվող այլ միջոցների նմուշօրինակներ:

Ուսուցման երկնահավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ դաստիարակության մեթոդները, դրանց դասակարգումն ու կիրառման հնարավորությունները ամբողջական մանկավարժական գործընթացում:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության հիմնական հասկացությունները՝ մեթոդ, հնար, միջոց.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության մեթոդների դասակարգումը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում մեթոդական խմբերի մեթոդների կիրառումը դասի ընթացքում և դասից դուրս.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում խմբային աշխատանքի, միմյանց կարծիքը լսելու և հանդուրժողականության արմատավորման դերը անձի դաստիարակության գործընթացում:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

1. Առաջարկած նյութի հիման վրա քննարկվում են դաստիարակության մեթոդները:
2. Սովորողները պետք է աղյուսակ լրացնեն դաստիարակության մեթոդների վերաբերյալ: Աշխատանքը գնահատվում է ռուբրիկի հիման վրա՝
  - գերազանց՝ բոլոր ընդհանուր և տարբերակիչ հատկանիշները դուրս են բերված, հստակ մեկնաբանված են,
  - լավ՝ բոլոր ընդհանուր և տարբերակիչ հատկանիշները դուրս են բերված, սակայն մեկնաբանությունը հստակ չէ,
  - բավարար՝ ոչ բոլոր ընդհանուր և տարբերակիչ հատկանիշներն են դուրս բերված, մեկնաբանությունը հստակ չէ,
  - անբավարար՝ դուրս են բերված սահմանափակ քանակով հատկանիշներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաբանակ

Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Իմանալ դաստիարակության կադապարները և կողմերը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում հունանիստական դաստիարակության նպատակն ու խնդիրները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում պատմամշակութային դաստիարակության նպատակն ու խնդիրները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության բոլոր սահմանված կողմերը:

ԳՆԱԳՆՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գնահատման սանդղակի միջոցով նախագծերի պաշտպանությունից հետո:

Ուսուցման ընթացքում ուսանողին հանձնարարվում է 3 հետազոտական նախագիծ՝

- ներկայացնել հունանիստական դաստիարակության նպատակն ու խնդիրները.
- ներկայացնել պատմամշակութային դաստիարակության նպատակն ու խնդիրները.
- ներկայացնել դաստիարակության կադապարները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

Ուսանողը պետք է ունենա պլանավորելու և ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, նախաձեռնություն և ինքնուրույնություն ցուցաբերելու, խմբերում միասնաբար աշխատելու հնարավորություն:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաբանակ

Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ « ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆՊԱԿՈՒԹՅՈՒՆ »

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ կրթության բովանդակության, կրթության օրենքի, միջնակարգ դպրոցի պետական չափորոշչի վերաբերյալ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 18 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 10 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Ջոգեբանություն» և ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ կրթության բովանդակության բաղադրիչները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում գիտելիք, կարողություն, հմտություն հասկացությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դասագրքերին և ուսումնական ձեռնարկներին ներկայացվող պահանջները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում հիմնական և ավագ դպրոցների ուսումնական պլանի բաղադրիչները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում ինտեգրված առարկաների զուգակցումը:

ԳԱՎՋԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

1. Բազմակի ընտրության թեստի հիման վրա ստուգել դասագրքերին և ուսումնական ձեռնարկներին ներկայացվող պահանջների իմացությունը ուսանողի կողմից:
2. Օգտագործելով կրթության բովանդակությունը բնութագրող հիմնական փաստաթղթերը՝ ներկայացնել հիմնական և ավագ դպրոցների ուսումնական պլանի բաղադրիչները.
3. Բացատրել ինտեգրված առարկաների զուգակցման նպատակը և մոտեցումները

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն: Այս նպատակով կօգտագործվեն բաշխման նյութեր, դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, զննական մի շարք պարագաներ, որոնք մոդուլի դասավանդումը կդարձնեն ավելի մատչելի: Պետք է աշխատել, որպեսզի բոլոր հասկացությունները լսարանի օգնությամբ պարզաբանվեն, յուրացվեն և հնարավորինս արդյունավետ կիրառվեն:

ՈՒՍՈՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ ԶԶ կրթության հիմնադրույթները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ԶԶ կրթության օրենքի հիմնական դրույթները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ԶԶ կրթական համակարգի էությունը և կառուցվածքը,
- գ. ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթության կազմակերպման սկզբունքները և բարեփոխման ռազմավարությունը:

ԳԱՎՋԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է ներկայացման (պրեզենտացիաների) հարց ու պատասխանի միջոցով:

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված, լիարժեք ներկայացված են ԶԶ կրթական համակարգի էությունը և կառուցվածքը, զարգացման միտումները, հանրակրթության զարգացման սկզբունքները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, մասնավորապես՝ «Հանրակրթության մասին» ԶԶ օրենքը և դպրոցականի զարգացման տարբեր ծրագրեր:

ՈՒՍՈՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ միջնակարգ կրթության պետական չափորոշչի կառուցվածքը և գործառույթները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում միջնակարգ կրթության պետական չափորոշչի կառուցվածքը և գործառույթները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում սովորողների յուրացման համար նախատեսված գիտելիքների մակարդակները՝ ելնելով ուսուցման տարբեր աստիճանների նպատակներից.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը (ճանաչողական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական):

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով:
Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե պատասխանները տրված են ըստ կատարման չափանիշների, լիարժեք ներկայացված են սովորողների յուրացման համար նախատեսված գիտելիքների մակարդակները և կարողությունների ու հմտությունների ամբողջությունը (ճանաչողական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական):

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն: Այս նպատակով կօգտագործվեն բաշխման նյութեր, դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, զննական տարբեր պարագաներ, որոնք մոդուլի յուրացումը կդարձնեն ավելի մատչելի: Պետք է աշխատել, որպեսզի բոլոր հասկացությունները լսարանի օգնությամբ պարզաբանվեն, յուրացվեն և հնարավորինս արդյունավետ կիրառվեն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ դիդակտիկայի առարկայի, հիմնական հասկացությունների, խնդիրների ու գործառույթների, ուսուցման գործընթացի էության, նպատակների ու խնդիրների, ուսուցման մեթոդների դասակարգման և ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների մասին:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 20 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 16 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Ջոզեֆանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց» և ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Սողուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ դիդակտիկայի առարկան, դրա հիմնական հասկացությունները, խնդիրները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում դիդակտիկայի զարգացումը և հատուկ հասկացությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դիդակտիկան՝ որպես ուսուցման տեսություն.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում դիդակտիկայի կապը մասնավոր դիդակտիկաների հետ.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում արդի դիդակտիկայի հիմնախնդիրները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Կներկայացվի տեքստ, որը դիդակտիկան ներկայացնում է որպես ուսուցման տեսություն: Քննարկման համար տրվող առավելագույն ժամանակը 3 ռոպե է (յուրաքանչյուր մասնակցի համար): Ընթերցելուց հետո ուսանողը պետք է տեքստում առկա հարցերի մասին ներկայացնի իր տեսակետներն ու նկատառումները:

Գնահատման համար հատկապես պետք է ուշադրություն դարձնել ուսանողի կողմից դիմացինին լսելու և հետևություններ անելու հմտությանը: Քննարկումը դասավանդողի հայեցողությամբ կարող է փոխարինվել նույն թեմայով հարցազրույցով:

Բոլոր կատարման չափանիշներն պետք է ձեռք բերվեն մեկ առաջադրանքի շրջանակում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լսարանային և գործնական աշխատանք խմբերով: Մասնագիտական գրականություն, օգտագործել հարցաթերթիկներ և թեստեր:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաբանակ

Տեսական պարապմունք՝	4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ ուսուցման գործընթացի էությունը, նպատակներն ու խնդիրները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման գործընթացի կառուցվածքը և գործառույթները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման գործընթացի կրթական, դաստիարակչական և զարգացնող գործառույթների միասնությունը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցում և ուսումնառություն հասկացությունները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնառության տեսակները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնառության վրա ազդող գործոնները.
- զ. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժահոգեբանական ուսումնական տեսությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողը կներկայացնի հակիրճ զեկույց, որտեղ կարտահայտի իր անձնական պատկերացումները ուսումնառության նպատակների և գործընթացների, ուսումնառության վրա ազդող գործոնների և մանկավարժահոգեբանական ուսումնական տեսությունների վերաբերյալ: Այդ գրավոր խոսքը պետք է պարունակի 50 բառից ոչ ավելի:

Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի կատարման չափանիշների վրա:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լսարանային և գործնական աշխատանք խմբերով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն: Այս նպատակով կօգտագործվեն բաշխման նյութեր, դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, զննական տարբեր պարագաներ: Պետք է աշխատել, որպեսզի բոլոր հասկացությունները լսարանի օգնությամբ պարզաբանվեն, յուրացվեն և հնարավորինս արդյունավետ կիրառվեն:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ ուսուցման սկզբունքները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է թվարկում ուսուցման հիմնական սկզբունքները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման ավանդական և արդի սկզբունքները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման սկզբունքների փոխկապակցվածությունը.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների ընդհանրությունները

ԳՆԱԳՆՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

«Համապատասխանեցում» թեստի կիրառում:

Համապատասխանեցման հարցերը բազմակի ընտրության տարբերակ են, որտեղ սովորողին ներկայացվում է 2 ցանկ՝ կիսատ նախադասությունների և շարունակությունների: Սովորողը, հիմնվելով իր գիտելիքների վրա, պետք է գրանցի, թե 2-րդ ցանկի որ շարունակությունն է համապատասխանում առաջին ցանկի նախադասություններին:

Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, գործնական աշխատանքների համար՝ մշակված անկետաների, հարցաթերթիկների և պրակտիկայում կիրառվող այլ միջոցների մոլշորինակներ:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Իմանալ ուսուցման մեթոդների դասակարգումը և ուսուցման արդի տեխնոլոգիաները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման մեթոդների պատմական զարգացումը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման **մեթոդներ, միջոցներ, հնարքներ, կանոններ** հասկացությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման ավանդական և ժամանակակից մեթոդները.
- դ. ճիշտ է թվարկում ուսուցման մեթոդների դասակարգման սկզբունքները.
- ե. ճիշտ է տարրորոշում ուսուցման մեթոդների ընտրության օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ պատճառները.
- զ. ճիշտ է ընտրում ուսուցման մեթոդը՝ ելնելով առաջադրված դասանպատակից.
- է. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաները.
- ը. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման ժամանակ դրդապատճառային տեխնիկաների կիրառումը

ԳՆԱԳՆՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կտրվեն տարբեր իրավիճակների նկարագրությամբ տեքստեր, որոնց համաձայն՝ նա պետք է համապատասխան որոշումներ ընդունի և հիմնավորի ձեռնարկվող քայլերը: Նպատակահարմար է յուրաքանչյուր ուսանողին տալ այդպիսի 3 տեքստ՝ տարբեր իրավիճակների մասին: Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար կհամարվի, եթե յուրաքանչյուր իրավիճակի վերաբերյալ ընդունված լինի հիմնավորված և փաստարկված որոշում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, գործնական աշխատանքների համար՝ մշակված անկետաների, հարցաթերթիկների և պրակտիկայում կիրառվող այլ միջոցների

նմուշօրինակներ: Դասախոսը մոդուլային դասավանդման ժամանակ կօգտագործի մի շարք ժամանակակից մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ, որոնք կակտիվացնեն սովորողների մասնակցությունը դասապրոցեսին՝ դասավանդողին տալով ուղղորդողի դեր: Այս նպատակով կօգտագործվեն բաշխման նյութեր, դասագրքեր, ուսումնական ձեռնարկներ, զննական տարբեր պարագաներ, որոնք մոդուլի յուրացումը կդարձնեն ավելի մատչելի: Պետք է աշխատել, որպեսզի բոլոր հասկացությունները լսարանի օգնությամբ պարզաբանվեն, յուրացվեն և հնարավորինս արդյունավետ կիրառվեն:

Ուսուցման երևեսակավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԴՐՂԱՊԱՏՏԱՆՈՒՅԻՆ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄ»

Սոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007

Սոդուլի նպատակը

Սոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ ուսումնական մասնագիտական գործունեության մեջ դրդապատճառների դերի, ուսումնառության վրա դրդապատճառների դրական և բացասական ուժեղացման ազդեցության վերաբերյալ, ձևավորել գործնականում օժանդակություն ցուցաբերելու և դրդապատճառային տեխնիկա կիրառելու, տարբեր ուսումնական իրավիճակներում դրդապատճառային և օժանդակության ծագած գաղափարները մշակելու և դրանց հավաքածու կազմելու կարողություն:

Սոդուլի տևողությունը՝ 18 ժամ Տեսական ուսուցում՝ 12 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 6 ժամ

Սուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Հոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները» և ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Սոդուլի գնահատման կարգը

Սոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ ուսումնառության և դրդապատճառների միջև կապը և տարբերել դրդապատճառների դրական և բացասական ուժեղացման ազդեցությունը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում դրդապատճառի դերն ուսումնառություն գործընթացում.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դրդապատճառների դրական և բացասական ուժեղացման ազդեցությունը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում դրդապատճառի կախվածությունը անձի պահանջումների տեսակից և անձնային առանձնահատկություններից:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Դասավանդողը կարող է օգտագործել.

1. Ընդլայնված պատասխանով հարցեր (շարադրություն), որտեղ կպահանջվի հիմնավորել դրդապատճառների դերը ուսումնառության գործընթացում:
2. Ճշգրիտ շարադրել 3 (երեք) դրույթներ մոտիվացիայի տեսությունների վերաբերյալ:
3. Խաչվող հարցաշար, որի առաջին սյունակում կնշվեն 10 դրդապատճառներ, իսկ երկրորդ սյունակում կնշվեն դրական և բացասական ուժեղացման ազդեցությունը.

4. Սովորողին կտրվի կոնկրետ ուսումնական օրինակ պարունակող առաջադրանք՝ ճշգրիտ նկարագրել արտաքին և ներքին կերպով մոտիվացված սովորողների վարքագծերի 3 (երեք) տարբերություն:
5. Դասարանում կկիրառվի դրդման 3 (երեք) ռազմավարություն:
Արդյունքի ձեռքբերումը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լսարանային և գործնական աշխատանք խմբերով: Մասնագիտական գրականություն: Դեպքի ուսումնասիրությունները կամ սիմուլյացիաները կարող են լավ արդյունք տալ, կարելի է նաև օգտագործել հարցաթերթիկներ և անհատական հաշվետվության թեստեր: Մոտիվացիաների տեսությունները դասավանդելիս պետք է ուշադրություն դարձնել դրանց պրակտիկ կիրառությունների կամ օգտակարության հանգամանքի վրա: Միշտ պետք է հիշել, որ երբեք չկան դրդապատճառների ստեղծման պատրաստի բանալիներ. դրանք կախված են կոնկրետ իրավիճակից: Լսարանային և գործնական աշխատանք խմբերով: Դասավանդողից կպահանջվի ստեղծել դրդման ռազմավարությունը գնահատող սանդղակ: Իսկ խմբային քննարկումներում կարծանագրվի մասնակիցների ուսումնառությունը՝ ընտրված դրդման ռազմավարության կիրառման համաձայն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

- Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
- Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐՈՒՄՅԱՆ արդյունք 2. Խթանել տարբեր ուսումնական իրավիճակներում դրական դրդապատճառների ձևավորումը և մշակել օժանդակության գաղափարների հավաքածու:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ պայմաններ է ստեղծում դրական դրդապատճառի ձևավորման համար.
- բ. ճիշտ է ելնում արդեն առկա դրդապատճառներից.
- գ. ճիշտ և հետաքրքիր է ներկայացնում ուսումնառության առարկան.
- դ. վերացնում է կաշկանդվածությունը և աշակերտներին ներշնչում է վստահություն որոշումներ կայացնելու գործում.
- ե. դյուրինացնում է ուսումնառության նյութի մտովի ընկալումը՝ թույլատրելով լուծման փորձարկումը.
- զ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ է մշում դրդապատճառների դրական և բացասական ուժեղացման ազդեցությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կհանձնարարվի որևէ տեքստ իրական կամ երևակայական վիճակի նկարագրությամբ, որի հիման վրա նա պետք է վերլուծություն կատարի:
Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար կհամարվի, եթե առաջադրանքը կատարվի ճիշտ և տրամաբանված հիմնավորումով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լսարանային և գործնական աշխատանք խմբերով: Մասնագիտական գրականություն: Դեպքի ուսումնասիրությունները կամ սիմուլյացիաները կարող են դրական արդյունք տալ, կարելի է նաև օգտագործել հարցաթերթիկներ և անհատական հաշվետվության թեստեր: Մոտիվացիաների տեսությունները դասավանդելիս պետք է ուշադրություն դարձնել դրանց պրակտիկ կիրառությունների կամ օգտակարության հանգամանքի վրա:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

- Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
- Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ դասավանդմանն ու ուսումնառությանն աջակցելու նպատակով տեսողական և այլ օժանդակ միջոցների գործնական կիրառման կարողությունները:

Մոդուլի տևողությունը՝ 18 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 9 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 9 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ ուսումնառության ժամանակ օգտագործվող օժանդակ միջոցներ:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է մեկնաբանում օժանդակ միջոցները և դրանց տեսողականացման նշանակությունը,
բ. ճիշտ է բացատրում օժանդակ միջոցների կիրառման անհրաժեշտությունը ուսուցման և ուսումնառության գործընթացում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Նախապատրաստեք և ներկայացրեք խմբի աշխատանքի արդյունքը.

1. ներկայացրեք Ձեր ընտրած տեսողականացման միջոցների առավելությունները և թերությունները,
2. նկարագրեք Ձեր տեսողականացման միջոցի օգտագործման համար նախընտրելի իրավիճակ,
3. ցուցումներ տվեք, թե ինչի վրա է պետք հատուկ ուշադրություն դարձնել տվյալ տեսողականացման միջոցի հետ աշխատելիս:

Ստացած արդյունքների ներկայացման համար պատրաստել ներկայացում՝ ընտրված միջոցի օգտագործմամբ

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ընտրել մատչելի, նպատակահարմար տեխնիկական միջոցներ, օժանդակ պարագաներ և դրանք օգտագործել ուսումնական կոնկրետ գործունեության ժամանակ, կատարել տրված առաջադրանքները, ինքնաստուգման և ինքնագնահատման գործընթացում ստանալ անհարժեշտ արդյունքներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ օժանդակ միջոցների կիրառման նշանակությունն ուսանողների ուսումնառությանն աջակցելու հարցում:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է թվարկում տեսողականացման միջոցները և բացատրում դրանց ազդեցությունը ուսումնառության վրա,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալների տեսողականացման ընդհանուր սկզբունքները:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

1. Գրավոր նշել տասը տարբեր տեսակի տեխնիկական միջոցներ և օժանդակ պարագաներ:
2. Խմբային աշխատանք՝ նշել ուսումնառությանն աջակցող տեխնիկական միջոցների և օժանդակ պարագաների կիրառման վեց պատճառ:
3. Անհատական աշխատանք՝ ցուցադրել կոնկրետ տեխնիկական միջոցների և օժանդակ պարագաների օգտագործումը:
4. Գործնականում դասակարգել տեխնիկական միջոցների առավելություններն ու թերությունները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ընտրել մատչելի, նպատակահարմար տեխնիկական միջոցներ, օժանդակ պարագաներ և դրանք օգտագործել ուսումնական կոնկրետ գործունեության ժամանակ, կատարել տրված առաջադրանքները, ինքնաստուգման և ինքնագնահատման գործընթացում ստանալ անհարժեշտ արդյունքներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ արդյունք 3. Ընտրել մատչելի, նպատակահարմար օժանդակ միջոցները և օգտագործել դրանք կոնկրետ ուսումնառության գործունեության համար:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ընտրում և կիրառում մատչելի, նպատակահարմար, օժանդակ միջոցներն առաջադրված ուսումնական գործունեության համար.
- բ. ճիշտ է ցուցադրում առաջարկված օժանդակ պարագաներից 2-ի կիրառումը:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ցուցադրել 3 ամենագործածելի տեղեկատվական միջոցների՝ գրատախտակի, կողոսկոպի և ֆլիպչարտի ճիշտ օգտագործում:

Խմբային աշխատանք՝ մեկ թեմայի համար որոշակի առարկայական ոլորտում մշակել տեսողականացման սկզբունքները և ներկայացնել դրանք,

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Նշված խնդրի համար նպատակահարմար և ոչ նպատակահարմար նյութերի օրինակներ, նյութերի գնահատման և դրանց նպատակահարմարության որոշման չափանիշների օրինակներ, նյութերի մշակման, գնահատման և վերանայման ընթացակարգեր, ուսումնառության նյութերի արդյունքների քննարկման հնարավորություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ»

Սողուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009

Սողուլի նպատակը

Սողուլի նպատակն է ներկայացնել համագործակցային ուսումնառության դերը անհատի անհրաժեշտ գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման գործում և դրա կիրառման մի քանի մոդելներ:

Սողուլի տևողությունը՝ 18 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 10 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Հոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց» մոդուլները:

Սողուլի գնահատման կարգը

Սողուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ համագործակցային ուսումնառության տարրերը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում դրական փոխկապակցվածությունը.
- բ. գիտի դեմ առ դեմ խթանող փոխազդեցությունը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում համագործակցային խմբերի տեսակները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Գնահատում հարցման միջոցով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսումնառության և դասավանդման մոտեցումները պետք է ուսանողին օգնեն սահմանել իրենց ձեռքբերումները և ստացած հմտությունները, դրանք կիրառել այլ համատեքստերում: Հաղորդակցության մոդուլի գործնական ծրագրերը պետք է այնպես կազմված լինեն, որ մի շարք առաջադրանքների միջոցով կիրառվեն հաղորդակցության նպատակային և բազմազան գործածության փոխկապակցված հմտություններ: Այս առաջադրանքները կարող են արտահայտել ուսանողների մասնագիտական հետաքրքրությունը կամ ավելի ընդհանրական բնույթի լինել: Խորհուրդ է տրվում, որ այս առաջադրանքները քննարկվեն և պլանավորվեն այնպես, որ գնահատման ենթակա արդյունքը ստեղծվի ընթացիկ աշխատանքների ընթացքում և ոչ թե առանձին վարժության շրջանակում: Հաղորդակցության մոդուլի մեջ ուսումնառությունը և դասավանդումը պետք լինեն ակտիվ և ուսանողակենտրոն:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Կազմակերպել համագործակցային ուսումնառություն:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի դերը համագործակցային ուսումնառության կազմակերպման գործում.

- բ. ճիշտ է ներկայացնում խմբեր կազմելու եղանակը.
- դ. ճիշտ է պլանավորում համագործակցային դասը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողը կներկայացնի հակիրճ գեկույց, որտեղ կարտահայտի իր անձնական պատկերացումները ուսումնառության նպատակների և գործընթացների, ինչպես նաև ուսումնառության տարբեր եղանակների մասին, համագործակցային ուսումնառության կազմակերպման գործում ուսուցչի դերի մասին.: Այդ գրավոր խոսքը պետք է պարունակի 50 բառից ոչ ավելի:

Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա:

Մոդուլի ընթացքում ուսանողի կողմից կատարվող աշխատանքը չպետք է սահմանափակվի գնահատման համար նախատեսված վարժություններով: Ուսանողին գնահատելիս դասավանդողը պետք է հանդգնի լինի, որ ուսանողը կկարողանա ցուցադրել այդ հմտությունները ցանկացած պարագայում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուսանողը պետք է պլանավորելու և ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, նախաձեռնություն և ինքնուրույնություն ցուցաբերելու, խմբերում միասնաբար աշխատելու հնարավորություն ունենա: Նրանք պետք է հնարավորություն ունենան մասնակցել նախագծերում կամ հաղորդակցության մոդուլի ծրագրով սահմանված վարժություններում կամ այլ մասնագիտական և սոցիալական բնույթի գործողություններում: Բոլոր ամփոփիչ գնահատումների կարևորագույն մաս պետք է կազմի ուսանողներին տրված նորից գրելու, վերանայելու, կրկնելու հնարավորությունը: Ուսանողները պետք է ներգրավված լինեն իրենց կարողությունները ընդարձակող գործողություններում: Նպատակահարմար է խմբային խաղերի կազմակերպումը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք`	3 ժամ
Գործնական աշխատանք`	3 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Կատարման չափանիշներ

- ա. լսարանային աշխատանքի ժամանակ ճիշտ է կիրառում «Խճանկար» մեթոդը.
- բ. լսարանային աշխատանքի ժամանակ ճիշտ է կիրառում «Շրջագայություն պատկերասրահում» մեթոդը.
- գ. լսարանային աշխատանքի ժամանակ ճիշտ է կիրառում «Խմբային հետազոտության» մեթոդը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

1. Սովորողները պետք է աղյուսակ լրացնեն:
2. Սունյակով ներկայացվում և քննարկվում են դասավանդման և ուսումնառության ռազմավարությունները և գնահատվում ռուբրիկի հիման վրա`
  - գերազանց` բոլոր ընդհանուր և տարբերակիչ հատկանիշները դուրս են բերված, հստակ մեկնաբանված են,
  - լավ` բոլոր ընդհանուր և տարբերակիչ հատկանիշները դուրս են բերված, սակայն մեկնաբանությունը հստակ չէ,
  - բավարար` ոչ բոլոր ընդհանուր և տարբերակվող հատկանիշներն են դուրս բերված, մեկնաբանությունը հստակ չէ,
  - անբավարար` դուրս են բերված սահմանափակ քանակով հատկանիշ:
 Կիրառելով «Խճանկար» մեթոդը կազմակերպել աշխատանք այլ իմտերակտիվ մեթոդների նյութի հիման վրա: Դասախոսը թեմայի ամփոփման համար տարբեր հարցեր, հանձնարարություններ կարող է տալ, որոնց նպատակն է պարզել նյութի յուրացման մակարդակը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Այս նյութի յուրացման համար կարևոր է բազմազան համագործակցային մեթոդների կիրառումը, որոնք ուղղված են նյութի խորքային ընկալմանը և կարողությունների զարգացմանը: Դասավանդող-սովորող համագործակցությունը նպաստում է ուսումնական խնդիրների ազատ և արդյունավետ

քննարկմանը և համատեղ որոշումների կայացմանը: Դերային խաղերը, խմբային քննարկումները, իմիտացիոն խաղերը, իրավիճակի մոդելավորումը և այլ մեթոդներ կնպաստեն ուսանողակենտրոն ուսուցման իրականացմանը:

Ուսուցման երկնահավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ « ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ »

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ ուսումնական աշխատանքի հաշվառման բովանդակության, գնահատման հիմնական նպատակների, խնդիրների և գործառույթների, սովորողների ուսումնական գործունեության ընթացիկ գնահատումը կարգավորող սկզբունքների, մոտեցումների, հնարների, գնահատման ձևերի ու ստուգման տեսակների, կիսամյակային ամփոփիչ և տարեկան վերջնական ամփոփիչ գնահատականների ձևավորման, ուսումնառության արդյունքների սանդղակավորման, ինչպես նաև նրա մոտ ձևավորել ընթացիկ՝ ուսուցանող, պարտադիր գրանցման միավորային, ամփոփիչ գնահատման և կիսամյակային ու տարեկան գնահատականներ ձևավորելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 18 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 9 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 9 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ԱՀՀ 4-09-001 «Հաղորդակցման հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց» և ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ ուսումնական աշխատանքի հաշվառման բովանդակությունը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում վերահսկողության տեսակները, բովանդակությունը, մեթոդները և մանկավարժական պահանջները.
- բ. ճիշտ է ձևակերպում **չափում, գնահատում և արժևորում** հասկացությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի գնահատման առանձնահատկությունները՝ ըստ խոսքային գործունեության տեսակների:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Գրավոր ներկայացնել թեստավորման, չափման, գնահատման և արժևորման ընթացակարգերը և նշել դրանց տարբերությունները:

Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետի անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Մոդուլի ուսուցման ընթացքում դասավանդողից մեծ ջանքեր կպահանջվի՝ կիրառելով ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից փոխազդու մեթոդներ, որտեղ գլխավոր խնդիրը ունկնդրի ուսումնառությունն է: Բացի առկա գրականությունից, դասավանդողները նպատակաուղղված կլինեն մոդուլի մեջ ընդգրկելու նաև նոր նյութեր, ռեսուրսներ, որոնք կհարստացնեն և կլրացնեն մոդուլը: Մոդուլի ուսումնառության ընթացքում սովորողները ակտիվորեն ներգրավված են լինելու որևէ ծրագրի, նախագծի, դասընթացի կամ այլ միջոցառման փոքրամասշտաբ գնահատման աշխատանքներում: Նրանցից պահանջվելու է ակտիվորեն մասնակցել ներկայարանային քննարկումներին և սեփական փորձը փոխանակել համակուրսեցիների հետ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ գնահատման սկզբունքները, տեսակները, գործառույթները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում գնահատման բոլոր սկզբունքները.
- բ. ճիշտ է բացատրում հայտորոշիչ, ձևավորող, ամփոփիչ գնահատում տեսակները.
- գ. ճիշտ է բացատրում գնահատման գործառույթները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բազմակի ընտրությամբ հարցաշար, որտեղ կպահանջվի տրված ուսումնառության նպատակներին համապատասխանեցնել գնահատման միջոցները: Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Մոդուլի ուսուցման ընթացքում դասավանդողից մեծ ջանքեր կպահանջվեն՝ կիրառելու ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից փոխազդու մեթոդներ, որտեղ գլխավոր խնդիրը հանդիսանում է ունկնդրի ուսումնառությունը: Բացի առկա գրականությունից, դասավանդողները նպատակաուղղված կլինեն մոդուլի մեջ ընդգրկելու նաև նոր նյութեր, ռեսուրսներ, որոնք կհարստացնեն և կլրացնեն մոդուլը: Մոդուլի թեմաները դասավանդելու համար առաջարկվող մեթոդներ կարող են լինել մտքերի տարափը, ԽԻԿ, փոքր խմբերով աշխատանքը, դերային խաղը, բաց բանավեճը, դեպքի ուսումնասիրությունը, դասախոսությունը և այլն: Առանձին սովորողների ցանկության դեպքում կիրառվի ուսումնական թղթապանակի օգտագործումը: Մոդուլի ուսումնառության ընթացքում սովորողները ակտիվորեն ներգրավված են լինելու որևէ ծրագրի, նախագծի, դասընթացի կամ այլ միջոցառման փոքրամասշտաբ գնահատման աշխատանքներում: Նրանցից պահանջվելու է ակտիվորեն մասնակցել ներկայարանային քննարկումներին և սեփական փորձը փոխանակել համակուրսեցիների հետ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Կատարել ընթացիկ, ամփոփիչ գնահատում, ձևավորել կիսամյակային ու տարեկան գնահատականներ:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է գնահատում աշակերտներին բալային համակարգով.
- բ. ճիշտ է հասկանում գնահատման սկզբունքները և առանձնահատկությունները ըստ առաջադրանքների բարդության աստիճանների.
- գ. նպատակային և ճիշտ է կատարում ընթացիկ գնահատումը.
- դ. նպատակային և ճիշտ է կատարում ամփոփիչ գնահատում.
- ե. ճիշտ է որոշում կիսամյակային ու տարեկան գնահատականները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Գնահատման համար

- գործնական ցուցադրում իրականացնել,
- ճշգրիտ նշել սովորողների գնահատման 4 (չորս) եղանակ,
- ճշգրիտ նշել սահմանված տարրերի բարդության մակարդակները՝ կիրառելով Բլումի տաքսոնոմիան:

Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Մոդուլի ուսուցման ընթացքում դասավանդողից մեծ ջանքեր կպահանջվեն՝ կիրառելով ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից փոխազդուն մեթոդներ, որտեղ գլխավոր խնդիրը հանդիսանում է ունկնդրի ուսումնառությունը: Բացի առկա գրականությունից, դասավանդողները նպատակաուղղված կլինեն մոդուլի մեջ ընդգրկել նաև նոր նյութեր, ռեսուրսներ, որոնք կհարստացնեն և կլրացնեն մոդուլը: Մոդուլի թեմաները դասավանդելու համար առաջարկվող մեթոդներ կարող են լինել մտքերի տարափը, ԽԻԿ, փոքր խմբերով աշխատանքը, դերային խաղը, բաց բանավեճը, դեպքի ուսումնասիրությունը, դասախոսությունը և այլն: Առանձին սովորողների ցանկության դեպքում կիրախտավի ուսումնական թղթապանակի օգտագործումը: Մոդուլի ուսումնառության ընթացքում սովորողները ակտիվորեն ներգրավված են լինելու որևէ ծրագրի, նախագծի, դասընթացի կամ այլ միջոցառման փոքրամասշտաբ գնահատման աշխատանքներում: Նրանցից պահանջվելու է ակտիվորեն մասնակցել ներկայարանային քննարկումներին և սեփական փորձը փոխանակել համակուրսեցիների հետ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝	1 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	1 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ 4. կիրառել գնահատման մեթոդաբանությունը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է բացատրում ուսումնառության արդյունքների ստուգման միավորային սանդղակով գնահատման համակարգը.
- բ. ճիշտ է կիրառում առարկայական չափորոշիչները ուսումնառության արդյունքների ստուգման համար.
- գ. ճիշտ է կիրառում առարկայական ծրագրում ներկայացված գնահատման ժամանակակից ձևերը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Գործնական աշխատանք դեպքի ուսումնասիրության միջոցով: Կատարել հետևյալ ընթացակարգերը կատարողականը բարելավելու համար՝

- բացահայտել սխալները
- ուղղել սխալները
- հետադարձ կապի ապահովման ընթացքը/ռազմավարությունները
- ուժեղ և թույլ կողմերի բացահայտումը

Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն: Գործնական աշխատանքների համար մշակված անկետաների, հարցաթերթիկների և պրակտիկայում կիրառվող այլ միջոցների մոնիթորինգներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝	2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	2 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Կիրառել գնահատման արդյունքների սանդղակավորում:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում կիսամյակային և տարեկան վերջնական ամփոփիչ գնահատականների ձևավորումը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում գնահատման արդյունքների սանդղակավորումը և առաջադիմության վիճակագրության պատկերագրումը.
- գ. ճիշտ է կատարում գնահատումների և գնահատականների գրանցումը և հաշվառումը.
- դ. ճիշտ է կիրառում գնահատման նոր մոտեցումները. գնահատման սանդղակը (ռուբրիկ), ուսումնական թղթապանակը.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում Եվրոպական լեզվական թղթապանակի (ԵԼԹ) բովանդակությունը և կառուցվածքը.
- զ. ճիշտ է կիրառում ԵԼԹ-ն Եվրախորհրդի լեզվաքաղաքականության և լեզվակրթության համատեքստում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գնահատման սանդղակի միջոցով նախագծերի պաշտպանությունից հետո:

Ուսուցման ընթացքում ուսանողին հանձնարարվում է 3 հետազոտական նախագիծ՝

- ներկայացնել գնահատման արդյունքների սանդղակավորումը և առաջադիմության վիճակագրության պատկերագրումը.
- ներկայացնել գնահատման նոր մոտեցումները. գնահատման սանդղակը (ռուբրիկ), ուսումնական թղթապանակ
- ներկայացնել Եվրոպական լեզվական թղթապանակի (ԵԼԹ) բովանդակությունը և կառուցվածքը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Դասավանդողը պետք է կարողանա գնահատման եղանակները համապատասխանեցնել իր կողմից օգտագործվող ուսուցման/ուսումնառության մեթոդներին, կարողանա մշակել գնահատման մեթոդներ և հիմնավորել ստացված արդյունքները, կարողանա դրսևորեն անհատական մոտեցում գնահատման ժամանակ, օգտագործի սովորողի ինքնագնահատման և համակուրսեցու գնահատման մեթոդներ, կիսվի սովորողի առաջադիմության վերաբերյալ տեղեկատվությունը սովորողի, մանկավարժական կոլեկտիվի, ծնողների հետ:

Սովորողները պետք է հասկանան որ իրենք են պատասխանատու իրենց ուսումնառության համար և գնահատումը իրենց առաջընթացի մասին տեղեկատվություն է, որը կարող են օգտագործել այն բարելավելու համար:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝	2 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ « ԴԱՍԻ ՆԱԽԱԴՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ »

Մոդուլի դասիչը՝ ՌԻՍՈՒՑ 4-09-011

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիք դասին նախապատրաստվելու սկզբունքների, եղանակների և առանձնահատկությունների մասին, ինչպես նաև ձևավորել գրավոր և բանավոր առաջադրանքներ և թեստային աշխատանքներ կազմելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական պարապմունք՝	18 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	18 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ ուսուցման կազմակերպման ձևերը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժական համակարգերի կազմակերպման ձևերը
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դաս-դասարանային համակարգի ընդհանուր բնութագիրը
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնական գործընթացի կազմակերպման լրացուցիչ ձևերը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Թեստ մի քանի ճիշտ պատասխաններով: Ուսանողին ներկայացված է առաջադրանք, որտեղ կարող են լինել մի քանի պատասխաններ: Շրջանակի մեջ վերցնել ճիշտ պատասխանը:

Բաց տիպի առաջադրանք. լրացնել բաց թողնված բառը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, գործնական աշխատանքների համար մշակված անկետաների, հարցաթերթիկների և պրակտիկայում կիրառվող այլ միջոցների մոլշօրինակներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ դասի տիպերը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում դասի ավանդական և ժամանակակից տիպերը
- բ. ճիշտ է ներկայացնում դասն իբրև ամբողջական համակարգ
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ԽԻԿ (Խթանում, Իմաստի ընկալում, Կշռադատում) համակարգի դասը
- դ. ճիշտ է ներկայացնում դասի կազմակերպման լրացուցիչ ձևերը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսումնառության գործընթացում ուսանողի իմացությունը վկայող բոլոր արդյունքները գնահատման նպատակով հավաքվում են թղթապանակում:

1. Անհատական աշխատանք՝ գրավոր ներկայացնել դասի պլան կազմելու չորս պատճառ:
2. Վեմի դիագրամմայի միջոցով նշել /գնահատել/ ավանդական դասի պլանի և ԽԻԿ պլանի տարբերությունները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

- Դասավանդողը այս մոդուլի դասավանդման ժամանակ կարող է՝
- կիրառել գնահատման բանավոր և գրավոր մեթոդներ,

- զուգակցել խմբային և անհատական աշխատանքները,
- կիրառել դասի պլանավորման տարբեր մոտեցումներ և աշխուժացնել դասը փոխգործուն մեթոդների շնորհիվ:

Ուսուցման երկնահավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Կազմել թեմատիկ պլան:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում առարկայի ծրագրի պահանջները և ժամաքանակը
- բ. ճիշտ է ներկայացնում թեմատիկ պլանի կառուցվածքը
- գ. ճիշտ է կազմում թեմատիկ պլանը՝ կիրառելով առարկայական ծրագրում զետեղված բովանդակային միջուկը:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Գործնական խմբային աշխատանք. տարբեր մոտեցումների հիման վրա կազմել թեմատիկ պլան, մեկնաբանել կառուցվածքը: Օգտագործելով առարկայական ծրագրի բովանդակային միջուկը տալ ժամաքաշխուժը ըստ թեմաների:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն, անհատական և խմբային գործնական աշխատանք: Մասնագիտական գրականություն:

Դասավանդողից կպահանջվի օգտագործել պլանի տարբեր օրինակներ, ուշադրությունը կենտրոնացնել ծրագրի,չափորոշիչների բովանդակության արտացոլմանը թեմատիկ պլանում:Իսկ խմբային քննարկումներում կհստակեցնեն ստացած մասնագիտական գիտելիքների կիրառման հնարավորությունները:

Ուսուցման երկնահավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Սահմանել դասի նպատակը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում «ուսումնական նպատակներ» և «ուսումնառության արդյունք» հասկացությունները
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնական նպատակների սահմանման անհրաժեշտությունը
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնական նպատակների աստիճանակարգը (տաքսոնոմիաները) և դրանց նշանակությունը
- դ. ճիշտ է ձևակերպում դասի նպատակը
- ե. ճիշտ է բխեցնում ուսումնական բովանդակությունը ուսումնական նպատակների հիման վրա:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողները կաշխատեն խմբերով և կներկայացնեն վարքագծային նպատակների տեսանկյունից գրված վարժություն, որում կնշեն աֆեկտիվ, ճանաչողական և հոգեշարժային բնագավառներից յուրաքանչյուրում օգտագործվող բայերի համակարգը: Այդ նյութերը կպահպանվեն թղթապանակում

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Ուսուցման ընթացքում սովորողը ձեռք է բերում գիտելիքների հանրագումար և մտապահում (գիտելիք) ու համադրում է դրանք իր նախնական գիտելիքների հետ (իմաստավորում), նոր գիտելիքները դարձնում է կիրառական (կիրառում), ապա գնում դեպի գիտելիքների խորացման

(վերլուծության): Այս ամենին հաջորդում է համադրման և որոշում կայացնելու աստիճանը (գնահատում): Այս ամենը պետք է հիմք դարձնել ուսուցման նպատակների ձևակերպման համար:

Կարողությունների վրա հիմնված կրթության և ուսուցման նպատակն է նկարագրել արդյունքները կատարողականության չափորոշիչների միջոցով:

Ուսուցման երկնաձևավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Կազմել դասի պլան՝ վերլուծելով անհրաժեշտ պահանջները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում դասի պլանավորման համար նախնական պայմանների ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը

բ. ճիշտ է վերլուծում և աշակերտների և դասարանի մակարդակը

գ. ճիշտ է սահմանում դասի խնդիրները

դ. ճիշտ է իրականացնում դասավանդման և ուսումնառության ռազմավարությունների ընտրությունը

ե. դասի խնդիրներն իրականացնելու համար ճիշտ մեթոդներ է ընտրում.

զ. ճիշտ է կազմում դասի պլանն ըստ թեմատիկ պլանի:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Կառաջարկվի բազմակի ընտրությամբ հարցաշար, որտեղ կպահանջվի գնահատման միջոցները համապատասխանեցնել տրված ուսումնառության նպատակներին:

Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Դասավանդողը այս մոդուլի դասավանդման ժամանակ կարող է՝

- կիրառել գնահատման բանավոր և գրավոր մեթոդներ,
- զուգակցել խմբային և անհատական աշխատանքները:

Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

Ուսուցման երկնաձևավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Կազմել գրավոր ու բանավոր առաջադրանքներ և թեստային աշխատանքներ՝ ըստ գնահատման մեթոդաբանության պահանջների:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է կազմում գրավոր առաջադրանքներ՝ ըստ գնահատման մեթոդաբանության պահանջներ

բ. ճիշտ է կազմում բանավոր առաջադրանքներ՝ ըստ գնահատման մեթոդաբանության պահանջների

գ. ճիշտ է կազմում թեստային առաջադրանքներ՝ ըստ գնահատման մեթոդաբանության պահանջների

դ. ճիշտ է թվարկում դասավանդման և ուսումնառության նյութերի մշակման և պատրաստման ընթացակարգերը և պահանջները

ե. ճիշտ է օգտագործում պատրաստված նյութերը աշխատանքի ընտրված բաժնում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ինչպե՞ս համապատասխանեցնել գնահատման գործիքները ուսումնառության նպատակներին՝

- նպատակների վերլուծություն
- ուսումնառության արդյունքների և սովորողներից ակնկալվող գործունեության ճշգրիտ նկարագրություն

համապատասխան գնահատման գործիքի ընտրության չափանիշներ:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Մշակված և իրականացված դասերից յուրաքանչյուրի վերաբերյալ գրել մոտ 100 բառից բաղկացած հաշվետվություն, որում ընդգրկված կլինեն հղումներ դասի պատրաստման և կազմակերպման փուլերին, հիմնավորումներ ընտրված մեթոդների, միջոցների և այլ պարագաների նպատակահարմարության մասին, նկարագրված կլինեն նախատեսված դասերից կատարված շեղումներ՝ իրենց իրականացման ընթացքում, ինչպես նաև կրճատագրվեն վերահսկողություն իրականացրած անձի/անձանց հետ կատարված աշխատանքները:

Արդյունքի ձեռքբերումը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը կարողանում է ճշտորեն բացահայտել և նկարագրել դասավանդվող ուսումնառության մեթոդները և կատարել դրանց գնահատում՝ հաշվի առնելով դրանց արդյունավետությունը սովորողների համար:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈՂԻԿԱ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՕԼՈՒ 4-09-001

Մոդուլի նպատակը

Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողի մոտ ձևավորել հանրակրթական դպրոցում օտար լեզու դասավանդելու հմտություններ ու կարողություններ, ինչպես նաև հաղորդել գիտելիքներ օտար լեզուների դասավանդման տեսական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, այն է՝ ուսուցման նպատակները, բովանդակությունը, արդյունավետ մեթոդներն ու սկզբունքները, ինչպես նաև խոսքային գործունեության տեսակների կարողությունների ու հմտությունների զարգացման ուղիները, լեզվական նյութի յուրացման եղանակները, ուսուցման տեխնիկական միջոցների կիրառման հնարավորությունները:

Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը տեղյակ կլինի միջնակարգ դպրոցում օտար լեզուների դասավանդման արդյունավետ մեթոդներին ու սկզբունքներին, ուսուցման միջոցներին, կտիրապետի լեզվական միջոցների, ինչպես նաև խոսքային գործունեության տեսակների ուսուցման եղանակներին ու միջոցներին, կկարողանա արդյունավետ կազմակերպել օտար լեզվի դասավանդման գործընթացը:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական ուսուցում՝ 24 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ունենա օտար լեզվի տիրապետման միջին մակարդակ:

Հատուկ պահանջներ
Չկան

Ուսումնառության արդյունքները՝

Այս մոդուլը յուրացնելուց հետո ուսանողը պետք է՝

1. սահմանի հանրակրթական դպրոցում օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի տեսական հիմունքները
2. տիրապետի լեզվական միջոցների ուսուցման հմտություններին
3. տիրապետի խոսքային գործունեության տարբեր տեսակների ուսուցման եղանակներին ու մեթոդներին
4. կազմակերպի ուսուցման գործընթացը

5. տիրապետի ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդներին
6. կիրառի սոցիո-մշակութային գործունը դասավանդման ընթացքում

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Սահմանել օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի տեսական հիմունքները

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցում օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի առանձնահատկությունները.
- բ. ճիշտ է շարադրում ուսուցման նպատակները (գործնական, կրթական, դաստիարակչական)
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ուսուցման բովանդակության տարրերը
- դ. ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցում օտար լեզուների դասավանդման հիմնարար սկզբունքներն ու մեթոդները
- ե. ճիշտ է թվարկում ուսուցման միջոցները, ինֆորմացիայի հիմնական աղբյուրները

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և անհրաժեշտ գրականության միջոցով: Սովորողը պետք է բավարար գրագիտություն ցուցաբերի օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի տեսական հիմունքների վերաբերյալ, թվարկի ուսուցման միջոցները և ինֆորմացիայի հիմնական աղբյուրները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Տիրապետել լեզվական միջոցների ուսուցման հմտություններին

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

(բառապաշարի ուսուցում)

- ա. ճիշտ է սահմանում հանրակրթական դպրոցում բառապաշարի ուսուցման նպատակները
- բ. ճիշտ է ներկայացնում անհրաժեշտ բառապաշարի ընտրության սկզբունքները
- գ. ճիշտ է ներկայացնում բառիմաստի բացահայտման եղանակները
- դ. ճիշտ է ներկայացնում բառային վարժությունների տիպերը (ռեցեպտիվ, ռեպրոդուկտիվ, խոսքային)

(քերականության ուսուցում)

- ա. ճիշտ է սահմանում քերականության տեղն ու դերը հանրակրթական դպրոցում օտար լեզուների դասավանդման պրոցեսում
- բ. տիրապետում է քերականական նյութի ընտրության սկզբունքներին
- գ. ճիշտ է ներկայացնում քերականական նյութի բացատրության ուղիներն ու եղանակները
- դ. ճիշտ է ներկայացնում քերականական վարժությունների տիպերը (ռեցեպտիվ, ռեպրոդուկտիվ)

(հնչյունաբանության ուսուցում)

- ա. ճիշտ է սահմանում հանրակրթական դպրոցում հնչյունաբանության ուսուցման բովանդակությունը, խնդիրներն ու սկզբունքները
- բ. ճիշտ է ներկայացնում հնչյունաբանական նյութը բացատրելու եղանակները
- գ. ճիշտ է ներկայացնում հնչյունաբանական վարժությունների տեսակները (ընկալողական, վերարտադրողական)

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և անհրաժեշտ գրականության միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ սահմանել հանրակրթական դպրոցում բառապաշարի ուսուցման նպատակները, քերականության և հնչյունաբանության ուսուցման տեղն ու դերը օտար լեզվի դասավանդման պրոցեսում, դրանց բովանդակությունը, խնդիրներն ու սկզբունքները:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Տիրապետել խոսքային գործնության տարբեր տեսակների ուսուցման եղանակներին և մեթոդներին

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

(բանավոր խոսքի ուսուցում)

- ա. ճիշտ է սահմանում հանրակրթական դպրոցում բանավոր խոսքի ուսուցման դերը օտար լեզուների դասավանդման պրոցեսում
- բ. ճիշտ է սահմանում բանավոր խոսքին ներկայացվող պահանջները
- գ. ճիշտ է ներկայացնում մեմախոսության և երկխոսության ուսուցման համար անհրաժեշտ վարժությունների տեսակները

(ունկնդրում)

- ա. ճիշտ է սահմանում հանրակրթական դպրոցում ունկնդրման դերը օտար լեզուների դասավանդման պրոցեսում
- բ. կարողանում է արդյունավետ լուծումներ տալ ունկնդրելիս առաջացող լեզվական դժվարություններին (հնչյունաբանական, բառային, քերականական, կառուցվածքային)
- գ. ճիշտ է սահմանում ունկնդրմանը ներկայացվող պահանջները
- դ. ճիշտ է ներկայացնում ունկնդրման կարողությունների զարգացմանը միտված վարժությունների տիպերը (լեզվական, խոսքային)

(ընթերցանության ուսուցում)

- ա. ճիշտ է սահմանում ընթերցանության էությունը, առանձնահատկությունները և հանրակրթական դպրոցում դրա ուսուցման հիմնական սկզբունքները
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցանության հիմնական տեսակները
- գ. ճիշտ է սահմանում ընթերցանությանը ներկայացվող պահանջները
- դ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցանության ուսուցման մեթոդները
- ե. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցածը հասկանալու ստուգման եղանակները

(գրավոր խոսքի ուսուցում)

- ա. ճիշտ է սահմանում հանրակրթական դպրոցում գրավոր խոսքի ուսուցման դերը օտար լեզուների դասավանդման պրոցեսում
- բ. ճիշտ է ներկայացնում գրելու ուսուցանման տեխնիկան
- գ. ճիշտ է ներկայացնում գրելու կարողությունների զարգացմանը միտված վարժությունների տեսակները

ԳԱՄԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և անհրաժեշտ գրականության միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ոչ միայն ճիշտ սահմանել խոսքային գործունեության տարբեր տեսակների ուսուցման եղանակներն ու մեթոդները հանրակրթական դպրոցում, այլ նաև ներկայացնել բանավոր խոսքի ուսուցման և գրելու կարողությունների զարգացմանը և ունկնդրման կարողությունների զարգացմանը միտված վարժությունների տիպերը (լեզվական, խոսքային)

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Կազմակերպել ուսուցման գործընթացը

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցում օտար լեզվի ուսուցման աստիճանները (սկզբնական, միջին, բարձր)
- բ. ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցում օտար լեզվի ուսուցման գործընթացի իրականացման եղանակները ուսուցման բոլոր աստիճաններում
- գ. ճիշտ է ներկայացնում օտար լեզվի դասը պլանավորելու, վարելու և վերլուծության ենթարկելու եղանակները
- դ. ճիշտ է ներկայացնում օտար լեզվի դասավանդման ընթացքում աշակերտների գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների ստուգման եղանակները
- ե. ճիշտ է կատարում աշակերտների հաջողությունների ոչ նյութական գնահատում /պարբևատրության համակարգ/
- զ. ճիշտ է սահմանում ազգային դպրոցում օտար լեզուների ուսուցման առանձնահատկությունները

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և անհրաժեշտ գրականության միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ սահմանել ուսուցման գործընթացը կազմակերպելու եղանակները ըստ հանրակրթական դպրոցում օտար լեզվի ուսուցման աստիճանների (սկզբնական, միջին, բարձր), ուսուցման գործընթացի իրականացման եղանակները և սահմանել ազգային դպրոցում օտար լեզուների ուսուցման առանձնահատկությունները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Տիրապետել ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդներին

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդների էությունը
- բ. ճիշտ է կիրառում ինտերակտիվ մեթոդները` աշակերտների սովորելու մոտիվացիան խթանելու նպատակով
- գ. տարբեր մեթոդներ կիրառելու նպատակով կարողանում է հաշվի առնել սովորողների տարբեր տիպեր
- դ. ճիշտ է կիրառում աշակերտակենտրոն ուսուցման սկզբունքները
- ե. կարող է կիրառել լսարանում լեզվի ուսուցման կոմունիկատիվ սկզբունքը
- զ. ճիշտ է հասկանում և կիրառում ուսուցչի դերը ինտերակտիվ մեթոդների ներմուծման ընթացքում

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և անհրաժեշտ գրականության միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ոչ միայն ճիշտ ներկայացնել ժամանակակից ինտերակտիվ մեթոդների էությունը այլ նաև կիրառել դրանք:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն, ինտերակտիվ մեթոդների բազմազանություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6. Կիրառել սոցիո-մշակութային գործոնը դասավանդման ընթացքում

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ միջոցներ է կիրառում ուսումնասիրվող լեզվի երկրի մասին տեղեկություններ հաղորդելու համար
- բ. ճիշտ է կիրառում սովորողին հարազատ մշակույթի և նոր մշակութային արժեքների փոխազդեցության գործոնը

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և անհրաժեշտ գրականության միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ կիրառել սոցիո-մշակութային գործոնը դասավանդման ընթացքում` ուսումնասիրվող լեզվի երկրի մասին տեղեկություններ հաղորդելը և հարազատ մշակույթի և նոր մշակութային արժեքների փոխազդեցության գործոնը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	4 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` « ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ »

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈՒ 4-09-002

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է` սովորողի մոտ ձևավորել դաս կազմակերպելու և անցկացնելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը`	36 ժամ
-----------------------	--------

Տեսական պարապմունքներ`	16 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	20 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-004

«Դաստիարակության գործընթաց», ՈԲՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈԲՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈԲՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈԲՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈԲՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈԲՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում» և ՈԲՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Կազմակերպել դասը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կազմակերպում աշակերտակենտրոն ուսումնառություն,
- բ. ճիշտ է օգտագործում համագործակցային ուսումնառության ռազմավարությունները,
- գ. ճիշտ է կազմակերպում ուսումնառությունը գործունեության ընթացքում:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը պետք է ճիշտ կազմակերպի աշակերտակենտրոն ուսումնառության ընթացքը և օգտագործի համագործակցային ուսումնառության ռազմավարությունները:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

- Տեսական պարապմունքներ՝ 4 ժամ
- Գործնական պարապմունքներ՝ 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Արդյունավետ իրականացնել դասի կազմակերպական մասը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կատարում աշակերտների հաշվառումը,
- բ. արդյունավետ եղանակով կատարում է տնային աշխատանքի կատարման ստուգումը:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ կատարել աշակերտների հաշվառումը և արդյունավետ եղանակով կատարել տնային աշխատանքի կատարման ստուգումը:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

- Տեսական պարապմունքներ՝ 2 ժամ
- Գործնական պարապմունքներ՝ 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Դասի ընթացքում արդյունավետ կիրառել ուսուցման մեթոդները, հնարները և ռազմավարությունները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կիրառում ընտրված մեթոդները, հնարները և ռազմավարությունները,

բ. բոլոր աշակերտներին ընդգրկում է ուսուցման գործընթացում:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա դասի ընթացքում արդյունավետ կիրառել ուսուցման մեթոդները, հնարները և ռազմավարությունները և ընդգրկել բոլոր աշակերտներին ուսուցման գործընթացում:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունքներ՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Դասի ընթացքում գնահատել աշակերտների բանավոր պատասխանները՝ ըստ գնահատման մեթոդաբանության պահանջների

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է կազմակերպում գիտելիքների բանավոր ստուգման ձևերը,
բ. ճիշտ է կատարում բանավոր գնահատումն՝ ըստ մեթոդաբանության պահանջների:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը կարողանում է ճիշտ կազմակերպել գիտելիքների բանավոր ստուգման ձևերը և ճիշտ կատարել բանավոր գնահատումն՝ ըստ մեթոդաբանության պահանջների:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունքներ՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Դասի ընթացքում մատչելի ձևով աշակերտներին մատուցել նոր նյութը՝ պահպանելով չափորոշիչներով սահմանված պահանջները

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է բացատրում ուսումնական նյութը,
բ. ճիշտ է կիրառում նյութի հաղորդման համար ընտրված մեթոդը, հնարը, ռազմավարությունը,
գ. արդյունավետ եղանակով ստուգում է աշակերտների կողմից նյութի ընկալումն՝ ըստ գիտելիքների և կարողությունների պահանջվող չափորոշչային մակարդակի,
դ. անհրաժեշտության դեպքում փոխում է դասը բացատրելու մեթոդը, այն ավելի արդյունավետ դարձնելու համար:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ բացատրել ուսումնական նյութը, կիրառել նյութի հաղորդման համար ընտրված մեթոդը, հնարը, ռազմավարությունը, արդյունավետ եղանակով ստուգել աշակերտների կողմից նյութի ընկալումն՝ ըստ գիտելիքների և կարողությունների պահանջվող չափորոշչային մակարդակի, անհրաժեշտության դեպքում փոխել դասը բացատրելու մեթոդը, այն ավելի արդյունավետ դարձնելու համար:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունքներ՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Պլանավորել և պահպանել դասի ժամանակացույցը

Կատարման չափանիշներ

- ա. տեղավորվում է դասի պլանով նախատեսված ժամանակացույցի մեջ:
- բ. ճիշտ է հրահանգավորում ժամանակի տևողությունը համագործակցային աշխատանքի ժամանակ,
- գ. ապահովում է սովորողների խմբային աշխատանքների կատարումը պլանավորված ժամանակահատվածում:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա տեղավորվել դասի պլանով նախատեսված ժամանակացույցի մեջ, ճիշտ հրահանգավորել ժամանակի տևողությունը համագործակցային աշխատանքի ժամանակ, ապահովել սովորողների խմբային աշխատանքների կատարումը պլանավորված ժամանակահատվածում:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունքներ՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 7. Բացատրել տնային հանձնարարությունը

Կատարման չափանիշներ

- ա. տնային աշխատանքը ներկայացնում է աշակերտներին,
- բ. տնային աշխատանքը հանձնարարելիս հստակ է բացատրում կատարման պահանջները,
- գ. տնային աշխատանքը հանձնարարվում է մինչև դասի ավարտը:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ առաջադրանքների հանձնարարման միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ներկայացնել տնային աշխատանքը աշակերտներին, տնային աշխատանքը հանձնարարելիս հստակ բացատրել կատարման պահանջները և հանձնարարել այն մինչև դասի ավարտը:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունքներ՝ 2 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ « ԼԵՋՈՒՆ ՈՐՊԵՍ ԼԵՁՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆՆԵՐԸ »

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ լեզվի, դրա հատկանիշների և գործառնությունների, ինչպես նաև լեզվի բնույթի, ծագման, զարգացման, ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումների վերաբերյալ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Դասախոսություն՝ 22 ժամ

Գործնական՝ 14 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ լեզվի հիմնական հատկանիշները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է որոշում լեզվի բնույթը;
- բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի երկկողմանի միավորներն իբրև արտահայտության և բովանդակության տարբեր բարդություն ունեցող միասնություններ:
- գ. ճիշտ է ներկայացնում հաղորդակցման ակտի թեմա-ռեմատիկ հորինվածքը;
- դ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի դերակատարությունները հասարակության կյանքում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում: Գործնական աշխատանքներ:

Ինքնուրույն, անհատական տնային գրավոր աշխատանք. «գ» կետի համար ընտրած կամ ինքնուրույնաբար կազմած գրավոր հակիրճ տեքստի կառուցվածքի միջոցով ուսանողը լուսաբանում է հաղորդակցման թեմա-ռեմատիկ պարբերական անցումները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՄՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների, առաջադրվող խնդիրների միջոցով: Կազմակերպվում են իրավիճակային և դերային խաղեր՝ առավելագույնս միտված հաղորդակցային իրադրություններին:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ լեզվի ծագումը և զարգացումը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ծագման հիմնական տեսությունները, լուսաբանում է լեզվի ծագման խնդիրը լեզվաբանական գիտության վերջին նվաճումների լույսի տակ, ճիշտ է խմբավորում դրանք բնական և հասարակական կոչված խմբերում;

- բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի զարգացման պարզագույն ըմբռնումներն ու դրանց ժամանակակից մեկնաբանությունները, շարժման և դադարի, էներգիայի և էրգոնի, սինխրոնիայի և դիսխրոնիայի հետ դրա կապը;
- գ. ճիշտ է տարբերակում լեզվի զարգացման ներքին և արտաքին դրդիչները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում հին հույների ֆյուսեյ և թեսեյ տեսություններն իրի և անվան կապի մասին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում: Գործնական աշխատանքներ:

Ինքնուրույն, անհատական տոնային գրավոր աշխատանք. լեզվի ծագման տեսությունները բնագիտական և հասարակական խմբերին դասակարգելու հանձնարարությամբ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական ուսուցում: Գործնական աշխատանք: Դասագիրք, տեղեկատվական լրացուցիչ նյութեր ինտերնետից:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՒՆՈՒՄՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ լեզուների ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումները, դրանց ընդհանրությունները և տարբերությունները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզվաընտանիք, լեզվաճյուղ, հեռու և մոտիկ ցեղակցության լեզուներ, նախալեզու, քույր և եղբայր լեզուներ հասկացությունները հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի նյութի հիման վրա.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ձևաբանական դասակարգումը, տիպերը, ընդհանրություններն ու տարբերությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների տիպաբանական դասակարգումը նախնական պարզագույն վիճակից մինչև ժամանակակից տիպաբանական համակարգը.
- դ. ճիշտ է տարբերակում լեզվաընտանիքի և լեզվամիության (Shprachbund) առանձնահատկությունները.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում: Գործնական աշխատանքներ:

Հանձնարարված լեզվաընտանիքներից ընտրված և ցուցակով ներկայացված լեզուների համար ուսանողը որոշում է լեզվաընտանիքը, լեզվաճյուղը և ենթաճյուղը: Նույնը կարելի է ստուգել դասախոսի նախօրոք կազմած գրաֆիկական պատկերով, ուր արսիսների առանցքի վրա ներկայացված են վերը նշված լեզուները, իսկ օրդինատների առանցքին՝ ցեղակցության բնութագրիչները, որոնց հատման վանդակում ուսանողը նշում է կատարում առնչության մասին:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է դասախոսությունների և գործնական պարապմունքների, առաջադրվող խնդիրների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ նյութեր՝ աշխարհի լեզվաընտանիքների մասին, հնդեվրոպական լեզվաընտանիքը տոհմածառի տեսքով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՒՆՈՒՄՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ լեզու, բարբառ և ժարգոն հասկացությունները, դրանց ընդհանրություններն ու տարբերությունները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխարհի լեզվական քարտեզը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի հատկանիշներն ու սահմանումները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզու – լեզու, լեզու - բարբառ, բարբառ - բարբառ զուգահեռները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական լեզու – համաժողովրդական լեզու ոլորտների ընդհանրություններն ու տարբերությունները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում բառապաշար, եզրութապաշար, անվանակարգ ոլորտների ընդհանրություններն ու տարբերությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում: Գործնական աշխատանքներ:
 Ինքնուրույն, անհատական տնային գրավոր աշխատանք՝ լեզուների գրական և տարածական տարբերակների /բարբառների/ հնչյունային, բառային և քերականական տարբերությունների ցուցադրման նպատակով:
 Մոդուլային գրավոր աշխատանք ուսումնառության արդյունքների թեմաներով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական ուսուցում: Գործնական աշխատանք: Դասագիրք, տեղեկատվական լրացուցիչ նյութեր ինտերնետից:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՈՐՊԵՍ ԼԵԶՈՒՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄԱՍԻՐՈՂ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՌԻՍՈՒՑ 4-09-013

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ լեզվաբանություն մակրոգիտության, դրա տեղի և դերի մասին՝ բոլոր, հատկապես հասարակական գիտությունների շարքում:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ
 Դասախոսություն՝ 22 ժամ
 Գործնական՝ 14 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐՈՒՄՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Իմանալ պատմահամեմատական լեզվաբանությունը որպես գիտական լեզվաբանության առաջին ճյուղ և պատմահամեմատական մեթոդի տեսական և գործնական սկզբունքները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական լեզվաբանության ստեղծման նախադրյալները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական լեզվաբանության հիմնադիրներին և առաջին գիտական լեզվաբանության ձևավորման ընթացքը.

- գ. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ցեղակցության գաղափարը գիտականորեն հիմնավորող առաջին ներկայացուցիչների գործունեությունը հնդեվրոպական լեզուների ոլորտում.,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական մեթոդի տեսական և գործնական սկզբունքները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում լեզուների ծագումնաբանական դասակարգման էությունն ու ընթացակարգը:

ԳՆԱԴԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում. Գործնական աշխատանքներ:

«Դ» կետի գնահատման համար պատմահամեմատական մեթոդի խառը ձևով ներկայացված սկզբունքները ուսանողը դասակարգում է իբրև տեսական կամ գործնական սկզբունքներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տեսական ուսուցում: Գործնական աշխատանք: Դասագիրք, տեղեկատվական լրացուցիչ նյութեր ինտերնետից: Մշակումներ հանձնարարված գրականությունից: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՏՈՒՄՆԱԳՐՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ «Ընդհանուր լեզվաբանություն» գիտաճյուղը, «Ընդհանուր համեմատությունների մեթոդը» և առնչությունը «Մասնավոր լեզվաբանություն» գիտաճյուղին ու նրա ուսումնասիրության մեթոդներին:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր լեզվաբանության հիմնական հասկացությունները,
- բ. ճիշտ է տարբերակում անհատի լեզու, ազգային լեզու և համամարդկային լեզու հասկացությունները և ներկայացնում դրանց ընդհանուր կապերը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր համեմատությունների մեթոդի սկզբունքները.
- դ. լեզվից վերցված պարզագույն օրինակների վրա ճիշտ է ցուցադրում ազգային լեզվի (քերականության) և մտածողության փոխազդեցությունն ու պատմական փոխայամանավորվածությունը.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում մասնավոր լեզվաբանության նպատակը, խնդիրները և հիմնական հասկացությունները.
- զ. ճիշտ է տարբերակում մասնավոր լեզվաբանության գիտական և նորմատիվ քերականությունների խնդիրներն ու նպատակները:

ԳՆԱԴԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում. Գործնական աշխատանքներ:
 Ընդհանուր և մասնավոր լեզվաբանությունների առանձնահատկությունների գրավոր թվարկում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն և գործնական աշխատանք: Վերլուծություն և համադրում՝ ընդհանրությունների և տարբերությունների ցուցադրմամբ: Լեզվի և գիտակցության, խոսքի և մտածողության միջև զուգահեռների նշմարում: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՏՈՒՄՆԱԳՐՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ լեզվաբանական աշխարհագրություն գիտաճյուղը և նրա ուսումնասիրության մեթոդը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխարհագրական լեզվաբանության զարգացման նախադրյալները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում բարբառների գիտական ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը.

- գ. ճիշտ է ներկայացնում բարբառների գիտական ուսումնասիրության մեթոդները.
- դ. ճիշտ է ցուցադրում, որ բարբառները նույնքան հին են, որքան նախալեզուն:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում: Գործնական աշխատանքներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լեզվի և նրա տարածական տարբերակների միջև համեմատությունների միջոցով նույնական, նմանական և տարբեր միավորների ցուցադրում շարքերով: Վերլուծություն և համադրում՝ ընդհանրությունների և տարբերությունների ցուցադրմամբ: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ «Սոցիոլոգիզմ» ուղղությունը, դրա ժնկի և Փարիզի դպրոցները, Ֆ.դը Սոսյուրի երկատումները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում սոցիոլոգիզմի առաջացման պատմական նախադրյալները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում Ֆ. դը Սոսյուրի ծառայությունները պատմահամեմատական լեզվաբանության ոլորտում և նոր լեզվաբանական հիմնադրման գործում.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում Սոսյուրի լեզվաբանական տեսության կառույցը որպես երկատումների համակարգ.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում Սոսյուրի տեսության զարգացումը ժնկի և Փարիզի դպրոցների նրա աշակերտների և համախոհների կողմից.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում սոցիոլոգիզմի ազդեցությունը նկարագրական կառուցվածքային լեզվաբանության ձևավորման, զարգացման և տարածման գործում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում: Գործնական աշխատանքներ:
Սոսյուրյան երկատումների գրավոր սխեմատիկ ներկայացում ուսանողի կողմից:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Լեզվի կարգային բովանդակության վերլուծության տարրերի ներկայացում: Իմացաբանական անցում արիստոտելյան երկանդամ հակադրություններից հեգելյան եռանդամության: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ, կոդոսկոպ, թափանցաթերթիկներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Իմանալ «Կառուցվածքային լեզվաբանություն» ուղղությունը և դրա չեխական, դանիական, ամերիկյան, լոնդոնյան և խորհրդային դպրոցները, դրանց բերած մեթոդական նորությունները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում չեխական ֆունկցիոնալ կառուցվածքային լեզվաբանական դպրոցը և նրա բերած գիտական-մեթոդական նորությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում Կոպենհագենի համալսարանի կառուցվածքային լեզվաբանական գլոսեմատիկա դպրոցը իբրև ունիվերսալ քերականություն.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում ամերիկյան Յել և Մասաչուսեթս նահանգներում ձևավորված կառուցվածքային լեզվաբանական դպրոցներն ու նրանց բերած գիտական-մեթոդական նորությունները.

- դ. ճիշտ է ներկայացնում խորհրդային և հայկական կառուցվածքաբանական դպրոցները և նրանց դեմ մղվող քաղաքական-գաղափարական պայքարը.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում կառուցվածքային լեզվաբանության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում:
Մոդուլային գրավոր աշխատանք ուսումնական արդյունքների թեմաներով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ամբողջական կառուցվածքի տեսության ձևավորման գործընթացի ցուցադրում լեզվաբանական տարբեր դպրոցների բերած բաղադրիչներից, քանակական հատկանիշներից որակական փոփոխության առաջացումը: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ, կոդոսկոպ, թափանցաթերթիկներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք` 4 ժամ
Գործնական աշխատանք` 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ` « ԼԵԶՎԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ »

Մոդուլի դասիչը` ՌԻՍՈՒՑ 4-09-014

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է` սովորողին տալ գիտելիք լեզվի երկու գոյաձևերի` իբրև համակարգ և կառուցվածք, նրանց փոխակերպումների, միավորների և նրանց միջև գործող հարաբերությունների, որոնց գործարկումով հնարավոր է դառնում կատարել հասարակության համար լեզվի կարևորագույն դերի` հաղորդակցման մասին:

Մոդուլի տևողությունը 36 ժամ
Դասախոսություն` 25 ժամ
Գործնական` 11 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-013 «Լոզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ռեսուլտատային արդյունք 1. Տարբերել «Լեզվի համակարգ» և «Լեզվի կառուցվածք» հասկացությունները, իմանալ «Լեզու» և «Լեզվաբանություն» հասկացությունների բաղադրիչների հարաբերությունները` որպես լեզվի կառուցվածքային մակարդակներ և լեզվաբանության բաժիններ:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում «Լեզվի մակրոհամակարգ» հասկացությունը` որպես միկրոհամակարգերի համակարգ.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի կառուցվածք» հասկացությունը` որպես լեզվական մակարդակների ենթադասություն.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի մակարդակ» և «լեզվաբանության բաժիններ» հարաբերակցությունը.

- դ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի մակարդակները, միավորներն ու դրանց միջև գործող հարաբերությունները սահմանելու ընթացակարգը.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում լեզվաբանության բաժիններն ու ենթաբաժինները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում:

Լեզվի մակարդակների և դրանք ուսումնասիրող լեզվաբանության բաժինների սխեմատիկ ցուցադրում գրավոր աշխատանքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Մեթոդաբանական մոտեցումներ կոնկրետից վերացականի և պարզից բարդի անցման երևույթի ցուցադրմամբ՝ լեզվական հարուստ նյութի վրա: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ, կոդոսկոպ, թափանցաթերթիկներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 5 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ «Լեզվի հնչության մակարդակ» և «Հնչյունաբանություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում հնչության մակարդակի միավորների ինտեգրալ հատկանիշները, և բնութագրերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում հնչույթ-հնչյուն տարբերակումը, հնչույթի սահմանումները, տարբերակիչ հատկանիշն իբրև լեզվի արտահայտության պլանի նվազագույն միավոր և հնչության համակարգերի առանձնահատկությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում հնչյունների ֆիզիկական և ֆիզիոլոգիական հատկանիշներն ու դրանց բնութագրերը.
- դ. ճիշտ է դասակարգում բառերի հնչյունային շղթայում կատարվող պատմական փոփոխությունները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում հնչյունաբանության ենթաբաժինները և դրանց ուսումնասիրության առարկան.
- զ. ճիշտ է ներկայացնում գրի ծագման, զարգացման և միմյանց փոխարինող տեսակների առանձնահատկությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում:

Ինքնուրույն, անհատական տնային գրավոր աշխատանքներ՝ հայերենի բաղաձայն հնչույթները իբրև տարբերակիչ հատկանիշների փնջեր ներկայացնելու և դրանից բխող՝ տարբեր քանակի տարբերակիչ հատկանիշներ պարունակող երկանդամ հնչության հակադրություններ կազմելու հանձնարարություններով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Միջառարկայական կապեր՝ լեզվաբանություն - ֆիզիկա - ֆիզիոլոգիա: Հնչյունն ու նրա հատկանիշներն իբրև տարբեր գիտակարգերի ուսումնասիրության միավոր: Համապատասխան գրականություն, լրացուցիչ նյութեր, Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ, կոդոսկոպ, թափանցաթերթիկներ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 5 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ «Լեզվի ձևության մակարդակ» և «Ձևաբանություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը և քերականական կարգի կառուցվածքը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ձևային սահմանումը, տեսակների սահմանազատումը՝ ըստ արտահայտած իմաստի տիպերի և ըստ բառի կազմում գրաված դիրքի.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում օբյեկտիվ իրականության լեզվական արտացոլման իմաստային մակարդակները՝ ըստ արտալեզվական ու լեզվական փաստերի ընդհանրացման ու վերացարկման աստիճանների.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում արմատական ձևային ձևաիմաստային և գործառական առանձնահատկությունները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում բառակազմական/ածանցական ձևային ձևաիմաստային և գործառական առանձնահատկությունները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում վերաբերական ձևային ձևաիմաստային և գործառական առանձնահատկությունները.
- զ. ճիշտ է ներկայացնում «քերականական կարգ», «քերականական իմաստ» և «քերականական արտահայտության միջոցներ» հասկացություններն ու նրանց հետ կապված հասկացական ապարատը.
- է. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի կողմից քերականական իմաստների արտահայտության քերականական տեխնիկաները:

ԳԱՄԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում:

Ինքնուրույն, անհատական տոնային գրավոր աշխատանքներ՝ այս կամ այն կատեգորիալ նշանակությունը ինչպես է հայերենում զուգահեռաբար արտահայտվում արմատական, բառակազմական և բառահարաբերական ձևայիններով, և հայերենի անճանաչելի արմատների բացահայտում և ներկայացում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Կոնկրետն ու վերացականը լեզվում՝ իբրև կոնկրետ իրողություններ՝ դրսևորված տարբեր տեսակի ձևայինների բովանդակության պլանում: Մեթոդաբանական մոտեցումներ՝ կոնկրետից վերացականի և պարզից բարդի անցման երևույթի ցուցադրմամբ՝ լեզվական հարուստ նյութի վրա: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ, կոդոսկոպ, թափանցաթերթիկներ:

Ուսուցման երաժիշտական ժամանակ

- Տեսական պարապմունք՝ 5 ժամ
- Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՍՈՒՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐՈՂՅՈՒՆՔ 4. Իմանալ «լեզվի նշանային մակարդակ» և «բառագիտություն (նշանագիտություն)» հասկացությունների հարաբերակցությունը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է տալիս բառույթի սահմանումն իբրև լեզվական նշան, դրա հետ կապված սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ դժվարությունները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում բառի ստուգաբանական և ըստ ներքին ձևի վերլուծության օրինաչափությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում բառիմաստի բաղադրիչները, բառույթի բառակազմական և իմաստակազմական կաղապարները, սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ, ուղիղ և փոխաբերական իմաստները բառույթում, սեմա, սեմեմա, սեմանտեմա հասկացությունները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի կայուն բառակապակցությունների/դարձվածքների տեսակները, իմաստային դաշտերը, թարգմանական համարժեքների ստացման ուղիները.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում բառապաշարի տարբեր դասակարգումները, բառարաններում գրառման տեխնոլոգիան, բառարանների տեսակները.
- զ. ճիշտ է ներկայացնում բառույթի ուսուցման սիրողությամբ զբաղվող բաժինները:

ԳԱՄԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում:

Ինքնուրույն, անհատական տոնային գրավոր աշխատանքներ՝ առանձին բառի իմաստների ներկայացման, համանիշ բառերի միմյանցից ունեցած իմաստային տարբերությունների, տարբեր լեզուներում նույնական բառերի բազմիմաստային դաշտերը համեմատելու հանձնարարություններով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ընդհանուրի և վերացականի դրսևորման հնարավորությունը բառի եզակի թվի միջոցով: Լեզվական միավորի ընդհանրականության վերածումը կոնկրետ առարկայական վերաբերության՝ խոսքի և իրադրության միջոցով: Կոնկրետի ու վերացականի, բարդի ու պարզի աստիճանական անցման լեզվական օրինաչափությունները: Ուրվագծեր, գրաֆիկական պատկերներ, Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 5 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Իմանալ «Լեզվի ստորոգական մակարդակ» և «Շարահյուսություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ստորոգական մակարդակի միավորների ընդհանուր բնութագիրը,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում շարույթը իբրև ստորոգական մակարդակի նվազագույն միավոր, շարույթի տեսակները լեզուներում, միահիմքությունը և բազմահիմքությունը,
- գ. ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցությունն ու դերբայական դարձվածն իբրև ստորոգական մակարդակի միավորներ,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում նախադասությունն իբրև ստորոգական մակարդակի և լեզվի գերագույն միավոր, նախադասության հիմնական հատկանիշները,
- ե. ճիշտ է ներկայացնում խոսողի վերաբերմունքի դրսևորման լեզվական ձևերը,
- զ. ճիշտ է ներկայացնում շարահյուսական արտահայտության միջոցները:

ԳՆԱԴԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բանավոր հարցում:

Ինքնուրույն, անհատական տնային գրավոր աշխատանքներ՝ տեքստերից համադրական և վերլուծական, միահիմք և բազմահիմք շարույթները առանձնացված կերպով դուրս գրելու, շարահյուսական արտահայտության միջոցները դասակարգելու հանձնարարությամբ:

Մոդուլային գրավոր աշխատանք ուսումնառության արդյունքի թեմաներով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Ուժեղ ձևաբանություն – թույլ շարահյուսություն և հակառակը՝ բառի ուժեղ և թույլ կողմերը տարբեր լեզուներում: Իրականության միաձևության արտացոլումը լեզվական բազմաձևության միջոցով: Համադրում և հակադրում: Գրատախտակ, գունավոր կավիճներ:

ՈւՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 5 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ « ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ՏԵՍԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ »

Մոդուլի դասիչը՝ ՕԼՈւ 4-09-003

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ ժամանակակից անգլերենի քերականական կառուցվածքը լեզվաբանության ընդհանուր սկզբունքների լույսի ներքո, ինչպես նաև անգլերենի քերականական կառուցվածքի գիտական նկարագրումը, նրա մոտ ձևավորել առավել խորը պատկերացում լեզվի ներքին կազմակերպման մասին, այս կամ այն հիմնահարցի վերաբերյալ իր սեփական կարծիքը կազմելու կարողություն:

Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կիմանա քերականական իմաստը և կարգը, բառաձևերի տեսակները, խոսքի մասերի առանձնացման հիմնական չափանիշները, բառակապակցության և նախադասության ավանդական տեսությունների հետ կապված հիմնահարցերը և մի շարք այլ խնդիրներ:

Մոդուլի տևողությունը` 108 ժամ

Տեսական պարապմունքներ` 56 ժամ
Գործնական պարապմունքներ` 52 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ տեսական քերականության խնդիրներն ու նպատակները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է սահմանում տեսական քերականության խնդիրներն ու նպատակները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում օտար լեզվի քերականության կառուցվածքը,
- գ. ճիշտ է ներկայացնում քերականության 2 բաժինների (ձևաբանություն և շարահյուսություն) միջև եղած տարբերությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա սահմանել տեսական քերականության խնդիրներն ու նպատակները, ներկայացնել օտար լեզվի քերականության կառուցվածքը և ձևաբանության ու շարահյուսության միջև եղած տարբերությունները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք` 8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ` 6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ բառի քերականական կառուցվածքի ու բառաձևերի կազմության առանձնահատկությունները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզվական միավորների միջև հարաբերությունների հիմնական 2 տեսակները (հատույթային և վերհատույթային) և նրանց տարբերությունները,
- բ. ճիշտ է սահմանում քերականական իմաստ հասկացությունը,
- գ. ճիշտ է ներկայացնում քերականական ձևերի հարաբերակցության արտահայտման ձևերը,
- դ. տրված բառաձևերը ճիշտ է դասակարգում ըստ կազմության (համադրական ու վերլուծական) և կարողանում է զուգահեռներ անցկացնել մայրենի լեզվի համարժեք ձևերի հետ,
- ե. առաջադրված բառերի մեջ ճիշտ է տարանջատում ձևայինները, ենթաձևայինները, թեքայինները և բացատրում դրանց տարբերությունները (արմատ/ածանց, ազատ/կախյալ ձևային, արմատ/հիմք, ածանց/վերջավորություն):

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ ներկայացնել բառի քերականական կառուցվածքի ու բառաձևերի

կազմության առանձնահատկությունները, լեզվական միավորների միջև հարաբերությունների հիմնական 2 տեսակները և նրանց տարբերությունները: Սովորողը պետք է կարողանա իրեն ներկայացված բառաձևերը ճիշտ դասակարգել ըստ կազմության և առաջադրված բառերից ճիշտ տարանջատել ձևայինները, ենթաձևայինները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք 8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 8 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ խոսքի մասերի առանձնացման սկզբունքները և սահմանել քերականական կարգ հասկացությունը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է սահմանում բառերը ըստ խոսքի մասերի բաժանելու չափանիշները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում խոսքի մասերի դասակարգման ավանդական և նոր մոտեցումները և դրանց միջև գոյություն ունեցող հակասությունները,
- գ. առաջադրված բառերը ճիշտ է խմբավորում ըստ խոսքամասային պատկանելիության ավանդական մոտեցմամբ),
- դ. ճիշտ է սահմանում քերականական կարգ հասկացությունը,
- ե. ճիշտ է թվարկում լիիմաստ խոսքի մասերի քերականական կարգերը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ սահմանել բառերը ըստ խոսքի մասերի բաժանելու չափանիշների, ներկայացնել խոսքի մասերի դասակարգման ավանդական և նոր մոտեցումները: Սովորողը պետք է կարողանա իրեն ներկայացված բառերը ճիշտ խմբավորել ըստ խոսքամասային պատկանելիության, սահմանել քերականական կարգ հասկացությունը և ճիշտ թվարկել լիիմաստ խոսքի մասերի քերականական կարգերը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք 8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 8 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Իմանալ գոյականի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը, ինչպես նաև առկայացման (որոշյալի և անորոշի) կարգը (հոդը)

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում գոյականի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում գոյականների դասակարգման սկզբունքները,
- գ. տրված գոյականները ճիշտ է խմբավորում՝ ըստ տարբեր սկզբունքների,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում գոյականի թվի և հոլովի քերականական կարգերի առանձնահատկությունները,
- ե. տրված գոյականները ճիշտ է խմբավորում՝ ըստ հոգնակի թվի և սեռական հոլովի կազմության,
- զ. ճիշտ է ներկայացնում հոդի տեսակները և նրանց արտահայտած հիմնական իմաստները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ ներկայացնել գոյական խոսքի մասի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները, գոյականների դասակարգման սկզբունքները, տրված գոյականները ճիշտ խմբավորել ըստ տարբեր սկզբունքների, ներկայացնել գոյականի թվի և հոլովի քերականական կարգերի առանձնահատկությունները, հոդի տեսակները և նրանց արտահայտած հիմնական իմաստները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	8 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	8 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Իմանալ բայի քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում բայ խոսքի մասի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում բայերի դասակարգման սկզբունքները,
- գ. տրված բայերը ճիշտ է խմբավորում ըստ տարբեր սկզբունքների,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում բայի ժամանակի, կերպի և եղանակի քերականական կարգերի առանձնահատկությունները,
- ե. տրված բայերը ճիշտ է բնորոշում ըստ քերականական կարգերի:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ ներկայացնել բայ խոսքի մասի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները, բայերի դասակարգման սկզբունքները, ներկայացնել բայի ժամանակի, կերպի և եղանակի քերականական կարգերի առանձնահատկությունները, տրված բայերը ճիշտ բնորոշել ըստ քերականական կարգերի:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Իմանալ ածական, մակբայ, դերանուն, թվական խոսքի մասերի ընդհանուր բնութագրերը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում նշված խոսքի մասերի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում և անվանում նշված խոսքի մասերի տեսակները,
- գ. տրված բառերը ճիշտ է խմբավորում ըստ խոսքամասային պատկանելիության և ըստ իմաստի:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ ներկայացնել ածական, մակբայ, դերանուն, թվական խոսքի մասերի ձևաբանական ու շարահյուսական առանձնահատկությունները, ներկայացնել նշված խոսքի

մասերի տեսակները, տրված բառերը ճիշտ խմբավորել ըստ խոսքամասային պատկանելիության և ըստ իմաստի:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 7. Իմանալ սպասարկու խոսքի մասերի ընդհանուր բնութագրերը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում սպասարկու խոսքի մասերի առանձնահատկությունները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում և անվանում նշված խոսքի մասերի տեսակները,
- գ. տրված բառերը ճիշտ է խմբավորում ըստ խոսքամասային պատկանելիության:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ ներկայացնել սպասարկու խոսքի մասերի առանձնահատկությունները, ճիշտ ներկայացնել և անվանել նշված խոսքի մասերի տեսակները, տրված բառերը ճիշտ խմբավորել ըստ խոսքամասային պատկանելիության:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք	6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ`	6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 8. Իմանալ շարահյուսության ուսումնասիրության առարկան ու խնդիրները և հիմնական առանձնահատկությունները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է սահմանում շարահյուսական կապի տեսակները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցության տեսակները,
- գ. ճիշտ է ներկայացնում նախադասության սահմանումը և նրա տեսակները ըստ տարբեր սկզբունքների,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցության և նախադասության տարբերությունը,
- ե. տրված նախադասության մեջ ճիշտ է տարանջատում գլխավոր և երկրորդական անդամները,
- զ. ճիշտ է բնորոշում տրված նախադասության տեսակը, տարբերում է բարդ ստորադասական նախադասության գլխավոր և երկրորդական նախադասությունները և որոշում է երկրորդական նախադասության տեսակը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է կոնկրետ հարցերի և պատասխանների միջոցով: Սովորողը պետք է կարողանա ճիշտ սահմանել շարահյուսական կապի տեսակները և ներկայացնել բառակապակցության տեսակները, նախադասության սահմանումը և նրա տեսակները ըստ տարբեր սկզբունքների, բառակապակցության և նախադասության տարբերությունը: Տրված նախադասության մեջ պետք է կարողանա ճիշտ տարանջատել գլխավոր և երկրորդական անդամները, բնորոշել գլխավոր և երկրորդական նախադասությունները և որոշել երկրորդական նախադասության տեսակը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը իրականացվում է տեսական պարապմունքի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է մասնագիտական և մեթոդական գրականություն:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք 6 ժամ
Գործնական պարապմունքներ՝ 6 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՕԼՈւ 4-09-004

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ ուսումնասիրվող լեզվի աշխարհագրության, պատմության, հասարակական և մշակութային առանձնահատկությունների, սովորույթների, ավանդույթների և կենցաղի մասին, հաղորդվող տեղեկատվությանը զուգահեռ սովորողի մոտ ձևավորել համեմատելու, վերլուծելու, ներկայացնելու կարողություններ:

Ավարտելով մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա օտար լեզվով ներկայացնել տվյալ երկրի յուրահատկությունները, առօրյան, նաև պետական կառուցվածքը, քաղաքական համակարգը, պետական կրոնները, մշակութային կյանքը և արժեքները:

Մոդուլի տևողությունը՝ 54 ժամ

Տեսական աշխատանք՝ 42 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:

Ուսումնառության արդյունքները՝

- Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց հետո ուսանողը
1. կկարողանա ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պատմական առանցքները, լեզուն և զարգացման փուլերը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
  2. կկարողանա նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի աշխարհագրական դիրքը, վարչական բաժանումը և բնակչությունը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
  3. կկարողանա ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի կրթական համակարգը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
  4. կկարողանա ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պետական կառուցվածքը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
  5. կկարողանա նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի մշակութային արժեքների, հիմնական տեսարժան վայրերը, խոշոր քաղաքները՝ համեմատելով իր երկրի հետ
  6. կկարողանա նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի ազգային տոները, ծեսերը, ավանդույթները՝ համեմատելով իր երկրի հետ

Գնահատման կարգը

Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1. Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պատմական առանցքները, լեզուն և զարգացման փուլերը՝ համեմատելով իր երկրի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի մասին առաջին հիշատակումները
- բ. ճիշտ է ներկայացում կարևոր պատմական իրադարձությունները,

- զ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի լեզուն, նրա զարգացումը և գրավոր խոսքի ստեղծման առաջին հիշատակումները,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում երկրի պետական խորհրդանիշները
- ե. համեմատում է իր երկրի հետ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը ստուգվում է բանավոր հարցումների միջոցով, որոնց ընթացքում տրվում են հարցեր տվյալ երկրի կարևոր պատմական իրադարձությունների, նրա լեզվի, զարգացման և գրավոր խոսքի ստեղծման, նրա պետական խորհրդանիշների մասին: Հարցման վերջին հարցը պահանջում է համապատասխան համեմատություն իրականացնել իր երկրի հետ: Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար է, եթե սովորողը գիտի անհրաժեշտ նյութը, կարողանում է կատարել համապատասխան համեմատություններ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական աշխատանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական ձեռնարկ, ինչպես նաև օգտվել պատմական գրականությունից:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի աշխարհագրական դիրքը, վարչական բաժանումը և բնակչությունը՝ համեմատելով իր երկրի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի աշխարհագրական դիրքը (բաղկացուցիչ և հարևան երկրները), վարչական բաժանումը,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի աշխարհագրական դիրքի ազդեցությունը երկրի տնտեսության վրա,
- գ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի բնակչության պայմանները (գետերը, լեռները), բուսական աշխարհը,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի բնակչության կազմը, կենսամակարդակը, խտությունը, էթնո-լեզվական առանձնահատկությունները
- ե. համեմատում է իր երկրի հետ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը ստուգվում է բանավոր հարցումների միջոցով՝ համապատասխան աշխարհագրական քարտեզների պարտադիր օգտագործմամբ՝ համեմատական գույափոխներ անցկացնելով իր երկրի հետ: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական աշխատանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ուսումնական գրականություն, ինչպես նաև համապատասխան քարտեզների կիրառություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի կրթական համակարգը՝ համեմատելով իր երկրի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի կրթական համակարգը, դրա առանձնահատկությունները,

- բ. ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի միջնակարգ կրթական համակարգը,
- գ. ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի մասնագիտական կրթության և ուսուցման համակարգը,
- դ. ճիշտ է ներկայացնում հայտնի համալսարանները,
- ե. ճիշտ է ներկայացում մասնավոր կրթական համակարգի առանձնահատկությունները
- զ. համեմատում է իր երկրի հետ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը ստուգվում է բանավոր հարցման միջոցով, որի ժամանակ ամեն սովորողին տրվում է 3-ական հարց, որոնցից յուրաքանչյուրի ավարտական պարտադիր բաղադրիչն է համեմատությունը իր երկրի հետ: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական աշխատանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ուսումնական գրականություն: Ուսուցման ընթացքում բերվում են իրական, գործող կրթական համակարգի առանձնահատկությունների օրինակներ:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 8 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պետական կառուցվածքը՝ համեմատելով իր երկրի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում իշխանությունների բաժանման սկզբունքները, նրանց ներքին կառուցվածքները, գործառույթները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ընտրական կարգը,
- գ. ճիշտ է նշում և ներկայացնում քաղաքական կուսակցությունները, նրանց ծրագրերի առանցքային կողմերը
- դ. համեմատում է իր երկրի հետ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը ստուգվում է բանավոր հարցման միջոցով, որի ընթացքում տրվում են հարցեր օտար լեզվի երկրի պետական կառուցվածքի վերաբերյալ: Հարցման վերջում սովորողին հանձնարարվում է վերլուծություն իրականացնել տվյալ թեմայի շուրջ՝ համեմատելով իր և օտար լեզվի երկրի նշված պետական կառուցվածքային առանձնահատկությունները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական աշխատանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ուսումնական, քաղաքական և պատմական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
 Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի մշակութային արժեքների, հիմնական տեսարժան վայրերը, խոշոր քաղաքները՝ համեմատելով իր երկրի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է նշում և ներկայացնում տվյալ երկրի խոշոր քաղաքները, նրանց պատմական և տնտեսական արժեքները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ քաղաքների հիմնական տեսարժան վայրերը՝ նշելով նրանց պատմությունը և մշակութային արժեքները
- գ. համեմատում է իր երկրի հետ

ԳԱՎՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը ստուգվում է բանավոր հարցումների միջոցով՝ համապատասխան քարտեզների պարտադիր օգտագործմամբ՝ համեմատական զուգահեռներ անցկացնելով իր երկրի մշակութային արժեքների հետ: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական աշխատանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ուսումնական և պատմական գրականություն, ինչպես նաև տվյալ երկրի մշակութային արժեքների և տեսարժան վայրերի մասին պատմող ֆիլմերի ցուցադրություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6. Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի ազգային տոները, ծեսերը, ավանդույթները՝ համեմատելով իր երկրի հետ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի ազգային տոները, ծեսերն ու ավանդույթները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի կրոնը և եկեղեցական տոները
- գ. համեմատում է իր երկրի հետ

ԳԱՎՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի յուրացումը ստուգվում է բանավոր հարցումների միջոցով, որի ժամանակ սովորողը պատասխանում է հարցերին՝ օտար լեզվի երկրի ազգային տոների, ավանդույթների և կրոնի մասին, իսկ վերջում համեմատում է այդ ամենը իր երկրի հետ: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված կատարման բոլոր չափանիշների բավարարման դեպքում:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է տեսական և գործնական աշխատանքների միջոցով: Անհրաժեշտ է ուսումնական և եկեղեցական գրականություն, ինչպես նաև տվյալ երկրի ազգային տոների, ավանդույթների և կրոնի մասին պատմող ֆիլմերի ցուցադրություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿԸ

Տեսական ուսուցում՝ 6 ժամ
Գործնական պարապմունք՝ 2 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1»

Մոդուլի դասիչը՝ OLՈւ 4-09-005

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողի մոտ ձևավորել ընթերցողական կարողություններ և հմտություններ օտար լեզվի դասընթացի առաջին փուլում, հիմնվելով ավագ դպրոցում ստացած գիտելիքների վրա:

Մոդուլի տևողությունը՝ 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «ԸՆԴՊԻՄԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՐԹՈՒՆԵՒՍՅԱՆ ՀԻՄՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-001 «ՅՈՒՆԵՍԿՈՒՆԻ ՄԱՍԻՆ»:

ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունը իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Ճիշտ առոգանությամբ և հնչերանգով կարդալ նախօրոք նախապատրաստած աղապտացված ուսումնական տեքստ

Կատարման չափանիշներ

ա. Ճիշտ առոգանությամբ, շեշտադրումներով և սահուն կարդում է տեքստը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի ճիշտ առոգանությամբ, շեշտադրումներով և սահուն կարդալու կարողությունը կստուգվի աղապտացված ուսումնական տեքստի միջոցով, որը նա պետք է կարդա վերընշված պահանջներին համաձայն որոշակի արագությամբ /40-60 բառ րոպեում/

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով, դասավանդողի ընթերցման և ձայներիզի ունկնդրման օրինակով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 28 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Ընկալել տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն

Կատարման չափանիշներ

ա. Ճիշտ է պատասխանում տեքստի բովանդակությանը վերաբերող հարցերին,
բ. Ճիշտ է վերարտադրում տեքստի բովանդակությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի կողմից տեքստի ճիշտ ընկալումը կստուգվի տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերի միջոցով: Վերարտադրության ընթացքում տեքստի առանցքային կետերը պետք է պահպանված լինեն:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով՝ դասագրքի օգտագործմամբ և հարց ու պատասխանի կիրառումով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 28 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Թարգմանել ուսումնական և պարզ տեղեկատվական տեքստը՝ բառարանի օգնությամբ

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է թարգմանում հատվածներ ոչ դժվար տեղեկատվական տեքստերից,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի ոճական առանձնահատկությունները:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի կողմից պարզ տեղեկատվական տեքստի թարգմանությունը կստուգվի գործնական պարապմունքի ժամանակ, որի ընթացքում ուսանողը պետք է ցուցաբերի իր բառարանից օգտվելու հմտությունները, ճիշտ ընտրելով տեքստի ոճին համապատասխան բառապաշարը, հոմանիշները և հականիշները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ ուսանողին ներկայացվում է բառարանից օգտվելու ձևը և բառիմաստների ընտրության ճիշտ եղանակը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 30 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Կռահել ուսումնական տեքստում հանդիպող անծանոթ բառերի իմաստները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի հիմնական բովանդակությունը 3-4 անծանոթ բառերի առկայության դեպքում:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի կողմից տեքստում անծանոթ բառերի ճիշտ ընկալումը կստուգվի անծանոթ պարզ տեքստի ուսուցման ժամանակ, երբ ուսանողը պետք է ցուցաբերի իր ունակությունը կռահել տեքստում եղած անծանոթ բառերի իմաստները ընդհանուր համատեքստից ելնելով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ ուսանողին ներկայացվում է անծանոթ տեքստ ուսումնասիրության համար:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 30 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Կատարել բառային աշխատանք տրված ուսումնական տեքստի շրջանակներում

Կատարման չափանիշներ

- ա. տրված բառերից ճիշտ է առանձնացնում հոմանիշ և հականիշ բառերը,
- բ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն (կառուցվածքային մակարդակում):

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կտրվի ծանոթ ուսումնական տեքստ, որի շրջանակներում նա պետք է ներկայացնի ծանոթ բառապաշարը համապատասխան հոմանիշներով, հականիշներով և տվյալ բառի բառակազմական առանձնահատկություններով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ ուսանողին հանձնարարվում է ծանոթ տեքստից առանձնացնել բառեր և կատարել այդ բառերի բառակազմական վերլուծությունը, ներկայացնել դրանց հոմանիշները և հականիշները և օգտագործել դրանք նախադասությունների մեջ:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈՒ 4-09-006

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է` զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու կարողությունները` հիմնվելով մակարդակ 1-ում ստացած կարողությունների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:

Մոդուլի տևողությունը` 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Ճիշտ առոգանությամբ և հնչերանգով կարդալ միջին բարդության ուսումնական տեքստ

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ առոգանությամբ, շեշտադրումներով և սահուն կարդում է տեքստը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի ճիշտ առոգանությամբ, շեշտադրումներով և սահուն կարդալու կարողությունը կստուգվի միջին բարդության ուսումնական տեքստի միջոցով, որը նա պետք է կարդա վերընշված պահանջներին համաձայն որոշակի արագությամբ /60-80 բառ րոպեում/

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքների միջոցով, դասավանդողի ընթերցման և ձայներիզի ունկնդրման օրինակով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Ուսումնառության արդյունք 2. Ընկալել միջին բարդության գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրի այն

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է պատասխանում տեքստի ընդհանուր բովանդակությանը վերաբերող հարցերին,
- բ. տեքստի խնդիրների շուրջ խոսելիս օգտագործում է տեքստի բառապաշարը,
- գ. տեքստի խնդիրները քննարկելիս ճիշտ է կիրառում միջին բարդության քերականական կառույցները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Տեքստի ընկալումը ստուգվում է տեքստին ուղղված հարցերի միջոցով: Սովորողը պետք է պատասխանի հարցերին, օգտագործելով համապատասխան բառապաշար և ճիշտ կիրառի միջին բարդության քերականական կառույցները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ ուսանողին ներկայացվում է միջին բարդության գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստ, որը նա պետք է կարդա և վերարտադրի նախնական նախապատրաստումից հետո:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 24 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Տեքստից առանձնացնել անհրաժեշտ տեղեկությունները

Կատարման չափանիշներ

- ա. տեքստից ճիշտ է ընտրում անհրաժեշտ տեղեկություններ որոշակի թեմայով,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստից քաղած տեղեկությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կտրվի տեղեկատվական տեքստ, որը նա պետք է կարդա և առանձնացնի նախօրոք նշված ինֆորմացիան և վերարտադրի դրա կարևորագույն կետերը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ լսարանում ուսանողը սովորում է տեքստից ինֆորմացիա առանձնացնելու եղանակը և դրա ներկայացնելու ճիշտ ձևը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 24 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Ընկալել տեքստի կարևոր մանրամասները և մատնանշել առանցքային բառերը

Կատարման չափանիշներ

- ա. տեքստից ճիշտ է ընտրում կարևոր մանրամասները,
- բ. տեքստից ճիշտ է ընտրում առանցքային բառերը վերլուծության և վերարտադրության նպատակով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կտրվի տեքստ և կհանձնարարվի առանձնացնել դրանից որոշակի առանցքային բառեր, որոնք հեշտացնում են տեքստի իմաստի ընկալումը և որոնց միջոցով նա կկարողանա վերարտադրել տեքստի բովանդակությունը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ սովորողին ներկայացվում է տեքստ և տրվում է որոշակի հանձնարարություն՝ առանձնացնել առանցքային բառերը, որոնք օգնում են տեքստի իմաստի ընկալմանը և վերարտադրությանը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 24 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Կռահել ուսումնական տեքստում հանդիպող անծանոթ բառերի իմաստները

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի հիմնական բովանդակությունը՝ 4-6 անծանոթ բառերի առկայության դեպքում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի ուսումնական տեքստ 4-6 անծանոթ բառերով և կպահանջվի այն վերարտադրել սեփական ընկալմամբ:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ սովորողին ներկայացվում է ուսումնական տեքստ և կիրառվում է հարց ու պատասխանի միջոցը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 24 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Կատարել բառային աշխատանք տրված ուսումնական տեքստի շրջանակներում

Կատարման չափանիշներ

- ա. տեքստի առանցքային բառերը ճիշտ է փոխարինում համապատասխան հոմանիշներով և տալիս այդ բառերի հակառակները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի բազմիմաստ բառերի տարբեր իմաստները,
- գ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն (կառուցվածքաիմաստային մակար-դակում):

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի ուսումնական տեքստ և կպահանջվի առանցքային բառերը փոխարինել համապատասխան հոմանիշներով և տալ դրանց հակառակները, ինչպես նաև ներկայացնել բազմիմաստ բառերի իմաստները և կատարել բառակազմական վերլուծություն:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, որի ընթացքում սովորողին ներկայացվում է ուսումնական տեքստ և կիրառվում է բառակապակցություններ և նախադասություններ կազմելու միջոցը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 24 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ, ԸՆԹԵՐԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»

Մոդուլի դասիչը՝ ՕԼՈՒ 4-09-007

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու կարողությունները՝ հիմնվելով 1-ին և 2-րդ մակարդակներում ձևավորված կարողությունների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:

Մոդուլի տևողությունը՝ 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Չամագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Կարդալ և ընկալել միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է պատասխանում տարբեր բնագավառների տեքստերի բովանդակությանը վերաբերող հարցերին,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական ցանկացած տեքստ՝ վերջինիս բառապաշարով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստ և կպահանջվի պատասխանել բովանդակությանն ուղղված հարցերին և վերարտադրել այն իրեն հատուկ բառապաշարով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, որի ընթացքում սովորողին ներկայացվում է ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստ և կիրառվում է հարց ու պատասխանի միջոցը և իներակտիվ մեթոդ /Կլաստերի մեթոդ/

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝

36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Լսարանից դուրս ինքնուրույն կարդալ և հասկանալ միջին բարդության ծավալուն գրականություն և հակիրճ վերարտադրել բովանդակությունը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կազմում լսարանից դուրս ընթերցած (տնային ընթերցանություն) տեքստի սեղմ բովանդակությունը,
- բ. ճիշտ է վերարտադրում ընթերցած տեքստի բովանդակությունը՝ տեքստի բառապաշարով և քերականական կառույցներով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի կողմից լսարանից դուրս տնային ընթերցանության տեքստի ընկալումը կստուգվի նրա կողմից ներկայացված համառոտ վերարտադրության միջոցով, որի ժամանակ նա կօգտագործի համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է վերարտադրության միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում սովորողին տրված գեղարվեստական գրականությունը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Զննարկել ընթերցած գեղարվեստական տեքստի բովանդակությունը և բնութագրել գլխավոր գործող անձանց

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է պատասխանում տեքստի բովանդակությանը վերաբերող հարցերին,
- բ. ճիշտ է բնութագրում տեքստի գործող անձանց և կարողանում է քննարկել և կարծիք հայտնել նրանց գործողությունների և բնավորության գծերի մասին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի գեղարվեստական տեքստ, որի բովանդակության հիման վրա նա պետք է նկարագրի կերպարները և ներկայացնի իր սեփական կարծիքը, օգտագործելով տեքստի ակտիվ բառապաշարը:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, որի ընթացքում կիրառվում է հարց ու պատասխանի միջոցը: Ռեսուրս է հանդիսանում գեղարվեստական տեքստը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Տրամաբանական հաջորդականությամբ դասավորել ընթերցած նյութը

Կատարման չափանիշներ

- ա. տրամաբանական հաջորդականությամբ է դասավորում ընթերցած տեքստի հատվածները,
- բ. ճիշտ հաջորդականությամբ է դասավորում տեքստի խառնված նախադասությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի բաշխման նյութ, որը տրամաբանորեն խախտված է, և կհանձնարարվի վերադասավորել այն տրամաբանական հաջորդականությամբ:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում բաշխման նյութը, որը կիրառվում է Ջիգսո մեթոդով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ`

36 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 4»

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈՒ 4-09-008

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է` զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու կարողությունները` հիմնվելով առաջինից երրորդ մակարդակներում ձևավորված կարողությունների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:

Մոդուլի տևողությունը 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունը իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՕԼՈՒ 4-09-007 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Կարողալ մտքում և առանց թարգմանության հասկանալ միջին բարդության բնագիր տեքստ¹

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է պատասխանում ընթերցած բնագիր տեքստի բովանդակությանը վերաբերող հարցերին,
բ. ճիշտ է վերարտադրում ընթերցած բնագիր տեքստի բովանդակությունը` նշելով մանրամասները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի բնագիր տեքստ և կպահանջվի պատասխանել բովանդակությանն ուղղված հարցերին, վերարտադրել բնագիր տեքստը, նշելով մանրամասները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի ընթացքում, երբ անց է կացվում տեքստի քննարկում: Ռեսուրս է հանդիսանում բնագիր տեքստը:

¹ Միջին բարդության բնագիր տեքստ է համարվում 400-500 բառ պարունակող տեքստը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 28 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Արտահայտիչ կարողալ ծանոթ բնագիր տեքստ

Կատարման չափանիշներ

ա. սահուն և հստակ առոգանությամբ կարդում է ծանոթ բնագիր տեքստ,
բ. ճիշտ է կիրառում բառային և տրամաբանական շեշտերը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի ծանոթ բնագիր տեքստ և կպահանջվի կարդալ այն սահուն և հստակ առոգանությամբ, կիրառելով բառային և տրամաբանական շեշտերը:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի ընթացքում, երբ ստուգվում է սովորողի սահուն և արտահայտիչ կարողալու հմտությունը: Ռեսուրս է հանդիսանում ծանոթ բնագիր տեքստը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 28 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Բառարանի օգնությամբ ճիշտ թարգմանել գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստեր

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է թարգմանում գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստեր,
բ. ճիշտ է փոխանցում տարբեր տեքստերի ոճական առանձնահատկությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստ և կպահանջվի ճիշտ թարգմանել այն, պահպանելով տեքստերի ոճական առանձնահատկությունները:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի ընթացքում, երբ ստուգվում է սովորողի` բառարանից օգտվելու և տեքստի ոճը պահպանելու հմտությունը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Լսարանից դուրս ինքնուրույն կարդալ և հասկանալ միջին բարդության ծավալուն գրականություն և հակիրճ վերարտադրել բովանդակությունը

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է կազմում լսարանից դուրս ընթերցած (անհատական ընթերցանություն) տեքստի սեղմ ամփոփագիրը,
բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած տեքստը` օգտագործելով վերջինիս բառապաշարը և քերականական կառույցները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողի կողմից լսարանից դուրս անհատական ընթերցանության տեքստի ընկալումը կստուգվի նրա կողմից ներկայացված համառոտ վերարտադրության միջոցով, որի ժամանակ նա կօգտագործի համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի ժամանակ վերարտադրության միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում սովորողի ընտրած գեղարվեստական գրականություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Քննարկել ընթերցած տեքստի բովանդակությունը և բնութագրել գլխավոր գործող անձանց

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ պատասխանում է տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին,
- բ. ճիշտ է բնութագրում տեքստի գործող անձանց և կարողանում է քննարկել և կարծիք հայտնել նրանց գործողությունների և բնավորության գծերի մասին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի տեքստ և կպահանջվի պատասխանել տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին և բնութագրել տեքստի գործող անձանց, կարծիք հայտնելով նրանց գործողությունների և բնավորության գծերի մասին:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է հարց ու պատասխանի և նկարագրության միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում գեղարվեստական տեքստը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Կատարել բառային աշխատանք տրված տեքստի շրջանակներում

Կատարման չափանիշներ

- ա. տեքստում ճիշտ է առանձնացնում և վերլուծում հոմանիշության, բազմիմաստության, համանունության և հականունության երևույթները,
- բ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի տեքստ և կպահանջվի առանձնացնել հոմանիշ, հականիշ, համանուն և բազմիմաստ բառերը և կատարել դրանց բառակազմական վերլուծությունը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ տրված տեքստի վրա կատարվում է բառակազմական վերլուծություն:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 5»

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈւ 4-09-009

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու կարողությունները՝ հիմնվելով առաջինից չորրորդ մակարդակներում ձևավորված կարողությունների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:

Մոդուլի տևողությունը՝ 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՕԼՈՒ 4-09-007 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3», ՕԼՈՒ 4-09-008 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 4» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Կարդալ և ընդհանուր գծերով հասկանալ ՁԼՍ-ներում ծանոթ թեմաներով հրապարակումների բովանդակության էական փաստերը

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում ՁԼՍ-ներում ծանոթ թեմաներով հրապարակումների բովանդակության էական փաստերը,

բ. ճիշտ է պատասխանում դասախոսի և ուսանողների հարցերին կարդացածի վերաբերյալ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվեն հրապարակումներ ՁԼՍ-ներից և կպահանջվի ներկայացնել դրանց բովանդակության էական փաստերը և պատասխանել դասախոսի հարցերին կարդացածի վերաբերյալ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ կատարվում է հրապարակումների ընթերցում և վերլուծություն: Ռեսուրս են հանդիսանում հոդվածներ ՁԼՍ-ներից:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Կարդալ և հիմնականում հասկանալ ծանոթ թեմաներով հեռուստածրագրերի կամ ֆիլմերի կադրերի ենթագրերը

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է թարգմանում ֆիլմի կամ հեռուստածրագրի ենթագրերը դիտելու ընթացքում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կցուցադրվի ծանոթ թեմայով ենթագրերով ֆիլմ և կպահանջվի ենթագրերի միջոցով վերարտադրել ֆիլմի հիմնական բովանդակությունը:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում տեսաֆիլմը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Տվյալներ հավաքել տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից (ՁԼՄ-ներ, ինտերնետ, տեղեկատվական գրականություն)

Կատարման չափանիշներ

- ա. տեղեկատվություն տարբեր աղբյուրներից քաղված նյութը համապատասխանում է կատարված աշխատանքի թեմային (ռեֆերատ, զեկուցում),
- բ. ճիշտ է հիմնավորում իր ընտրությունը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի հավաքել տվյալներ տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից և հիմնավորել իր կատարած ընտրությունը:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս են հանդիսանում հոդվածներ ՁԼՄ-ներից և ինտերնետից:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Կարդալ և հասկանալ որևէ խնդրի հիմնավորման փաստարկները, հիմնական եզրահանգումները և մանրամասները

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած նյութի մանրամասները,
- բ. բերված փաստարկները համապատասխանում են բնագիր տեքստում արծարծված թեմաներին,
- գ. եզրահանգումները ճիշտ են արված:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի նյութ և կպահանջվի ներկայացնել դրա մանրամասները, բերելով հիմնավորված փաստարկներ և գալ եզրահանգումների:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, որի ժամանակ կիրառվում է բանավեճի մեթոդը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 6»

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈւ 4-09-010

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու կարողությունները՝ հիմնվելով առաջինից հինգերորդ մակարդակներում ձևավորված կարողությունների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:

Մոդուլի տևողությունը՝ 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՕԼՈՒ 4-09-007 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3», ՕԼՈՒ 4-09-008 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 4», ՕԼՈՒ 4-09-009 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 5» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Կարդալ և ընկալել էլեկտրոնային տեքստերի բովանդակությունը և դասակարգել տեղեկատվությունը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է թարգմանում կամ վերարտադրում առաջադրված էլեկտրոնային տեքստերի բովանդակությունը,
- բ. ճիշտ է դասակարգում ընտրած տեղեկատվությունը՝ հետազայում օգտագործելու նպատակով:

ԳՆԱԴՆՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի էլեկտրոնային տեքստ և կպահանջվի ճիշտ թարգմանել, վերարտադրել այն, դասակարգելով ընտրած տեղեկատվությունը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում ինտերնետը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 48 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Առանց բառարանի հասկանալ, վերարտադրել և քննարկել ընթերցած գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի բնօրինակ տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է վերարտադրում գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնօրինակ տեքստերի ընդհանուր բովանդակությունն առանց բառարանի.
- բ. ճիշտ է պատասխանում այդ տեքստերի բովանդակությանը վերաբերող հարցերին,

գ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած տեքստում արժարժված հիմնական թեմաները,
դ. հիմնական թեմաների շուրջ քննարկումներ է ծավալում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի գրական, հասարակական-քաղաքական տեքստ և կպահանջվի ներկայացնել ընդհանուր բովանդակությունը առանց բառարանի, պատասխանել հարցերին, արժարժել հիմնական թեմաները, քննարկում ծավալել դրանց շուրջ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս է հանդիսանում գրական, հասարակական-քաղաքական տեքստը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 48 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ հանրակրթական դպրոցի դասագրքերի բովանդակությանը և, օգտագործելով դպրոցի դասագրքի նյութը, կիրառել համապատասխան մեթոդներ ընթերցանության դասավանդման համար

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի դասագրքերի կառուցվածքը և բովանդակությունը,
- բ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ է ընտրում ընթերցելու կարողությունները զարգացնող վարժությունների տեսակները,
- գ. ճիշտ է կիրառում ընթերցանության դասավանդման մեթոդները լսարանում կազմակերպված դասի ընթացքում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի հանրակրթական դպրոցի դասագիրքը և կպահանջվի օգտագործել այնտեղ զետեղված նյութը, կիրառելով համապատասխան մեթոդներ ընթերցանության դասավանդման համար:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս են հանդիսանում դպրոցի դասագրքերը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 48 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՋՈՒ, ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1»

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈւ 4-09-011

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողների մոտ զարգացնել օտար լեզվով բանավոր հաղորդակցման կարողություն. մենախոսություն և երկխոսություն` ըստ կոնկրետ տեսակի, կոնկրետ իրադրության, ինչպես նաև լեզվական և ոչ լեզվական միջոցների կիրառման` հաշվի առնելով զրուցակցի սոցիալական կարգավիճակը, լեզվական և վարքի հանրամշակութային նորմերը, խոսքի շիթմիկ-հնչերանգային համապատասխանությունը երկխոսության հաղորդակցական նպատակներին և այլն:

Մոդուլի տևողությունը` 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՕԼՈՒ 4-09-007 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3», ՕԼՈՒ 4-09-008 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 4», ՕԼՈՒ 4-09-009 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 5», ՕԼՈՒ 4-09-010 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 6» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Հասկանալ դասախոսի կամ մեկ այլ անձի խոսքը անմիջական հաղորդակցության ժամանակ

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է արձագանքում դասախոսի կամ մեկ այլ անձի ասածներին անմիջական հաղորդակցության ժամանակ,

բ. ճիշտ հարցադրումներ է անում խոսակցին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կառաջարկվի իրավիճակ, որի ընթացքում նա պետք է մասնակցի երկխոսությանը և կարողանա համապատասխան ձևով արձագանքել խոսակցի ասածներին և ճիշտ հարցադրումներ անել նրան:

ՍԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Կառուցել բանավոր կապակցված խոսք՝ նկարագրելով մարդկանց, իրեր, երևույթներ, իրադարձություններ, սեփական հույզերը կամ զգացումները՝ անհրաժեշտության դեպքում օգտվելով նկարներից, բանալի-բառերից և այլն

Կատարման չափանիշներ

ա. տրամաբանական հաջորդականությամբ նկարագրում է նկարում պատկերված որևէ անձ, առարկա կամ իրավիճակ՝ օգտագործելով յուրացրած ակտիվ բառապաշարը,

բ. ճիշտ է բնութագրում շրջապատող երևույթները և իրադարձությունները,

գ. խոսում է առաջադրված որևէ ծանոթ իրադարձության մասին՝ անհրաժեշտության դեպքում օգտվելով բանալի-բառերից և ներկայացնելով իր վերաբերմունքը,

դ. քերականորեն ճիշտ է կառուցում խոսքը՝ նկարը նկարագրելիս,

ե. ճիշտ է պատասխանում նկարի կամ տեքստի բովանդակության վերաբերյալ հարցերին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի տեքստ կամ նկար և կպահանջվի նկարագրել իրավիճակը, գործող անձանց, իրադարձությունները, օգտագործելով յուրացրած ակտիվ բառապաշարը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս են հանդիսանում տեքստը և նկարները:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Վարել կարճ երկխոսություն, սկսել և շարունակել ժամոթ թեմաներով իրեն հետաքրքրող զրույցը` փոխանակելով մտքեր ու տեղեկություններ

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կիրառում երկխոսություն վարելու կանոնները,
- բ. առաջադրված իրադրության շուրջ վարում է կարճ երկխոսություն` բացատրելով որևէ հարց կամ խնդիր` փոխանակելով մտքեր ու տեղեկություններ,
- գ. ձևակերպում է իր տեսակետները, առաջարկություններ է անում, շփման ընթացքում օգտագործում է հաղորդակցական նպատակին համապատասխան լեզվական պարզ միջոցներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի կարճ երկխոսություն վարել և կպահանջվի սկսել և շարունակել այն համապատասխան ձևով, բացատրելով ինչ-որ խնդիր, առաջարկություն անել, օգտագործելով հաղորդակցական նպատակին համապատասխան լեզվական պարզ միջոցներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով, երբ սովորողը հնարավորություն ունի զրույց վարել զույգերով կամ փոքր խմբերում: Օգտագործվում է զույգերով կամ խմբերով աշխատելու մեթոդը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Ներկայացնել ընթերցած ծավալուն նյութի հակիրճ բովանդակությունը և առանձնացնի կարևոր տեղեկատվությունը

Կատարման չափանիշներ

- ա. առաջադրված տեքստից ճիշտ դուրս է գրում տեղեկատվական միավորները,
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած նյութի բովանդակությունը,
- գ. ճիշտ է պատասխանում է տեքստի բովանդակությանը վերաբերող հարցերին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի ծավալուն տեքստ և կպահանջվի հակիրճ ներկայացնել դրա բովանդակությունը և առանձնացնել կարևոր տեղեկատվությունը` անհրաժեշտության դեպքում պատասխանելով տեքստին ուղղված հարցերին:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Կիրառվում է հարց ու պատասխանի մեթոդը: Ռեսուրս է հանդիսանում տեքստը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»

Սողուլի դասիչը՝ ՕԼՈՒ 4-09-012

Սողուլի նպատակը

Սողուլի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել սովորողի օտար լեզվով բանավոր հաղորդակցելու կարողությունները՝ հիմնվելով ընթերցանության առաջին մակարդակում ձեռք բերված կարողությունների վրա:

Սողուլի տևողությունը՝ 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի մախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՕԼՈՒ 4-09-007 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3», ՕԼՈՒ 4-09-008 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 4», ՕԼՈՒ 4-09-009 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 5», ՕԼՈՒ 4-09-010 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 6», ՕԼՈՒ 4-09-011 «Օտար լեզու, բանավոր խոսք. մակարդակ 1» մոդուլները:

Սողուլի գնահատման կարգը

Սողուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Տեղեկացնել, նորություններ հաղորդել՝ հստակ տարանջատելով փաստերը և դեպքերը

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է տեղեկացնում կատարված դեպքերի մասին՝ նշելով կարևոր փաստերը,
- բ. ներկայացնում է նորությունները, ճիշտ մեկնաբանելով դրանք:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի իրավիճակ, որի ժամանակ նա պետք է նորություններ հաղորդի գրուցակցին արդեն կատարված դեպքերի մասին, նշելով կարևոր փաստերը և մեկնաբանելով դրանք:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Կիրառվում է գույգերով աշխատելու մեթոդը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 36 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2. Զրույց վարի տրված իրադրության կամ կարգացած (ունկնդրած կամ դիտած) նյութի շուրջ

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է պատասխանում ֆիլմի կամ նկարի բովանդակության վերաբերող հարցերին,
- բ. ճիշտ է կառուցում խոսքը ֆիլմը կամ կարդացած (ուճակդրած) տեքստը նկարագրելիս,
- գ. արտահայտում է կարծիք դիտած, ուճակդրած կամ ընթերցած նյութի վերաբերյալ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի նկար, տեսանյութ կամ տեքստ, որոնց մեջ նկարագրված իրավիճակի շուրջ նա պետք է վարի զրույց, կիրառելով նյութին համապատասխան բառապաշարը և կարծիք հայտնի իրավիճակի վերաբերյալ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս են հանդիսանում նկարը, տեքստը կամ տեսանկարը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Հանպատրաստից վարել երկխոսություն, ճշտել տեղեկությունը, որևէ բան բացատրել

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է օգտագործում երկխոսության վարելու կանոնները,
- բ. ճիշտ է ձևակերպում հարցերը խոսակցին դիմելիս,
- գ. կարող է ճշտել անհրաժեշտ տեղեկությունը երկխոսության ընթացքում:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կներկայացվի իրավիճակ և կպահանջվի երկխոսություն վարել տեղում հանձնարարված թեմայով, որի ընթացքում նա պետք է պահպանի զրուցակցին դիմելու, հարցեր տալու և անհրաժեշտ տեղեկություն ստանալու համապատասխան ձևերը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Կիրառվում է զույգերով աշխատելու մեթոդը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 36 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Հանդես գալ նախապես պատրաստված ելույթով` պատասխանելով հարցերին, որևէ հարցի մասին դիրքորոշում արտահայտել և հիմնավորել այն համապատասխան փաստարկներով

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ և սահուն ներկայացնում է որևէ թեմայով նախապես պատրաստած ելույթ.
- բ. որևէ հարցի մասին արտահայտում է իր դիրքորոշումը և հիմնավորում այն համապատասխան փաստարկներով,
- գ. ճիշտ է պատասխանում ելույթի բովանդակությանը ուղղված հարցերին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի ելույթ պատրաստել որոշակի թեմայով և կպահանջվի սեփական դիրքորոշումը արտահայտել և հիմնավորել այն համապատասխան փաստարկներով: Կտրվեն ելույթի բովանդակությանը ուղղված հարցեր:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ`

36 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՕՏԱՐ ԼԵՁՈՒ, ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»

Մոդուլի դասիչը` ՕԼՈՒ 4-09-013

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել սովորողի օտար լեզվով բանավոր հաղորդակցելու կարողությունները` հիմնվելով ընթերցանության առաջին և երկրորդ մակարդակում ձեռք բերված կարողությունների վրա:

Մոդուլի տևողությունը` 144 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Յոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրդապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՕԼՈՒ 4-09-001 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-012 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-013 «Լեզուն որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների առարկա», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-014 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՕԼՈՒ 4-09-002 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՕԼՈՒ 4-09-003 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՕԼՈՒ 4-09-004 «Երկրագիտություն», ՕԼՈՒ 4-09-005 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-006 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՕԼՈՒ 4-09-007 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3», ՕԼՈՒ 4-09-008 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 4», ՕԼՈՒ 4-09-009 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 5», ՕԼՈՒ 4-09-010 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 6», ՕԼՈՒ 4-09-011 «Օտար լեզու, բանավոր խոսք. մակարդակ 1», ՕԼՈՒ 4-09-012 «Օտար լեզու, բանավոր խոսք. մակարդակ 2» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա` հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Հանպատրաստից զրույց վարել ծանոթ թեմաների շուրջ` յուրացրած բառապաշարի շրջանակներում

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ընտրում թեմային համապատասխան բառապաշարը,
- բ. զրույցի ընթացքում ճիշտ է կիրառում քերականական կառույցները,
- գ. առանց նախապատրաստվելու մասնակցում է հարցազրույցի:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի իրավիճակ ծանոթ թեմայով, որը նա պետք է ներկայացնի համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ կիրառելով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 28 ժամ
Ուսումնառության արդյունք 2. Անկաշկանդ և գրագետ արտահայտել իր նախասիրությունները և այլ զգացմունքներ

Կատարման չափանիշներ

- ա. քերականորեն ճիշտ է արտահայտում իր նախասիրությունները և այլ զգացմունքներ,
- բ. խոսում է հստակ և սահուն,
- գ. խոսքում ճիշտ է օգտագործում համապատասխան լեզվական միջոցներ՝ ռեպլիկներ, կայուն բառակապակցություններ.
- դ. առաջադրված իրավիճակում ճիշտ է կիրառում հաղորդակցման հանրամշակութային նորմերը,
- ե. ճիշտ է արտահայտում հաղորդակցական խնդիրը՝ առաջարկ անում, ընդունում կամ բարեկիրք ձևով մերժում այն և այլն:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի խոսել իր նախասիրությունների մասին, օգտագործելով համապատասխան լեզվական միջոցներ և լուծել հստակ հաղորդակցական խնդիր՝ առաջարկ անել, ընդունել այն կամ բարեկիրք ձևով մերժել և այլն:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Կիրառվում է զույգերով աշխատելու մեթոդը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 28 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Կիրառել լեզվակիր երկրի մշակույթի և պատմության մասին տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկություններ

Կատարման չափանիշներ

- ա. ընտրված նյութը համապատասխանում է ծրագրային պահանջներին,
- բ. քաղված տեղեկությունները մատչելի են լսարանին:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի իրավիճակ և կպահանջվի խոսքում օգտագործել համապատասխան լեզվական միջոցներ՝ ռեպլիկներ, կայուն բառակապակցություններ, պահպանելով հաղորդակցման հանրամշակութային նորմերը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ՝ 30 ժամ

ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4. Ներկայացնել լեզվակիր երկրի մշակույթի և պատմության մասին տարբեր աղբյուրներից քաղված տեղեկություններ:

ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ՝

- ա. ընտրված նյութը համապատասխանում է ծրագրային պահանջներին.
- բ. քաղված տեղեկությունները մատչելի են լսարանի համար.

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի նյութ պատրաստել Մեծ Բրիտանիայի կամ ԱՄՆ-ի մշակույթի և պատմություն մասին և կպահանջվի ներկայացնել այն լսարանի համար մատչելի ձևով:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս են հանդիսանում Մեծ Բրիտանիայի կամ ԱՄՆ-ի մշակույթի և պատմություն մասին նյութեր տարբեր աղբյուրներից:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Վերարտադրի ինտերնետից կամ մամուլից քաղված հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը,
բ. խոսքի մեջ օգտագործում է բարդ քերականական կառույցներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Սովորողին կհանձնարարվի հասարակական-քաղաքական բնույթի նյութ պատրաստել` ինտերնետից կամ մամուլից քաղված և կպահանջվի ներկայացնել այն, կիրառելով բարդ քերականական կառույցներ:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Արդյունքի ուսուցումը կատարվում է գործնական պարապմունքի միջոցով: Ռեսուրս են հանդիսանում ինտերնետից կամ մամուլից քաղված նյութերը:

ՌԻՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Գործնական պարապմունքներ` 30 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐՏԱԴԱՍԱՐԱՆԱՅԻՆ ԵՎ ԱՐՏԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ»

Մոդուլի դասիչը` ՌԻՍՈՒՑ 4-09-015

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ արտադասարանային և արտադպրոցական աշխատանքների խնդիրների, սկզբունքների, կազմակերպման հիմնական ձևերի մասին և ձևավորել արտադասարանային և արտադպրոցական աշխատանքների կազմակերպման ու իրականացման կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը` 36 ժամ

Տեսական պարապմունք` 20 ժամ
Գործնական աշխատանք` 16 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ արտադասարանային աշխատանքի ոլորտը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադասարանային աշխատանքի նպատակը, սկզբունքներն ու ձևերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադասարանային աշխատանքի պլանավորումը՝ հաշվի առնելով աշակերտների տարիքը և հետաքրքրությունները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում դասարանային և արտադասարանային աշխատանքների փոխկապակցումը.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում դաստիարակության սկզբունքների և մեթոդների կիրառումը դասի ընթացքում և արտադասարանային աշխատանքի ժամանակ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ընտրել առաջարկված թեմաներից մեկը և պլանավորել արտադասարանային աշխատանք՝ հաշվի առնելով աշակերտների տարիքը և հետաքրքրությունները: Ձևակերպել նպատակը, շարադրել աշխատանքի փուլերը և մեթոդները: Արդյունքը կհամարվի բավարար, եթե սովորողը տիրապետում է անհրաժեշտ ամբողջ տեղեկատվությանը:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն և գործնական աշխատանք: Ուսուցման համար անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական գրականություն, տարբեր իրավիճակների նկարագրություններով տեքստեր: Ուսանողը պետք է կարողանա հստակ նկարագրել յուրաքանչյուր իրավիճակին համապատասխանող նպատակը, խնդիրները, սկզբունքները և թեմայի և աշակերտների տարիքի համապատասխանությունը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝	10 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	8 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ արտադասարանային աշխատանքի կազմակերպման և արտադպրոցական աշխատանքի համակարգման եղանակները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադպրոցական աշխատանքի խնդիրները, սկզբունքները և կազմակերպման հիմնական ձևերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում համակարգում է դպրոցական և արտադպրոցական աշխատանքները՝ ըստ աշակերտների հետաքրքրությունների
- գ. ճիշտ է ներկայացնում համակարգում է դպրոցական և արտադպրոցական օլիմպիադաները, մրցույթները, ստուգատեսները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կտրվեն տարբեր իրավիճակների նկարագրությամբ տեքստեր, որոնց համաձայն՝ նա պետք է համապատասխան որոշումներ ընդունի և հիմնավորի ձեռնարկվող քայլերը: Նպատակահարմար է յուրաքանչյուր ուսանողին տալ այդպիսի 3 տեքստ՝ տարբեր իրավիճակների մասին: Արդյունքի ձեռքբերումը բավարար կհամարվի, եթե յուրաքանչյուր իրավիճակի վերաբերյալ ուսանողն ընդունի հիմնավորված և փաստարկված որոշում:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Նախապես մշակված և դերային խաղի միջոցով իրականացված արտադասարանային միջոցառումների համար ներկայացնել մոտ 200 բառից բաղկացած հաշվետվություն, որում կվերլուծվեն ուսանողի ներգրավվածությունը այդ աշխատանքում, ուսանողի ցուցաբերած արդյունքները/ձեռքբերումները՝ հմտությունների և կարողությունների տեսքով:

Ուսուցման երկուսուսակցական ժամանակ

Տեսական պարապմունք՝ 10 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 8 ժամ

Մոդուլի անվանումը՝ «ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 04 -09 -016

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ կրթության ոլորտի ՀՀ հիմնական օրենքների հիմնադրույթների, հանրակրթության իրականացումը կարգավորող հիմնական իրավական ակտերի, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացում դրանց նշանակության մասին:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 18 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 18 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ ՀՀ կրթության ոլորտը կարգավորվող ՀՀ հիմնական օրենքների հիմնադրույթները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները.
- գ. ճիշտ է ներկայացնում «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները.
- դ. ճիշտ է ներկայացնում «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները և դրա կիրառումը դպրոցում.
- ե. ճիշտ է ներկայացնում «Բարձրագույն և հետբուհական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները.
- զ. ճիշտ է ներկայացնում «Երեխաների իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է նախագծերի պաշտպանության միջոցով:
Ուսուցման ընթացքում ուսանողների տարբեր խմբերին հանձնարարվում են նախագծեր՝

- կազմել ՀՀ կրթական համակարգի կառուցվածքի գծապատկերը,
- հետազոտական նախագիծ ներկայացնել «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները
- ներկայացնել «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները
- ներկայացնել «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները և դրա կիրառումը դպրոցում.
- ներկայացնել «Բարձրագույն և հետբուհական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները
- ներկայացնել «Երեխաների իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքի հիմնադրույթները:

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված, եթե ուսանողները ներկայացնում են նշված աշխատանքները:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն և գործնական աշխատանք: Անհրաժեշտ է ունենալ ուսումնական գրականություն, համապատասխան օրենքներ, որոշակի իրավիճակների նկարագրություններով տեքստեր: Կարող են օգտագործվել մամուլի հրապարակումներ, վերլուծություններ: Առանձին դեպքերում խումբը կարող է բաժանվել մասերի, որոնցից յուրաքանչյուրը հանդես կգա որոշակի իրավիճակների վերաբերյալ իր մոտեցումներով:

Ուսուցման երևեսակորպուս ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝	6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ միջնակարգ դպրոցի պետական չափորոշչի կառուցվածքը և գործառույթները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. Ճիշտ է ներկայացնում միջնակարգ դպրոցի պետական չափորոշչի կառուցվածքը.
- բ. Ճիշտ է ներկայացնում միջնակարգ դպրոցի պետական չափորոշչի գործառույթները:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսումնասիրել առարկայական ուսումնական ծրագրերում ներկայացված չափանիշները և համեմատել դրանք միջնակարգ դպրոցի չափորոշչում ներկայացված պահանջների հետ

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Սույն բաժնի յուրացման համար անհրաժեշտ է կիրառել ուսուցման զանազան մեթոդների զուգակցում՝ նպատակ ունենալով խմբակային քննարկումների, դերային խաղերի, իրավիճակների մոդելավորման միջոցով հասնել հաղորդվող նյութի առավել խորքային ըմբռնմանը, գիտելիքների ձևավորմանը և կարողությունների զարգացմանը՝ ուսանողակենտրոն ուսուցման միջոցով:

Ուսուցման երևեսակորպուս ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝	6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ միջնակարգ դպրոցի գործունեությունը կարգավորող հիմնական նորմատիվային իրավական ակտերի և այլ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. Ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի հենքային ուսումնական պլանի հիմնադրույթները.
- բ. Ճիշտ է ներկայացնում քննությունների կազմակերպման, աշակերտների փոխադրման, ավարտման կարգի հիմնադրույթները.
- գ. Ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի կանոնադրության հիմնադրույթները
- դ. Ճիշտ է ներկայացնում հանրակրթական դպրոցի մանկավարժական խորհրդ., առարկայական մեթոդիավորման կանոնադրությունների հիմնադրույթները:

ԳԱՐՅԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Բնութագրել հանրակրթական դպրոցի հենքային ուսումնական պլանի բաղադրիչները. Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական աշխատանքի միջոցով: Ուսուցման ընթացքում ուսանողը գծապատկերներով ներկայացնում է հանրակրթական դպրոցի մանկավարժական խորհրդի և առարկայական մեթոդիավորման կառուցվածքները: Արդյունքը կհամարվի դրական, եթե ուսանողը կներկայացնի կմեկնաբանի նշված գծապատկերները: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված, եթե ուսանողը ներկայացնում է գործնական աշխատանքը և ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում հարցերին:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Սույն բաժնի յուրացման համար անհրաժեշտ է կիրառել ուսուցման զանազան մեթոդների զուգորդում՝ նպատակ ունենալով խմբային քննարկումների, դերային խաղերի, իրավիճակների

մողելավորման միջոցով հասնել հաղորդվող նյութի առավել խորքային ըմբռնմանը, գիտելիքների ձևավորմանը և կարողությունների զարգացմանը՝ ուսանողակներին ուսուցման հիման վրա:

Ուսուցման երկնակառուցված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

Մոդուլի անվանումը «ԻՆՔՆԱԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 04 -09 -017

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ ինքնակրթության, ինքնազարգացման, կատարելագործման մասին, ինչպես նաև ձևավորել մտքի ճկունության, բարդ խնդիրներին ճիշտ լուծումներ տալու, ինքնաուղղորդման, սեփական եզրակացություններ կատարելու կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 18 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 18 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Հոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-007 «Դրոպապատճառային տեխնիկայի կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՀՕԼԴ 4-09-029 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՀՕԼԴ 4-09-019 «Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա», ՀՕԼԴ 4-09-020 «Լեզվաբանությունը որպես լեզուներ ուսումնասիրող գիտությունների համակազմ», ՀՕԼԴ 4-09-021 «Լեզվի համակարգը ու կառուցվածքը», ՀՕԼԴ 4-09-012 «Արտադասարանային և արտադպրոցական աշխատանք», ՀՕԼԴ 4-09-013 «Կրթության օրենսդրությունը», ՀՕԼԴ 4-09-030 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում», ՀՕԼԴ 4-09-031 «Օտար լեզվի տեսական քերականություն», ՀՕԼԴ 4-09-032 «Երկրագիտություն», ՀՕԼԴ 4-09-034 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 1», ՀՕԼԴ 4-09-035 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 2», ՀՕԼԴ 4-09-036 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 3», ՀՕԼԴ 4-09-037 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 4», ՀՕԼԴ 4-09-038 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 5», ՀՕԼԴ 4-09-039 «Օտար լեզու, ընթերցանություն. մակարդակ 6», ՀՕԼԴ 4-09-041 «Օտար լեզու, բանավոր խոսք. մակարդակ 1», ՀՕԼԴ 4-09-042 «Օտար լեզու, բանավոր խոսք. մակարդակ 2», ՀՕԼԴ 4-09-043 «Օտար լեզու, բանավոր խոսք. մակարդակ 3» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ ինքնագնահատման մեթոդները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ընտրում ինքնագնահատման մեթոդները.
- բ. համարժեք է գնահատում իր կարողունակությունները.
- գ. համարժեք է գնահատում իր առանցքային հմտությունները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողին կառաջադրվեն կոնկրետ թեստեր, որոնց միջոցով նա կկարողանա որոշել իր ուսումնառության ոճերը:

Խնդիրներ՝ մանկավարժական հայտորոշման /անձի բնավորության տիպի ուսումնասիրության, մտածողության, վարքի, շփման ոճերի և այլն/ վերաբերյալ: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված, եթե ուսանողը ներկայացնում է գործնական աշխատանքը և ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում հարցերին:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Տալ գաղափար ինքնագիտակցության կամ «Ես» պատկերի մասին, առանձնացնել ինքնագիտակցության բաղադրիչները, կառուցվածքը, առանձնահատկությունները: Ներկայացնել ինքնագնահատականը, որպես «Ես» կոնցեպցիայի կարևորագույն կողմերից մեկը: Բացատրել, թե ինչ է նշանակում «գնահատել սեփական անձը» ինքնագնահատականի իմաստը – ուսանողների օգնությամբ, կիրառելով մտավոր գրոհի մեթոդը, քննարկել ինքնագնահատականի էությունը: Քննարկումը մասնավորապես իրականացվում է խմբավորման մեթոդի օգնությամբ: Առաջարկել ուսանողներին՝ ներկայացնել իրենց անձի ինքնագնահատականի հետ կապված անհատական նկարագիրը և փորձել պարզել, թե ինչպես է այն ձևավորվել և ինչպես է ազդում միջանձնային հարաբերությունների վրա

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Վերհանել իր մասնագիտական զարգացման կարիքները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում անհրաժեշտ մասնագիտական կարողություններ.,
- բ. ճիշտ է որոշում իր կարիքները մասնագիտական զարգացման տեսանկյունից.
- գ. ցուցադրում է իր մասնագիտական կարիքները բավարարելու համար տեղեկատվության ուսումնառության աղբյուրներ որոշարկելու, հայթայթելու և դրանցից օգտվելու օրինակներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Առաջարկված կոնկրետ իրավիճակների վերլուծության հիման վրա աջակցությունների ցուցակի կազմում: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված, եթե ուսանողը ներկայացնում է գործնական աշխատանքը և ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում հարցերին:

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Առաջարկել ուսանողներին՝ ներկայացնել անձի ինքնագնահատականի հետ կապված անհատական նկարագիրը և փորձել պարզել, թե ինչպես է այն ձևավորվել և ինչպես է ազդում մասնագիտական զարգացման գործում:

Համատեղ աշխատել մասնագիտական գրականության վրա, մշակելով այդ տիպի փաստաթղթերի հետ աշխատելու կարողություններ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ, ֆորմալ, ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ կրթության առանձնահատկությունները:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում կրթության և ուսումնառության ֆորմալ, ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ ձևերը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ կրթությունից ֆորմալ կրթության անցնելու ճանապարհները:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի և գործնական աշխատանքի միջոցով:

1. Նշեք երեք փաստ, որոնք ըստ Ձեզ բացասական են մասնագիտական կրթության համակարգում, և առաջարկեք վերանայման ուղիները.
2. Մեծահասակների ուսուցման դերը վերապատրաստման և վերաորակավորման գործընթացում,
3. Ֆորմալ, ոչ ֆորմալ և ինֆորմալ կրթության դերը մասնագիտության ձեռքբերման գործում,

Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված, եթե ուսանողը ներկայացնում է գործնական աշխատանքը և ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում հարցերին:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Այս նյութի ուսումնասիրության ժամանակ անհրաժեշտ է ներկայացնել մասնագիտական կրթության զարգացման միտումները: Քննարկել այն հարցը թե՞ ինչպես է իրականացվում մեծահասակների ուսուցումը և Եվրոպական հանձնաժողովի կողմից 2002թ. ընդունված՝ «Ողջ կյանքի ընթացքում ուսումնառության մասին հուշագիրը», որը սահմանում է նպատակաուղղված կրթական գործունեության երեք ուղղություն՝ *ֆորմալ ուսուցում, ոչ ֆորմալ ուսուցում և «ինքնաբուխ» (կամ «ակամա», «ինֆորմալ») ուսուցում:*

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 6 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՏԵՆՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՌԻՍՈՒՑ 04 -09 -018

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ դպրոցում մատենավարության, ուսումնական և վերլուծական փաստաթղթերի ստեղծման մասին:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 18 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 18 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-004 «Դաստիարակության գործընթաց», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-005 «Կրթության բովանդակություն», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-006 «Ուսուցման գործընթաց», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-008 «Դասավանդման և ուսումնառության օժանդակ միջոցների կիրառում», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-009 «Համագործակցային ուսումնառություն», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-010 «Ուսուցման արդյունքների ստուգում և գնահատում», ՌԻՍՈՒՑ 4-09-011 «Դասի նախապատրաստում», ՀՕԼԴ 4-09-029 «Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա», ՀՕԼԴ 4-09-030 «Օտար լեզվի դասի կազմակերպում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

ՌԻՍՈՒՑՆԱՐՈՒՄՅԱՆ արդյունք 1. Կատարել գրանցում դասամատյանում՝ ըստ թեմատիկ պլանի և դասամատյանի վարման կանոնների:

Կատարման չափանիշներ

- ա. դասամատյանում գրանցումները կատարում է ըստ թեմատիկ պլանի.
- բ. գրանցումները դասամատյանում կատարում է ըստ դասամատյանի վարման կանոնների:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Համենատեղ թեմատիկ պլանները և մատյանի լրացումները: Արդյունքը համարվում է ձեռքբերված, եթե ուսանողը ներկայացնում է գործնական աշխատանքը և ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում հարցերին:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն, անհատական և խմբային գործնական աշխատանք: Մասնագիտական գրականություն:

Դասավանդողից կպահանջվի օգտագործել փաստաթղթերի տեսակները ցուցադրող թղթապանակ: Իսկ խմբային քննարկումներում կհստակեցնեն ստացած մասնագիտական գիտելիքների կիրառման հնարավորությունները:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՌԻՍՈՒՆՈՒՄՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Կազմել ամփոփաթերթ:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում ամփոփաթերթերի կառուցվածքները.
- բ. ճիշտ է կազմում ամփոփաթերթ՝ ըստ սահմանված նքուշի.
- գ. ամփոփաթերթի հիման վրա ճիշտ է կատարում վերլուծություններ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողը կներկայացնի հակիրճ գեկույց, որի մեջ կարտահայտի նվաճումները, կհիմնավորի դրանք և կվերլուծի ամհաջողությունների պատճառները: Կներկայացնի նաև ուսումնառության տարբեր եղանակները: Այդ գրավոր խոսքը պետք է պարունակի 100 բառից ոչ ավելի:

Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն, անհատական և խմբային գործնական աշխատանք: Մասնագիտական գրականություն:

Դասավանդողից կպահանջվի օգտագործել փաստաթղթերի տեսակները ցուցադրող թղթապանակ: Իսկ խմբային քննարկումներում կհստակեցնեն ստացած մասնագիտական գիտելիքների կիրառման հնարավորությունները:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՌԻՍՈՒՆՈՒՄՆԱԶՈՒՅՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Կազմել անձնական գործեր [դասուղեկ]:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում անձնական գործերի տիպերը.
- բ. ճիշտ է կազմում անձնական գործ.
- գ. կարողանում է վարել անձնական գործեր:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Կառաջարկվի անձնական գործերի տարբեր նքուշներ և կառաջարկվի հակիրճ, գրավոր թվարկել հիմնական փաստաթղթերը և դրանց հաջորդականությունը: Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն, անհատական և խմբային գործնական աշխատանք: Մասնագիտական գրականություն:

Դասավանդողից կպահանջվի օգտագործել փաստաթղթերի տեսակները ցուցադրող թղթապանակ: Իսկ խմբային քննարկումներում կհստակեցնեն ստացած մասնագիտական գիտելիքների կիրառման հնարավորությունները:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Կազմել աշակերտի բնութագիր:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի բնութագրի տիպերը.
- բ. ճիշտ է կազմում աշակերտի բնութագիր.
- գ. ներկայացված բնութագրերից ճիշտ հետևություններ է անում:

ԳԱՎԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Ուսանողներին առաջարկել ԳՈՒՄ մեթոդով վերլուծել աշակերտի բնութագրին ներկայացվող պահանջներ, առաջարկել աշակերտի բնութագրի տարբեր տիպեր և կատարել գործնական աշխատանք՝ գրելով միմյանց բնութագիրը: Արդյունքի բավարար իրագործումը հիմնված կլինի սահմանված կատարման բոլոր չափանիշների իրականացման վրա:

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն, գործնական աշխատանք, թեստավորում և անկետավորում, մասնագիտական գրականություն: Առաջարկել աշակերտի բնութագրի տարբեր տիպեր, վերլուծել բնութագրիքն ներկայացվող հիմնական պահանջները շեշտադրելով բնութագիր գրելու նպատակը:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Կազմել քննական արձանագրություն, զեկուցագիր:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում քննական արձանագրությունների տիպերը.
- բ. ճիշտ է կազմում քննական արձանագրություն.
- գ. ճիշտ է կազմում զեկուցագիր՝ ըստ առաջադրված խնդրի:

ԳԱՎԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Առաջարկված նյութի ուսումնասիրության իրության հիման վրա ներկայացնել քննական արձանագրությունների տիպերը. Բաժնի յուրացումը գնահատելու համար սովորողի ընդունելի կհամարվի յուրաքանչյուր ուսումնառության արդյունքների համար սահմանված կատարողականության չափանիշների ձեռք բերումը

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

Դասախոսություն, գործնական աշխատանք, թեստավորում և անկետավորում, մասնագիտական գրականություն: Աշխատանք փաստաթղթերի հետ: Խրախուսելի են գործնական աշխատանքների կատարումը՝ օգտագործելով ուսումնառության տարբեր ձևեր:

Պետք է ապահովել տարբեր տեսակի արձանագրությունների թղթային և թվայնացված հիմքով մի շարք փաթեթներ:

Ուսուցման երևչեսակորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ

Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Կազմել և վարել աշակերտների անհատական թղթապանակ:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում անհատական թղթապանակների տիպերը.
- բ. ճիշտ է կազմում անհատական թղթապանակ.
- գ. կարողանում է վարել անձնական թղթապանակներ:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԻՋՈՑ

Թվարկել թղթապանակի տեսակները և դրանց ներկայացվող պահանջները: Ներկայացնել թղթապանակի առավելությունը: Բացատրել թղթապանակի հետ աշխատելու մեթոդները: Բաժնի յուրաքանչյուր զննահատելու համար սովորողի ընդունելի կատարողականություն կհամարվի յուրաքանչյուր ուսումնառության արդյունքների համար սահմանված կատարողականության չափանիշների ձեռք բերումը

ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՌԵՍՈՐՍՆԵՐ

Տեսական ուսուցում, գործնական պարապմունքներ: Անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական համապատասխան գրականություն, տեսական ուսուցման ժամանակ ներկայացնել թղթապանակի բովանդակությանը ներկայացվող պահանջները, գործնականում ցուցադրել աշակերտական, ուսանողական, դասախոսական թղթապանակների տեսակներ, բացատրել նաև էլեկտրոնային թղթապանակի դերը և կիրառումը:

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԺԱՄԱՔԱՆԱԿ

Տեսական պարապմունք՝ 3 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 3 ժամ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԿՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱՎՎՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-019

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է էկոլոգիական գիտելիքների ուսուցման միջոցով ուսանողին օժտել ընդհանուր էկոլոգիական գրագիտությամբ, դրա հիման վրա ձևավորել էկոլոգիական վարքագիծ, ինչը ուսանողը կօգտագործի իր հետագա մասնագիտական գործունեության մեջ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 72 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 46 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 26 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ էկոլոգիական հիմնական հասկացությունները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիան՝ որպես բնագիտական, սոցիալական գիտություն, և նրա կապը այլ գիտությունների հետ.

բ. ճիշտ է բացատրում անկենդան, կենդան և մարդածին գործոնների ազդեցությունը օրգանիզմի վրա.
գ. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիական համակարգերը և նրանց բաղադրիչները:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների վերաբերյալ: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ցուցաբերում է նյութի անհրաժեշտ իմացություն, ճիշտ է սահմանում էկոլոգիան որպես գիտություն, գիտի նրա կապն այլ գիտությունների հետ, կարողանում է բացատրել էկոլոգիական տարբեր գործոնների փոխազդեցության մեխանիզմը, տարբերակում է էկոլոգիական համակարգերը և նրանց բաղադրիչները:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, գրավոր աշխատանքի կամ հարցուպատասխանի միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողն ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում թեստերի կամ բանավոր կամ գրավոր հարցերի առնվազն 80%-ին:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ գծապատկերներ, համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝	12 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	6 ժամ

ՈՒՏՈՒՄՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ էկոլոգիական հիմնախնդիրների բովանդակությունը և դրանց լուծմանն ուղղված միջոցառումները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է թվարկում հիմնական էկոլոգիական հիմնախնդիրները.

բ. ճիշտ է ներկայացնում յուրաքանչյուր էկոլոգիական հիմնախնդրի էությունը.

գ. ճիշտ է թվարկում ՀՀ կողմից վավերացված էկոլոգիական հռչակագրերը, ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ «Կարմիր գիրքը» և նրանց ընդհանուր բովանդակությունը.

դ. ճիշտ է ներկայացնում անձի էկոլոգիական իրավունքներն ու պարտականությունները:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր Երկրագնդի հիմնական էկոլոգիական հիմնախնդիրների և դրանց ծնող պատճառների վերաբերյալ: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ցուցաբերում է նյութի անհրաժեշտ իմացություն, ճիշտ է թվարկում ժամանակակից հիմնական էկոլոգիական հիմնախնդիրները, ՀՀ կողմից վավերացված էկոլոգիական հռչակագրերը, գիտի «Կարմիր գրքի» նշանակության ու անձի էկոլոգիական իրավունքների ու պարտականությունների մասին:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, գրավոր աշխատանքի կամ հարցուպատասխանի միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողն ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում թեստերի կամ բանավոր կամ գրավոր հարցերի առնվազն 80%-ին:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ պլակատներ, նկարներ, գծապատկերներ, համապատասխան գրականություն, մասնավորապես ՀՀ «Կարմիր գիրքը», անհրաժեշտության դեպքում՝ տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝	12 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	6 ժամ

ՈՒՏՈՒՄՆԱԶՈՒՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ էկոլոգիական դաստիարակության նպատակն ու բովանդակությունը:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիական դաստիարակության նպատակն ու բովանդակությունը.
- բ. ճիշտ է ներկայացնում էկոլոգիական դաստիարակության կապը մարդկային գործունեության բոլոր ոլորտների հետ.
- գ. ճիշտ է բացատրում էկոլոգիական դաստիարակության դերը մարդու առօրյա գործունեության մեջ:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր էկոլոգիական դաստիարակության նպատակի, բովանդակության ու նշանակության մասին: Արդյունքի ձեռքբերումը համարվում է բավարար, եթե ուսանողը ցուցաբերում է նյութի անհրաժեշտ իմացություն, սահմանում է էկոլոգիական դաստիարակության նպատակն ու բովանդակությունը, կարողանում է ընկալել էկոլոգիական դաստիարակության կապը մարդկային գործունեության բոլոր ոլորտների հետ, կարևորում է էկոլոգիական դաստիարակության դերը մարդու ամենօրյա գործունեության մեջ:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, գրավոր աշխատանքի կամ հարցուպատասխանի միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողն ըստ կատարման չափանիշների ճիշտ է պատասխանում թեստերի կամ բանավոր կամ գրավոր հարցերի առնվազն 80%-ին:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ պլակատներ, նկարներ, գծապատկերներ, համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝	10 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	6 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Դրսևորել էկոլոգիական վարքագիծ իր ամենօրյա գործունեության մեջ:

Կատարման չափանիշներ

- ա. ճիշտ է կողմնորոշվում խնդրահարույց էկոլոգիական իրավիճակներում,
- բ. ճիշտ լուծումներ է տալիս էկոլոգիական իրավիճակային խնդիրներին:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կհանձնարարվեն իրավիճակային խնդիրներ, որոնց նա պետք է տա համապատասխան լուծումներ:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է դերային խաղի կամ ուսուցման այլ ինտերակտիվ մեթոդների կիրառման միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը իրավիճակային խնդիրը ճիշտ է լուծում կամ տալիս է անհրաժեշտ հիմնավորում իր ենթադրյալ գործողությունների իրականացման համար:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ գրեցական պիտույքներ, պինդվանդ, ֆլիպչարթ, պլակատներ, նկարներ, գծապատկերներ, համապատասխան գրականություն, անհրաժեշտության դեպքում՝ տեսաֆիլմեր: Հնարավորության դեպքում ուսումնական գործընթացի մի մասը ցանկալի է կազմակերպել լսարանից դուրս՝ բնության գրկում, արտադրական կազմակերպությունում, այլուր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝	12 ժամ
Գործնական աշխատանք՝	8 ժամ

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆԱՏՈՄԻԱ, ՖԻԶԻՈԼՈԳԻԱ, ՀԻԳԻԵՆԱ ԵՎ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-020

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողներին տալ գիտելիքներ երեխաների օրգանիզմի աճի և զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունների մասին՝ երեխաների առողջության պահպանման, հնարավոր հիվանդությունները և առողջության խանգարումները ժամանակին նկատելու և համապատասխան գործողություններ իրականացնելու համար:

Մոդուլի տևողությունը՝ 108 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 64 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 44 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», 2-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ դպրոցականի օրգանիզմի աճի և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները և նրանց վրա ազդող գործոնները:

Կատարման չափանիշներ

ա.ճիշտ է ներկայացնում դպրոցականի օրգանիզմի աճի առանձնահատկությունները և նրա վրա ազդող գործոնները.

բ.ճիշտ է ներկայացնում դպրոցականի օրգանիզմի զարգացման առանձնահատկությունները և նրա վրա ազդող գործոնները.

գ.օգտվում է դպրոցականների ֆիզիկական զարգացման ցուցանիշների տեղեկատվական տիպօրինակներից և դրա հիման վրա ճիշտ հետևություններ է կատարում երեխաների օրգանիզմի աճի և զարգացման մասին:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվի երեխայի օրգանիզմի աճի և զարգացման մասին տեղեկատվական տիպօրինակ, որի միջոցով նա պետք է ներկայացնի երեխայի օրգանիզմի աճի և զարգացման առանձնահատկությունները:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է գործնական աշխատանքի միջոցով՝ տիպօրինակի միջոցով ներկայացնելով սեփական աճի ու զարգացման առանձնահատկությունները :

Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը օգտվելով երեխայի օրգանիզմի աճի և զարգացման մասին տեղեկատվական տիպօրինակից կատարում է ճիշտ մեկնաբանություններ: Թույլատրվում են աննշան շեղումներ ճիշտ պատասխանից:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ երեխայի օրգանիզմի աճի և զարգացման մասին տեղեկատվական տիպօրինակ, ցուցապաստառներ, նկարներ, համապատասխան գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 4 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 2 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2. Իմանալ դպրոցականի օրգան-համակարգերի անատոմիական կառուցվածքային առանձնահատկությունները:

Կատարման չափանիշներ

ա. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում կմախքի, մկանների տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում հենաշարժիչ համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

բ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում սիրտ-անոթային համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում սիրտ-անոթային համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

գ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում շնչառական համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում շնչառական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

դ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում մարսողական համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում մարսողական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

ե. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում միզազատական համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում միզազատական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

զ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում ներզատիչ գեղձերի տեղը և ճիշտ է ներկայացնում նրանց կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

է. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում աղջիկների և տղաների սեռական օրգանների տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում սեռական համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

թ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում նյարդային համակարգի տեղն ու կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում նյարդային համակարգի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները.

ժ. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում վերլուծիչների տեղն ու կառուցվածքը.

ժա. մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ճիշտ է ցուցադրում մաշկի կառուցվածքը և ճիշտ է ներկայացնում մաշկի կառուցվածքի տարիքային առանձնահատկությունները:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր ըստ կատարման չափանիշների և կհանձնարարվի մուլյաժի կամ ցուցապաստառի վրա ցույց տալ կատարման չափանիշներով սահմանված օրգանների և դրանց համակարգերի տեղն ու կառուցվածքային առանձնահատկությունները:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, հարցուպատասխանի, գրավոր աշխատանքի կամ գործնական աշխատանքի միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը ճիշտ է ցույց տալիս տվյալ օրգանի տեղ ցուցապաստառի կամ մուլյաժի վրա և ճիշտ է բացատրում դրա կառուցվածքային առանձնահատկությունները:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ երեխայի ներքին օրգանների մուլյաժ, ցուցապաստառներ, համապատասխան գրականություն: Հնարավորության դեպքում կարելի է օգտագործել երեխայի ներքին օրգանների էլեկտրոնային լուսանկարներ կամ պատկերներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք`	20 ժամ
Գործնական աշխատանք`	16 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3. Իմանալ դպրոցականի օրգան-համակարգերի ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում կմախքի և մկանների ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.

բ. ճիշտ է ներկայացնում սիրտ-անոթային համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.

գ. ճիշտ է ներկայացնում շնչառական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.

դ.ճիշտ է ներկայացնում մարտողական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.
ե.ճիշտ է ներկայացնում միզազատական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.
զ.ճիշտ է ներկայացնում ներզատիչ գեղձերի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.
է.ճիշտ է ներկայացնում աղջիկների և տղաների սեռական օրգանների սեռական համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.
ը.ճիշտ է ներկայացնում նյարդային համակարգի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.
թ.ճիշտ է ներկայացնում վերլուծիչների ֆիզիոլոգիան.
ժ.ճիշտ է ներկայացնում մաշկի ֆիզիոլոգիայի տարիքային առանձնահատկությունները.
ժա.ճիշտ է բացատրում նյութերի և էներգիայի փոխանակության տարիքային առանձնահատկությունները.
ժբ.ճիշտ է բացատրում բարձրագույն նյարդային գործունեության մեխանիզմը երեխաների մոտ:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր ըստ կատարման չափանիշների:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, հարցուպատասխանի, գրավոր աշխատանքի կամ գործնական աշխատանքի միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում թեստերի կամ բանավոր ու գրավոր հարցերի առնվազն 80%-ին:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան ցուցապատառներ, համապատասխան գրականություն, մուլյաժներ: Հնարավորության դեպքում կարելի է օգտագործել երեխայի օրգանների ֆիզիոլոգիային վերաբերող էլեկտրոնային լուսանկարներ կամ պատկերներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 20 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 10 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Իմանալ մանկական տարածված հիվանդությունները և դրանց հիմնական ախտանիշները:

Կատարման չափանիշներ

ա.ճիշտ է թվարկում մանկական տարածված հիվանդությունների անվանումները և ճիշտ է ներկայացնում այդ հիվանդությունների հիմնական ախտանիշները.

բ.ճիշտ է ներկայացնում հիվանդությունների առաջացման, տարածման և կանխման ընդհանուր մեխանիզմը:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր ըստ կատարման չափանիշների և կհանձնարարվի կատարել գործնական աշխատանք: Նրան կտրվեն մանկական տարածված հիվանդությունների հիմնական ախտանիշները, որոնց միջոցով ուսանողը պետք է անվանի այդ հիվանդությունը:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, հարցուպատասխանի, գրավոր աշխատանքի կամ գործնական աշխատանքի միջոցով: Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում թեստերի կամ բանավոր ու գրավոր հարցերի առնվազն 90%-ին և լիարժեք գիտի մանկական տարածված հիվանդություններն ըստ նրանց ախտանիշների:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան ցուցապատառներ, նկարներ, համապատասխան գրականություն, մուլյաժներ, համակարգչային տեխնիկա: Հնարավորության դեպքում կարելի է օգտագործել հիվանդությունների ախտանիշներին, դրանց կանխարգելմանը նպատակաուղղված միջոցառումներին վերաբերող տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 6 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 4 ժամ

ՈՒՏՈՒՆՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5. Իմանալ դպրոցականի առողջության պահպանման հիմնական կանոնները և կարողանալ կիրառել դրանք

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է բացատրում հիգիենայի՝ որպես առողջության պահպանման և ամրապնդման գիտության նպատակը.

բ. ճիշտ է ներկայացնում դպրոցականի առողջությունը ամրապնդող և թուլացնող գործոնները,

գ. ճիշտ է ներկայացնում հենաշարժիչ համակարգի դեֆորմացիայի պատճառները և ճիշտ է ցուցադրում կեցվածքի պահպանման ձևերը.

դ. ճիշտ է ներկայացնում հիգիենիկ ռեժիմի կազմակերպումը վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ.

ե. ճիշտ է ներկայացնում սննդամթերքի և սննդի ռեժիմի նկատմամբ հիգիենիկ պահանջները.

զ. ճիշտ է կիրառում աշխատանքի և հանգստի հերթազայումը ուսուցման գործընթացում.

է. ճիշտ է հաշվում դպրոցականի պոլիսը, շնչառության հաճախականությունը.

ը. արյան ճնշումը չափելու գործիքով ճիշտ է չափում դպրոցականի արյան ճնշումը.

թ. ճիշտ է ներկայացնում դպրոցականի հագուստին և կոշիկին ներկայացվող հիգիենիկ պահանջները.

ժ. ճիշտ է ներկայացնում մաշկի, մազերի և եղունգների խնամքի հիգիենայի կանոնները.

ժա. ճիշտ է ներկայացնում ուսումնական հաստատությանը ներկայացվող հիգիենիկ պահանջները:

Գնահատման միջոց

Ուսանողին կտրվեն հարցեր ըստ կատարման չափանիշների 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11 կետերի և կհանձնարարվեն գործնական աշխատանքներ ըստ կատարման չափանիշների 3, 6, 7, 8 կետերի:

Արդյունքի յուրացման գնահատումը կատարվում է թեստերի, հարցուպատասխանի, գրավոր աշխատանքի կամ գործնական աշխատանքի միջոցով:

Արդյունքը համարվում է յուրացված, եթե ուսանողը ճիշտ է պատասխանում թեստերի կամ բանավոր ու գրավոր հարցերի առնվազն 90%-ին, ճիշտ է ցույց տալիս կեցվածքի պահպանման ձևերը, ճիշտ է կազմում աշխատանքի և հանգստի հերթազայման պլանը, ճիշտ է հաշվում պոլիսը, շնչառության հաճախականությունը, ճիշտ է շահագործում արյան ճնշումը չափելու գործիքը և ճիշտ է չափում արյան ճնշումը:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական և գործնական ուսուցում: Անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան ցուցապատասխաններ, համապատասխան գրականություն, մուլյաժներ, վարկյանաչափ, արյան ճնշումը չափելու գործիք: Հնարավորության դեպքում կարելի է օգտագործել էլեկտրոնային լուսանկարներ կամ պատկերներ, ցուցադրել տեսաֆիլմեր:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 14 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 12 ժամ:

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիչը՝ ՈՒՍՈՒՑ 4-09-021

Մոդուլի նպատակը

Մոդուլի նպատակն է սովորողներին տալ գիտելիքներ զարգացման տարբեր շեղումներ ունեցող աշակերտների առանձնահատկությունների մասին, ինչպես նաև ձևավորվել նրանց ուսուցման, դաստիարակության և սոցիալականացման համար մեթոդների ու միջոցների կիրառման կարողություններ:

Մոդուլի տևողությունը՝ 36 ժամ

Տեսական պարապմունք՝ 20 ժամ
Գործնական աշխատանք՝ 16 ժամ

Մուտքային պահանջները

Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՅԱԽ 4-09-001 «Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-001 «Հոգեբանություն», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-002 «Մանկավարժությունն իբրև գիտություն և նրա հիմնական հասկացությունները», ՈՒՍՈՒՑ 4-09-003 «Դասավանդողի հաղորդակցման հմտությունների ձևավորում» մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը

Մոդուլի կատարողականը գնահատվելու է կատարված աշխատանքի հիման վրա՝ հաշվի առնելով նաև յուրաքանչյուր արդյունքի կատարման չափանիշների մակարդակի ապահովումը:

Ուսումնառության արդյունք 1. Իմանալ հատուկ մանկավարժության ուսումնասիրության առարկան, խնդիրները, ճյուղերը:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում հատուկ մանկավարժության ուսումնասիրման առարկան և խնդիրները.

բ. ճիշտ է բնութագրում հատուկ մանկավարժության բնագավառները.

գ. ճիշտ է ներկայացնում հատուկ մանկավարժության տեղն ու դերը մանկավարժական գիտության մեջ:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով:

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված են հատուկ մանկավարժության օբյեկտը, առարկան և խնդիրները, հիմնական հասկացությունները, ժամանակակից բնագավառները:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական պարապմունք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք՝ 2 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 2. Իմանալ «նորմա» և «շեղումներ նորմայից» հասկացությունների էությունը, շեղումների տեսությունները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում «նորմա» և «շեղումներ նորմայից» հասկացությունների էությունը.

բ. ճիշտ է ներկայացնում անոմալ աշակերտների հիմնական խմբերը.

գ. ճիշտ է ներկայացնում սահմանափակ հնարավորություններով աշակերտների արատների ու շեղումների ծագման պատճառները և դրանց դեմ պայքարելու ուղիները.

դ. ճիշտ է ներկայացնում զարգացման շեղումների կենսաբանական, սոցիալական և հոգեբանական տեսությունները.

ե. ճիշտ է տարբերակում առաջնային և երկրորդային խանգարումները և ճիշտ է ներկայացնում երկրորդային խանգարումների հաղթահարման ուղիները:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է թեստի, գործնական կատարման, անհատական կամ խմբային նախագծերի (պրոյեկտների), ներկայացման (պրեզենտացիաների) հարց ու պատասխանի միջոցով:

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե թեստը ճիշտ է լրացված նվազագույնը 90%-ով, ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք` 4 ժամ
Գործնական աշխատանք` 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 3. Իմանալ աշակերտի ֆիզիկական զարգացման խանգարումները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում տեսողության խանգարումներ ունեցող աշակերտների զարգացման առանձնահատկությունները, ուսուցման և դաստիարակության մեթոդները.

բ. ճիշտ է բնութագրում լսողության խանգարումներ ունեցող աշակերտների զարգացման առանձնահատկությունները, ուսուցման և դաստիարակության մեթոդները.

գ. ճիշտ է բնութագրում շարժողական օրգանների արատներ ունեցող աշակերտներին.

դ. ճիշտ է բացատրում աշակերտի առողջական վիճակի ազդեցությունը նրա զարգացման վրա:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է հարց ու պատասխանի միջոցով:

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված են զարգացման խանգարումներով երեխայի հետ տարվող շտկողական ուսուցման և դաստիարակության բովանդակությունը, ուսուցման բովանդակությունն ու պահանջները մտավոր զարգացման խանգարումներ ունեցող տարբեր խմբերի երեխաների համար:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական պարապմունք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, գծապատկերներ, աղյուսակներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք` 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 4. Իմանալ աշակերտի հոգեկան զարգացման խանգարումները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է բնութագրում հոգեկան զարգացման հապաղումով տառապող աշակերտներին.

բ. ճիշտ է ներկայացնում օլիգոֆրեն աշակերտների զարգացման առանձնահատկությունները և դաստիարակության խնդիրները.

գ. նկարի վրա ճիշտ է ցուցադրում խոսքային կառույցի մասերը և նշում հնարավոր թերությունները.

դ. ճիշտ է բնութագրում խոսքի խանգարումները և դրանց շտկման մեթոդները.

ե. ճիշտ է բնութագրում հուզականային ոլորտի խանգարումներ ունեցող աշակերտներին.

զ. ճիշտ է նկարագրում օժտված աշակերտներին.

է. ճիշտ է բացատրում հոգեկան և (կամ) ֆիզիկական շեղումների դերը աշակերտի սոցիալականացման գործում:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական կատարման, անհատական կամ խմբային նախագծերի (արդյեկտների), ներկայացման (պրեզենտացիաների) միջոցով.

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված են խոսքի զարգացման խանգարումներ ունեցող երեխայի հետ տարվող շտկողական աշխատանքի բովանդակությունը, ուղղությունները, մեթոդներն ու միջոցները:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, շտկողական գործունեության ընթացքում կիրառվող տեխնիկական միջոցներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք` 4 ժամ
Գործնական աշխատանք` 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 5. Իմանալ աշակերտի սոցիալական զարգացման խանգարումները:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում վարքի սոցիալական նորմերը և դրանց առանձնահատկությունները տարբեր տարիքում:

բ. ճիշտ է բնութագրում «դժվար» աշակերտներին և ներկայացնում նրանց հետ տարվող աշխատանքի սկզբունքներն ու բովանդակությունը;

գ. ճիշտ է նկարագրում սահմանային գոտում գտնվող աշակերտներին և նշում շեղումների կանխարգելման ուղիները;

դ. ճիշտ է ներկայացնում զարգացման շեղումներով աշակերտների ընտանեկան դաստիարակության առանձնահատկությունները;

ե. ճիշտ է ցուցադրում զարգացման շեղումներով աշակերտների ծնողներին խորհրդատվական օգնություն տրամադրելու օրինակներ:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական կատարման, անհատական կամ խմբային նախագծերի (պրոյեկտների), ներկայացման (պրեզենտացիաների) միջոցով:

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված են լսողության խանգարումներ ունեցող երեխայի հետ տարվող շտկողական աշխատանքի բովանդակությունը, ուղղությունները, դրանց շտկողական ուսուցման և դաստիարակության առանձնահատկությունները, լսողության խանգարումներով երեխայի ուսուցման և դաստիարակության հատուկ մեթոդներն ու միջոցները:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, շտկողական գործունեության ընթացքում կիրառվող տեխնիկական միջոցներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք` 4 ժամ
Գործնական աշխատանք` 4 ժամ

Ուսումնառության արդյունք 6. Իմանալ ներառական կրթության նպատակը և նշանակությունը:

Կատարման չափանիշներ

ա. ճիշտ է ներկայացնում ներառական կրթության կազմակերպման ձևերը;

բ. ճիշտ է բացատրում ներառական կրթության դերը հատուկ կարիքներով աշակերտների սոցիալականացման գործում;

գ. ճիշտ է հիմնավորում ներառական կրթության դերը, կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող աշակերտների նկատմամբ հասարակական վերաբերմունքի բարելավման գործում:

Գնահատման միջոց

Արդյունքի գնահատումն իրականացվելու է գործնական կատարման, անհատական կամ խմբային նախագծերի (պրոյեկտների), ներկայացման (պրեզենտացիաների) միջոցով:

Արդյունքը կհամարվի ձեռքբերված, եթե ըստ կատարման չափանիշների հարցերի պատասխանները ճիշտ են տրված և լիարժեք ներկայացված են տեսողական խանգարումներ ունեցող երեխայի հետ տարվող շտկողական աշխատանքի բովանդակությունը, ուղղությունները,

առանձնահատկությունները, աշխատանքի հատուկ մեթոդներն ու միջոցները, շտկողական գործունեության ընթացքում կիրառվող տեխնիկական միջոցները:

Մեթոդաբանություն և ռեսուրսներ

Տեսական պարապմունք և գործնական աշխատանք: Դասավանդման համար անհրաժեշտ է ունենալ մասնագիտական և տեղեկատու գրականություն, շտկողական գործունեության ընթացքում կիրառվող տեխնիկական միջոցներ:

Ուսուցման երաշխավորված ժամաքանակ

Տեսական պարապմունք`	2 ժամ
Գործնական աշխատանք`	4 ժամ